

**JELGAVAS VALSTSPILSĒTAS
CIVILĀS AIZSARDZĪBAS PLĀNS**

Jelgava, 2021

Saturs

Saturs.....	2
Civilās aizsardzības plāna tekstā lietotie saīsinājumi.....	5
Ievads	7
1. Jelgavas pilsētas administratīvi teritoriālais raksturojums	9
1.1. Administratīvi teritoriālais sadalījums	9
1.2. Iedzīvotāju skaits un blīvums, tai skaitā ieslodzījuma vietās izvietoto ieslodzīto skaits.....	10
1.3. Blakus esošās pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas.....	11
2. Pašvaldības teritorijā iespējamie riski (zemi, vidēji, augsti un ļoti augsti), ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju	11
3. Kopsavilkums par risku novērtēšanu	13
3.1. Risku scenāriji.....	13
3.1.1.Zemestrīce.....	13
3.1.2.Zemes nogrūvums	15
3.1.3.Pali, plūdi un vējuzplūdi.....	15
3.1.4.Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkonu negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums.....	22
3.1.5.Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas.....	30
3.1.6. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki.....	32
3.1.7. Epidēmija.....	36
3.1.8. Epizootijas.....	39
3.1.9.Epifitotijas.....	45
3.1.10. Bīstamo vielu noplūde objektā.....	50
3.1.11. Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā.....	63
3.1.12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā.....	64
3.1.13. Radioaktīvo vielu avārija objektā.....	68
3.1.14. Bioloģisko vielu negadījumi	75
3.1.15. Ugunsgrēki būvēs	77
3.1.16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs.....	79
3.1.17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi	80
3.1.18. Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi.....	82

3.1.19. Būvju sabrukums.....	84
3.1.20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa.....	87
3.1.21. Autotransporta avārija	88
3.1.22. Aviācijas nelaiemes gadījumi ar gaisa kuģi.....	97
3.1.23. Dzelzceļa transporta katastrofa.....	100
3.1.24. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	106
3.1.25. Terora akti	107
3.1.26. Karš, militārs iebrukums vai to draudi.....	110
3.1.26.1. Civilās aizsardzības sistēmas darbība kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā	113
3.2. Risku matrica	113
3.3. Risku kartes	116
4. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi atsevišķi katram riskam .	117
5. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji	194
6. Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas.....	195
6.1. Evakuācijas veids.....	196
6.2. Pulcēšanās vietas.....	196
6.3. Evakuācijas maršruti.....	196
6.4. Transporta nodrošinājums	197
6.5. Pagaidu izmitināšana	197
6.6. Evakuēto uzskaitē	197
6.7. Evakuēto ēdināšana.....	197
6.8. Evakuēto sociālā aprūpe.....	198
6.9. Evakuēto īpašuma apsardze	198
6.10. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā	198
7. Iesaistāmie resursi.....	199
7.1. Pašvaldības vai pašvaldību resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos ...	199
7.2. Fizisko vai juridisko personu resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos	199
7.3. Nodrošinājums ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā.....	199
8. Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām.....	200
8.1. Ārkārtas situācija vai izņēmuma stāvoklis.....	200

Pielikumi

- 1.pielikums. Jelgavas pilsētas applūstošās teritorijas karte (elektroniski)
- 2.pielikums. CA komisijas nolikums
- 3.pielikums. Vispārējā katastrofu apziņošanas shēma
- 3.1.pielikums. CA komisijas sastāvs un apziņošanas shēma
- 4.pielikums. Riska kartes ar apzīmējumiem atbilstoši MK noteikumiem Nr. 658-07.11.2017. "Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju" (elektroniski)
- 5.pielikums. Evakuācijas pulcēšanās vietas Jelgavas pilsētā
6. pielikums. Evakuācijai apzinātie transportlīdzekļi
7. pielikums. Apzinātās izmitināšanas vietas Jelgavas pilsētā
8. pielikums. Jelgavas pilsētas pieejamie resursi, kas tiks iesaistīti reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos
9. pielikums. Jelgavas pilsētas pieejamie energoresursi energoapgādes traucējumu gadījumā
10. pielikums. Informācijas sniegšanas kārtība dabas radīto apdraudējumu gadījumā

Civilās aizsardzības plāna tekstā lietotie saīsinājumi

AiM – Aizsardzības ministrija
ARCC – Aviācijas meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs
ĀSOK – Ārkārtējo situāciju operatīvās komisijas
BVKB – Būvniecības valsts kontroles birojs
CAK – Civilās aizsardzības komisija
CAOVC – Civilās aizsardzības Operacionālās vadības centrs
CAP – Civilās aizsardzības plāns
CSP – Centrālā statistikas pārvalde
DAP – Dabas aizsardzības pārvalde
DP – Drošības pārskats
EM – Ekonomikas ministrija
HES – hidroelektrostacija
IEM – Iekšlietu ministrija
IEMIC – Iekšlietu ministrijas informācijas centrs
IeVP – Ieslodzījumu vietu pārvalde
IZM – Izglītības un zinātnes ministrija
KM – Kultūras ministrija
LM – Labklājības ministrija
LVĢMC - Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
NAI – Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NBS – Nacionālie bruņotie spēki
NBSJS KAD - Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku Krašļa apsardzes dienests
NMPD – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests
NVO – Nevalstiskās organizācijas
OPV – Operatīvās vadības pārvalde
PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
POIC – Jelgavas pašvaldības operatīvās informācijas centrs
PP – Pašvaldības policija
PTAC – Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
PVD – Pārtikas un veterinārais dienests
RANP – Rūpnieciskā vāriju novēršanas programma
SM – Satiksmes ministrija
SPKC – Latvijas Slimību profilakses un kontroles centrs
TNGIIB – Aviācijas nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas birojs
VAAD – Valsts augu aizsardzības dienests
VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VDD – Valsts drošības dienests
VDI – Valsts darba inspekcija
ZRVDI – Zemgales reģiona Valsts darba inspekcija
VI – Veselības inspekcija
VM – Veselības ministrija
VMD – Valsts meža dienests
VMDJM - Valsts meža dienesta Jelgavas mežniecība
VP VRP - Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvalde
VPVB – Vides pārraudzības valsts birojs
VRB – Vidzemes reģiona brigāde
VRS – Valsts robežsardze
VSIA ZMNĪ – Valsts SIA Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi
VUGD – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
VVD ZRVP – Valsts vides dienests Zemgales reģionālā vides pārvalde
ZM – Zemkopības ministrija
LVMI - Latvijas valsts mežzinātnes institūts “Sila va”
VI ZN – Veselības inspekcijas Zemgales kontroles nodaļa
MRCC - *Maritime Rescue Co-ordination Centre* - Jūras meklēšanas un glābšanas koordinācijas centrs
LJA – Latvijas jūras administrācija

Ievads

Jelgavas valstspilsētas (turpmāk tekstā Jelgavas pilsētas) civilās aizsardzības plāns (turpmāk tekstā – CAP) izstrādāts saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likumu (stājās spēkā 2016. gada 1. oktobrī), Ministru kabineta (turpmāk tekstā – MK) 2020. gada 26. augusta rīkojumu Nr. 476 “Par valsts civilās aizsardzības plānu”, MK 2017. gada 07. novembra noteikumiem Nr. 658 “Noteikumi par civilās aizsardzības plānu struktūru un tajos iekļaujamo informāciju”.

CAP izstrādes gaitā kā literatūras avoti izmantoti sekojoši dokumenti:

- Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģija 2007. – 2020. gadam;
- Jelgavas pilsētas teritorijas plānojums 2009. – 2021. gadam;
- Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014. – 2020. gadam;
- Jelgavas sadarbības teritoriju novadu iepriekš izstrādātais civilās aizsardzības plāns;
- Valsts civilais aizsardzības plāns 26.08.2020. versija;
- MK 2017. gada 26. septembrā noteikumi Nr. 582 “Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām”;
- Valsts aizsardzības koncepcija, kas apstiprināta 16.06.2016;
- Nacionālo bruņoto spēku likums un MK 2010. gada 5. oktobra noteikumi Nr. 946 “Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī neatliekamās ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos”;
- Latvijas Republikas Zemessardzes likums, kas stājies spēkā 2010. gada 1. septembrī;
- MK 2017. gada 08. augusta noteikumi Nr. 440 “Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība”;
- MK 2005. gada 20. decembra noteikumi Nr. 966 “Noteikumi par mobilizējamo civilās aizsardzības formējumu veidošanas kārtību un finansējumu”;
- Likums “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli”, kas pieņemts 2013. gada 7. martā;
- Un citi informācijas avoti un interneta resursi.

Atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumam, civilās aizsardzības sistēmas uzdevumi ir šādi:

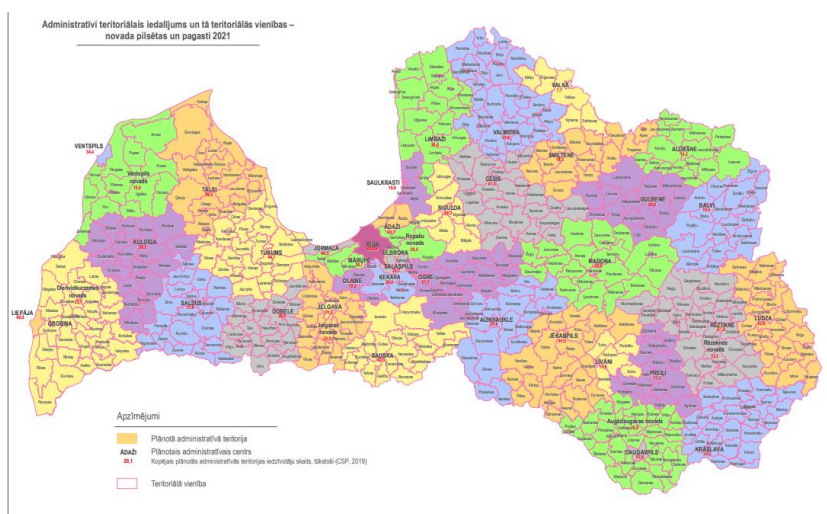
- 1) nodrošināt cilvēku, vides un īpašuma drošību;
- 2) pēc iespējas nodrošināt sabiedrībai minimāli nepieciešamās pamatvajadzības katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā;
- 3) savlaicīgi prognozēt katastrofas draudus;
- 4) plānot un savlaicīgi veikt preventīvos pasākumus;
- 5) sniegt palīdzību katastrofā cietušajiem un mazināt kaitējumu, ko katastrofa radījusi vai var radīt cilvēkiem, videi un īpašumam;
- 6) plānot un veikt atjaunošanas pasākumus;
- 7) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniegt un saņemt starptautisko palīdzību;
- 8) atbalstīt valsts aizsardzības sistēmu, ja noticis militārs iebrukums vai sācies karš.

1. Jelgavas pilsētas administratīvi teritoriālais raksturojums

1.1. Administratīvi teritoriālais sadalījums

Jelgavas pilsēta robežojas ar Valgundes, Ozolnieku, Jaunsvirlaukas, Platones, Svētes, Glūdas un Līvībērzes pagastiem. Ozolnieku, Cenu un Salgales pagasti veidoja Ozolnieku novadu, kura administratīvais centrs bija Ozolnieki. Kalnciema pilsēta ar lauku teritoriju, Valgundes, Elejas, Glūdas, Jaunsvirlaukas, Lielplatones, Līvībērzes, Platones, Sesavas, Svētes, Vilces, Vircavas un Zaļenieku pagastiem veidoja Jelgavas novadu. 2010. gadā izstrādāts Jelgavas pilsētas, Jelgavas novada un Ozolnieku novada apvienotais CAP. Pēc 2021. gada teritoriālās reformas Jelgavas un Ozolnieku novadi apvienosies vienā – Jelgavas novadā. Novada centrs atrodas Jelgavas pilsētā, lai gan pilsēta neatrodas Jelgavas novadā.

Jelgava atrodas 43 km uz dienvidiem no Latvijas galvaspilsētas Rīgas un aptuveni 30 km uz ziemeļiem no Latvijas – Lietuvas robežas. Jelgavas pilsētu pēc 2021. gada teritoriālās reformas no visām pusēm ieskauj Jelgavas novads.

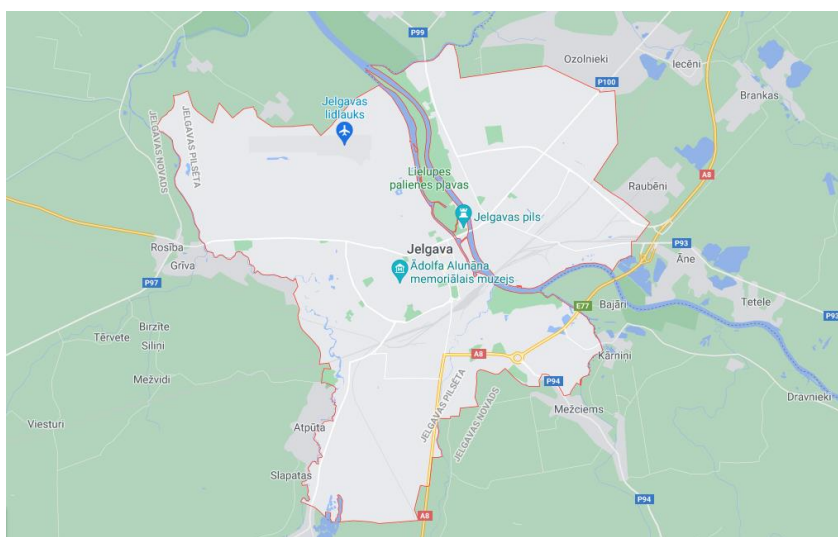

1. attēls. Pa švāldību administratīvi teritoriālais iedalījums¹

¹ https://www.varam.gov.lv/sites/varam/files/content/files/ATR%20reforma/atr_karte_a3_v12_1.pdf (Saite skatīta 11.05.2021.)

2. attēls. Latvijas administratīvais un teritoriālais iedalījums (pēc 2021. gada reformas)
 Jelgava pilsētas tiesības ieguva 1573. gadā. Jelgava ir viena no 10 Latvijas valsts pilsētām.
 Pilsētas teritorija aizņem 60,56 km².

3. attēls. Jelgavas pilsētas karte [Google maps, 2021]

1.2. Iedzīvotāju skaits un blīvums, tai skaitā ieslodzījuma vietās izvietoto ieslodzīto skaits

Jelgavas pilsētā, pēc centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk tekstā – CSP) informācijas, uz 2020. gada sākumu faktiski dzīvo 56 062 iedzīvotāji³. Iedzīvotāju blīvums Jelgavas pilsētā pēc faktiskās dzīvesvietas uz 2020. gada sākumu ir 972 iedz./km². Blīvāk apdzīvotā vieta Jelgavas

² Centrālās statistikas pārvaldes dati (Skatīts 11.05.2021.)

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_ENV_DR_DRT/DRT010/table/tableViewLayout1/

³ https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_POP_IR_IRD/IRD060/table/tableViewLayout1/ (skatīts 12.05.2021.)

pilsētā ir pilsētas centrs un RAF, Satiksmes iela un Meiju ceļa daudzdzīvokļu dzīvojamu māju mikrorajons. Jo tuvāk pilsētas robežām, jo iedzīvotāju blīvums samazinās.

Kopumā analizējot datus, kopš 2014. gada faktiskais iedzīvotāju skaits pilsētā sarucis par 1270 iedzīvotājiem, jeb 2,215 % (uz 2020. gada sākumu).

Jelgavā atrodas viena ieslodzījuma vieta – Jelgavas cietums (adrese - Palīdzības iela 3, Jelgava, LV-3001), kas ir Ieslodzījuma vietu pārvaldes struktūrvienība. Ir izstrādāts Ieslodzījuma vietu pārvaldes Jelgavas cietuma rīcības plāns ārkārtas situācijās ar ieslodzīto evakuēšanu katastrofu vai draudu gadījumā. Sīkāka informācija par cietumnieku skaitu, evakuācijai piesaistāmajiem resursiem un evakuācijas gala mērķiem netika sniegta, jo šī ir uzskatāma par konfidenciālu informāciju.

1.3. Blakus esošās pašvaldības vai sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas

Jelgavas pilsēta robežojas ar Jelgavas novadu. 2010. gadā tika apstiprināts Jelgavas pilsētas, Jelgavas novada un Ozolnieku novada apvienotais Civilās aizsardzības plāns. Jelgavas pilsētas, Jelgavas un Ozolnieku novadu apvienotā civilās aizsardzības komisija bija izveidota, pamatojoties uz 2009. gada 22. septembra MK noteikumiem Nr. 1072 (zaudējuši spēku), tā vietā tagad spēkā ir MK noteikumi 2017. gada 26. septembra Nr. 582 “Noteikumi par pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijām”, kas nosaka, ka Jelgavas pilsētai un Jelgavas novadam ir kopēja sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisija. Jelgavas pilsētas pašvaldība un Jelgavas novada pašvaldība veido sadarbības teritoriju. Jelgavas pilsētai un Jelgavas novadam izstrādāti atsevišķi civilās aizsardzības plāni.

2. Pašvaldības teritorijā iespējamie riski (zemi, vidēji, augsti un ļoti augsti), ņemot vērā valsts civilās aizsardzības plānā norādīto informāciju

2020. gada 26. augusta MK rīkojumā Nr. 476 “Par Valsts civilās aizsardzības plānu” 1. pielikumā iekļauti 35 iespējamie apdraudējumi:

1. Zemestrīces
2. Zemes nogrūvumi
3. Pali un plūdi

4. Vējuzplūdi
5. Lietusgāzes (ilgstošas lietavas, pērkona negaiss) un krusa
6. Vētras (vēja brāzmas), krasas vēja brāzmas
7. Viesuļi
8. Stiprs sals, sniegs, putenis, apledojums, slapja sniega nogulums
9. Karstums
10. Apledojums
11. Sausums
12. Meža un kūdras purvu ugunsgrēki
13. Epidēmijas - gripas pandēmija
14. Epizootijas
15. Epifitotijas
16. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā
17. Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā
18. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā
19. Radioaktīvo vielu avārija objektā
20. Bioloģisko vielu negadījumi
21. Ugunsgrēki būvēs
22. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs
23. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi - Daugavas hidroelektrostaciju kaskādes hidrobūve
24. Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi
25. Būvju sabrukums
26. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem
27. Kuģa uzskriešanas uz sēkļa
28. Kuģu sadursme
29. Pasažieru kuģu katastrofa
30. Autotransporta avārija
31. Aviācijas nelaiimes gadījums ar gaisa kuģi
32. Dzelzceļa transporta katastrofa
33. Sabiedriskās nekārtības
34. Terora akti

3. Kopsavilkums par risku novērtēšanu

Šajā nodaļā katram riskam veikta visaptveroša risku analīze. Dabas katastrofu risku scenāriji sīkāk netiek modelēti, jo to apmērs, intensitāte un postījumi nav pastāvīgi un ir mainīgi atkarībā no klimatiskajiem apstākļiem. Sīkāk apskatīti dabas katastrofu riski, ar kuriem Jelgavas pilsētai ir ikgadēja saskarsme. Risku scenāriju modelēšana veikta tehnogēnajiem riskiem, kuriem iespējams izmodelēt seku scenārijus: bīstamo vielu noplūde, transporta avārijas un avārijas gāzes apgādes sistēmās.

Dabas katastrofu risku kartes un izmodelētās tehnogēno risku kartes norādītas zemāk. Balstoties uz 3. nodaļā sniegto informāciju, izveidota risku matrica, kurā iekļauti visi riski, kuriem var tikt pakļauta Jelgavas pilsēta.

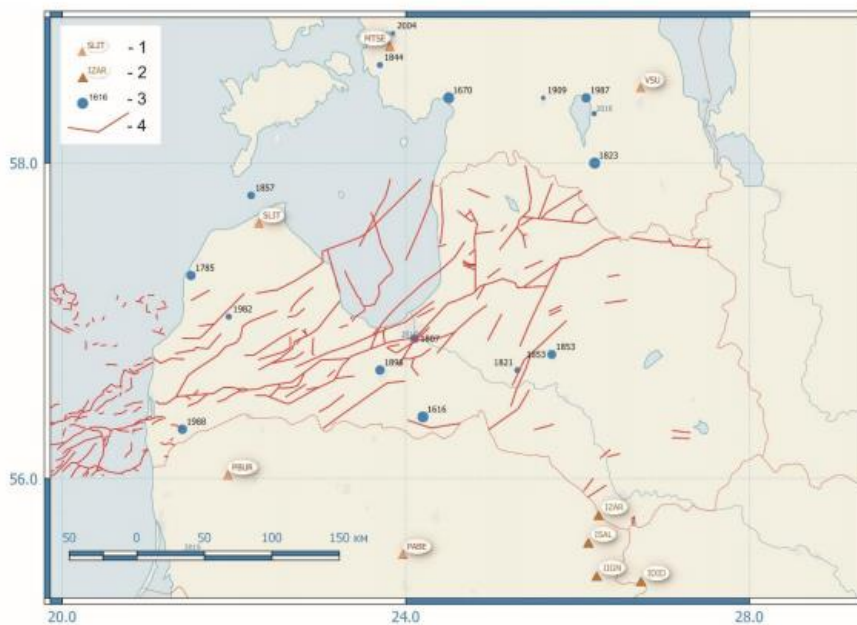
3.1. Risku scenāriji

3.1.1. Zemestrīce

Latvijas teritorija neatrodas seismiski aktīvajā zonā, bet esošie statistikas un vēstures dati liecina, ka Latvijas teritorijā un tās apkārtnē (Baltijas reģionā) konstatētas 28, tai skaitā arī samērā stipras zemestrīces. Pēdējās astoņas samērā vieglas un viduvējas zemestrīces notikušas 1976.-2004. gadā. Šo inducēto zemestrīču magnitūda pēc Rihtera skalas bija 3,5 līdz 5.

Latvijas Zemes garozā tektonisko lūzumu ir relatīvi daudz, piemēram, Liepājas–Rīgas–Pleskavas tektoniskā zona šķērso Latvijas teritoriju virzienā no DA uz ZA no Liepājas līdz Valmierai un turpinās uz A Pleskavas virzienā⁴. Zemestrīču cilmvietas parasti saistītas ar aktīviem tektoniskiem lūzumiem. Latvijas teritorijā tektoniskie lūzumi eksistē, bet to aktivitāte nav daudz pēfīta. Pamatojoties uz Latvijas seismiskās bīstamības pētījumu rezultātiem, ir pamats uzskatīt par ticamu zemestrīces rašanās scenāriju ar ne mazāk kā 5,2 magnitūdu pēc Rihtera skalas. Šāda stipruma zemestrīces var izraisīt ēku sienu bojājumus, plaisas, zemes nogrūvumus, spēcīgas vibrācijas, dažādu objektu krišanu. Visbiežāk dažādus seismoloģiskos notikumus fiksē piekrastes zonā, sākot no Liepājas, kā arī Zemgalē un Latgalē.

⁴ Tiešsaite: <https://www.meteo.lv/lapas/par-seismologiskajiem-noverojumiem-latvija-un-baltijas-regiona?id=2191>

4. attēls. Latvijas vispārējās seismiskās rajonēšanas karte (Avots: Pārskats “Latvijas un Baltijas austrumu reģiona seismoloģiskais monitorings par 2019.gadu”, LVĢMC 2020)

Apzīmējumi kartei:

- 1 - BAVSEN tīkla seismiskās stacijas
- 2 - Igna linas AES lokālā seismiskā tīkla stacijas
- 3 – Vēsturisko zemestrīču epicentri, ga ds (punkta izmērs ir proporcionāls zemestrīces magnitūdai)
- 4 - Kaledonijas struktūrstāva tektonisko lūzumu zonas

Pēc kartes var secināt, ka Jelgavas pilsēta atrodas uz kaledonijas struktūrstāva tektonisko lūzumu zonas apvidū. Latvijas teritorijā vislielākā subreģionālā disjunktīvā dislokācija ir Liepājas–Rīgas–Pleskavas lūzuma zona kristāliskajā pamatklintājā un nogulumiežu segā. Zonas vidējais platums ap 8–10 km, bet dažviet sasniedz 20 km. Pārrāvumi izpaužas kā nomati ar nolaistiem dienvidu spārniem un ar mainīgu nobīdes amplitūdu pa to vērsumu. Maksimālas vertikālās nobīdes (līdz 600–700 m) ir konstatētas Latvijas rietumu daļā un uz austrumiem no Valmieras–Lokno pacēluma.⁵

2019. gadā Latvijas teritorijā un tās apkārtnē tika reģistrēti 81 seismiskie notikumi un noteikti to parametri. To magnitūda svārstās no 1.6 līdz 2.9. Vairums seismisko notikumu saskaņā ar BAVSEN datiem notikuši Irbes šaurumā un Kurzemes pussalas ziemeļos. Seismiskie notikumi, kas notikuši Latvijas teritorijā, galvenokārt ir saistīti ar tehnogēnu ģenēzi. Tomēr ir nepieciešami

⁵ Brangulis A. J., Kaņevs S., 2002. Latvijas tektonika. VARAM, Rīga, 50 lpp.

papildu seismisko notikumu ģenēzes pētījumi. Joprojām pastāv problēma identificēt seismisko notikumu ģenēzi.⁶

Zemestrīču riska scenārijs sīkāk netiek apskatīts, jo zemestrīču radītie draudi Jelgavas pilsētā uzskatāmi par nebūtiskiem. Ņemot vērā to, ka Baltijas reģionā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, Latvijā, t.sk. Jelgavas pilsētā, zemestrīces apdraudējums novērtēts kā augsts risks ar ļoti zemu varbūtību.

3.1.2.Zemes nogruvums

Klimatu pārmaiņu rezultātā aizvien biežāk ir novērojamas intensīvas lietusgāzes un citi ekstremāli laikapstākļi, kā rezultātā gruntsūdeņu ietekme, erozija un augsnes sašķidrināšanās var izraisīt zemes nogruvumus.

Zemes nogruvumi var notikt ūdenstilpņu krastos, kā arī jebkur, kur ir augsts reljefa pacēlums. Zemes nogruvumi var būt vairāku veidu – tajos var nogrūt dažādas nobiras, dubļi, akmeņi un citi. Zemes nogruvums var radīt ģeofizisko dabas katastrofu. Notiekot zemes nogruvumam, var iestāties nāves gadījumi, cilvēki var gūt traumas, kā arī paredzams kaitējums ekosistēmai, materiālie zaudējumi.

Latvijā zemes nogruvumi visbiežāk vērojami Baltijas jūras piekrastes zonā. Jelgavas pilsētā zemes nogruvumi var notikt Lielupes un Driksas upes krastos. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk tekstā – VUGD) rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” (2018. gada aprīlis) Jelgavas pilsētā 2014.gada oktobrī fiksēts zemes nogruvums Driksas upes krastā. Ja līdz 2018. gada aprīlim notikuši citi zemes nogruvumi, tad par tiem nav ziņots VUGD.

Zemes nogruvumu riska scenārijs sīkāk netiek apskatīts, jo zemes nogruvumu radītie draudi Jelgavas pilsētā uzskatāmi par nebūtiskiem. Zemes nogruvumu apdraudējums novērtēts kā maznozīmīgs risks ar vidēju varbūtību.

3.1.3.Pali, plūdi un vējuzplūdi

Plūdi ir sauszemes, kas parasti nav klāta ar ūdeni, applūšana. Latvijas teritorijā plūdu cēloņi ir vētras uzplūdi jūras piekrastē un strauja ūdens līmeņu celšanās upēs un ezeros palu un lietus uzplūdu laikā. Pali ir ūdens režīma fāze, kas konkrētos klimatiskos apstākļos katru gadu atkārtojas vienā un tajā pašā sezonā un raksturojas ar gadā vislielāko ūdenīgumu, ilgstošiem augstiem ūdens

⁶ Informatīvais pārskats Nr. 8 “Latvijas un Baltijas austrumu reģiona seismologiskais monitorings par 2019. gadu” (Pieejams: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/seismologiskais-monitorings>), (Skatīts 13.05.2021.)

līmeņiem un paliņu applūšanu. Latvijā pali ir pavasarī (parasti martā vai aprīlī) sniega kušanas laikā. Latvijas lielajās un vidējās upēs pavasara palu ūdens līmeņi parasti pārsniedz vasaras-rudens plūdu līmeņus (atsevišķos gados ar maziem paliem vasaras-rudens plūdi var tos arī pārsniegt).

Klimata pārmaiņu rezultātā plūdi visā pasaulē ir kļuvuši gan biežāki, gan postošāki. Plūdu apdraudēto teritoriju apzināšana ir valstiski nozīmīgs process, gan ar mērķi pasargāt dzīvības un cilvēku radīto saimniecisko vidi, gan arī no dabas resursu racionālas apsaimniekošanas un vides daudzveidības saglabāšanas viedokļa.

Plūdu apdraudētās teritorijas pēc to izcelsmes Latvijā iedalāmas divās pamata grupās:

1. dabiskās (ar plūdu vai jūras uzplūdu) apdraudētās teritorijas, kuras tiek appludinātas dabas apstākļu ietekmes rezultātā;
2. mākslīgās - cilvēku radītās (antropogēni izraisītās) appludinātās vai appludinājuma ietekmētās teritorijas.⁷

Plūdu veidi:

- pavasara pali parasti novērojami martā – aprīlī. Pavasara palu plūdus izraisa intensīva sniega kušana, palielinoties gaisa temperatūrai, kad pēc garām ziemām ir uzkrājušies bieza sniega un ledus sega. Pavasara pali var kombinēties ar lietus ūdeņiem, ledus un vižņu sastrēgumiem. Palu ūdeņu daudzums ir atkarīgs no sniega ūdeņu tilpuma un caurteces pieauguma upēs, maksimālais palu līmenis ir atkarīgs no sniega segas kušanas intensitātes un ilguma, ko nosaka augsnes filtrācijas īpašības;
- ledus sastrēgumi veidojas upju posmos ar samazinātu garenslīpumu, upju grīvās, vietās, kur ir salas, strauji līkumi, upes gultnes sašaurinājumi, kā arī vietās, kur ūdenskrātuvēs beidzas ūdens uzstādinājums. Ledus un vižņu sablīvējumi rodas, kad notiek strauja ledus iešana un lielas gaisa temperatūras svārstības;
- lietus radīti plūdi ir saistīti ar nokrišņu daudzumu, intensitāti un izplatības areālu, kas mazajās upēs var izraisīt strauju ūdens līmeņa celšanos un teritoriju applūšanu. Pilsētās intensīvi nokrišņi var radīt strauju noteci un pārsniegt lietus ūdeņu notek sistēmu maksimālo ūdens novadītspēju. Parasti lietus plūdi veidojas vasaras un rudens sezonā un atsevišķos gados maksimālais caurplūdums var būt lielāks par pavasara palu maksimālo caurplūdumu; vējuzplūdi teritorijās gar jūras krastu un lielāko upju grīvās - ūdens līmeņa paaugstināšanās jūrā vai upju grīvās, kuru izraisa noteiktu vēju iedarbība. Vējuzplūdi parasti novērojami

⁷ Sākotnējais plūdu riska novērtējums 2019. -2024. gadam. Pieejams https://www.meteo.lv/fs/CKFinderJava/userfiles/files/Vide/Udens/Ud_apsaimn/UBA%20plani/Sakotnejais_pludu_ri_ska_NOVERTEJUMS.pdf (skatīts 14.05.2021.)

rudenī un ziemas sākumā, kad Ziemeļeiropu šķērso vairāki aktīvi cikloni, kuri izraisa vairākkārtēju rietumu puses vēju pastiprināšanos, veicinot ūdens pieplūdumu Baltijas jūrā un pēc tam arī Rīgas līcī un upēs;

- antropogēnas darbības izraisīti plūdi saistīti ar teritorijām, kur cilvēka darbība ietekmējusi ūdens dabisko režīmu un tādejādi applūšanai pakļaujot iepriekš neapdraudētas teritorijas. Plūdi var rasties kā blakusparādība, izveidojot ūdenskrātuves, polderus un citas hidrotehniskās būves, gan arī hidrotehnisko būvju avārijas rezultātā (piemēram, dēļ aizsprosta iekšējās erozijas). Hidrotehnisko būvju avārijas ietekmi var pastiprināt aizdambējumi pie tiltiem vai citi upes sašaurinājumi.

Plūdus izraisošie cēloņi Lielupes baseinā, tā pat kā Latvijā kopumā, ir šādi:

- Pavasara pali jeb sniega kušanas ūdeņi
- Ledus sastrēgumi pavasara ledus iešanas periodā
- Vasaras – rudens plūdi jeb lietus nokrišņu ūdeņi
- Cilvēku saimnieciskās darbības rezultātā izraisītie plūdi (hidrotehnisko būvju avārijas)
- Jūras uzplūdi

Lielupes baseinā ir arī šādi plūdus veicinošie faktori:⁸

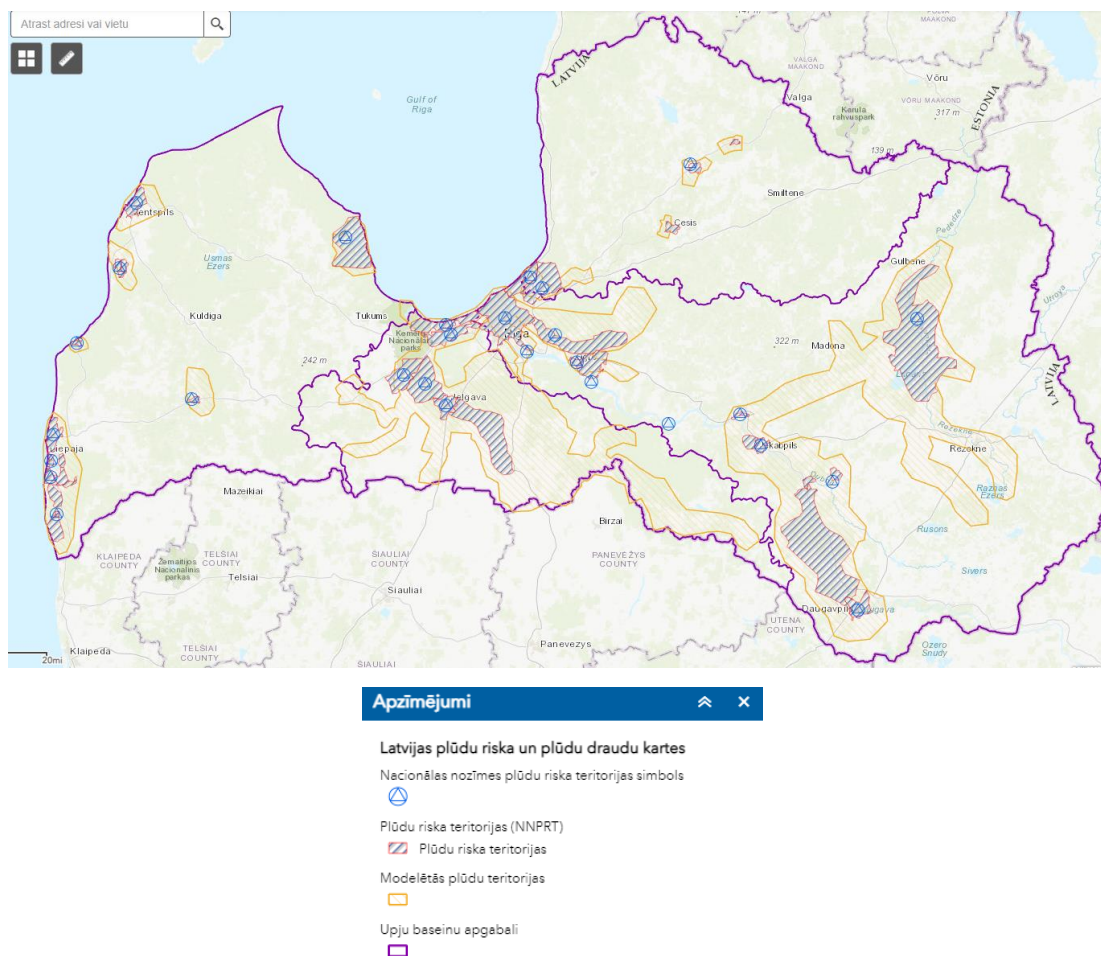
- Lielupes baseina ģeogrāfiskais novietojums
- Baseina reljefs - līdzens reljefs baseina lejasgalā
- Upju hidrogrāfiskā tīkla īpatnības
- Augsta upju baseinu kanalizācijas pakāpe

Atkarībā no laika apstākļiem, Daugavā, Gaujā, Ventā, Dubnā, Lielupē, Ogrē, Bārtā un citās upēs, pavasarī var veidoties ievērojami ledus sastrēgumi, kas rada strauju ūdens līmeņa celšanos. Jelgavas pilsēta iekļauta plūdu apdraudēto vietu sarakstā. VUGD rekomendācijās valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs” Jelgavas pilsētā līdz 2018. gadam nav reģistrēti pali, tomēr plūdi reģistrēti 2014. gadā. Lietavu radīti plūdi fiksēti arī 2019. gada augustā, kad pēc lietavām bijušas appludinātas vairākas ielas pilsētā⁹. Vējuzplūdi nav konstatēti, jo to ietekme parasti jūtama piekrastē. Latvijā apzinātas 30 nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas: Daugavas upes baseina apgabalā – 12, Lielupes upes baseina apgabalā – 6, Gaujas upes baseina

⁸ Projekta „Latvijas – Lietuvas sadarbība cīņai pret plūdiem” mācību materiāli. Pieejams <https://zrkac.lv/index.php?view=projekti&id=15> (skatīts 14.05.2021.)

⁹ Zemgales ziņas. Pieejams: <https://www.zz.lv/vietejas-zinas/pludi-jelga-va-foto-243202> (Skatīts 17.05.2021.)

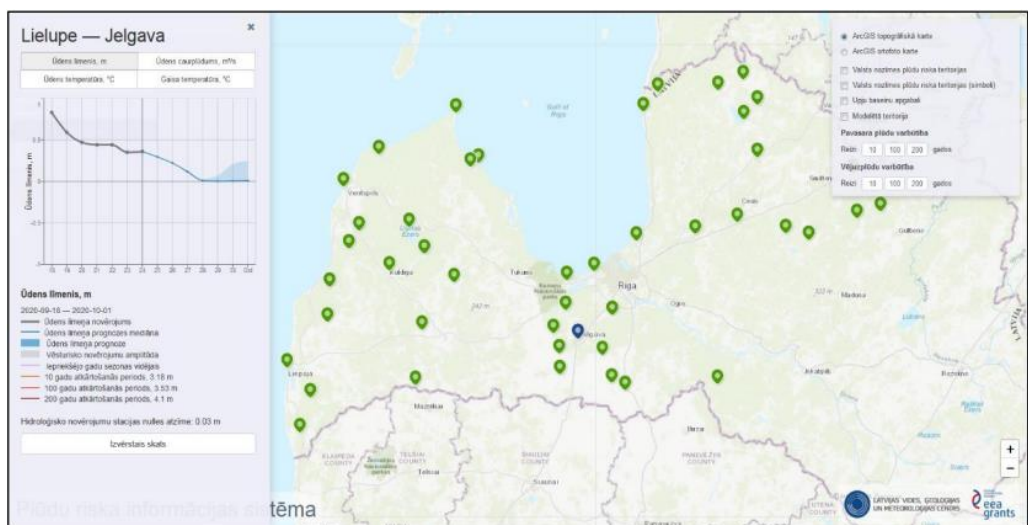
apgabalā – 3 un Ventas upes baseina apgabalā – 9. Zemāk norādīta Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (turpmāk tekstā – LVĢMC) uzturētā Latvijas plūdu riska informācijas sistēmas karte.

5. attēls. LVĢMC uzturētā Plūdu riska informācijas sistēmas karte [LVĢMC, 2021]

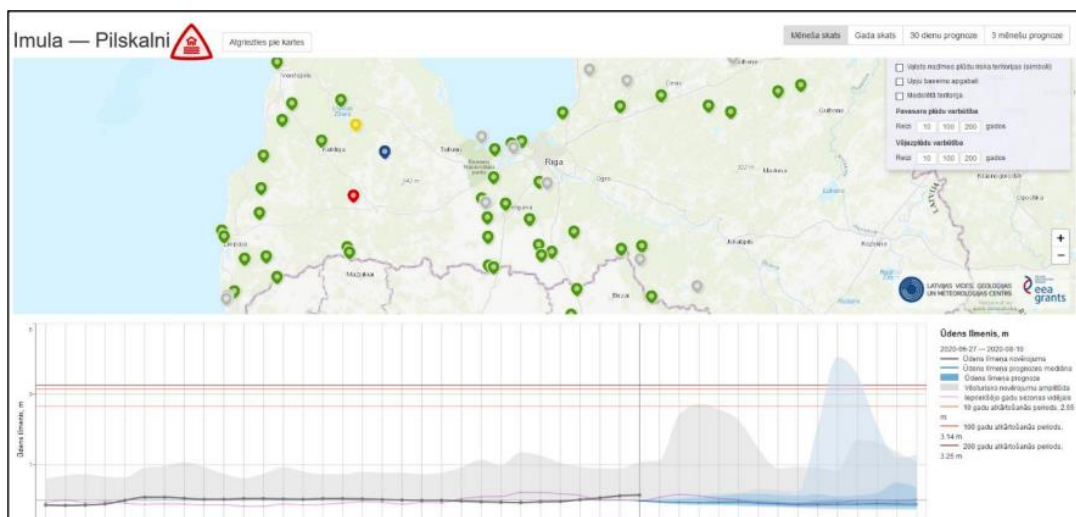
Plūdu riska informācijas sistēma (turpmāk tekstā – PRIS) ir civilās aizsardzības un teritorijas plānošanas instruments, kas nodrošina valsts un pašvaldību institūcijas ar atbilstošiem digitālajiem kartogrāfiskajiem materiāliem, kas ļauj plūdu risku savlaicīgi un kvalitatīvi integrēt dažāda līmeņa teritoriju plānošanas dokumentos, kā arī nodrošina kvalitatīvu informāciju institūcijām, kas atbild par rīcības koordināciju plūdu gadījumā.

Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu informācijas sistēma nodrošina operatīvu un prognozējamu informāciju par hidrometeoroloģiskiem parametriem (ūdens līmenis, ūdens caurplūdums, gaisa un ūdens temperatūra) un applūstošajām teritorijām par Lielupes, Gaujas un Ventas upju baseina apgabaliem.

6. attēls. Ekrāna šāviņš no PRIS (Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu informācijas sistēma)

Plūdu riska informācijas sistēma darbojas automātiski 24/7 režīmā. Balstoties uz jaunāko hidrometeoroloģisko novērojumu informāciju un jaunākajām meteoroloģiskajām prognozēm, hidroloģiskās prognozes ģenerējas 6 reizes diennaktī. Prognožu informācija ir pieejama ar atšķirīgu savlaicīgumu. Novērotajiem vai prognozētajiem hidroloģiskajiem parametriem sasniedzot noteiktas robežvērtības, sistēmā novērojumu stacijas ikona automātiski iekrāsojas brīdinājuma līmenim atbilstošajā krāsā.

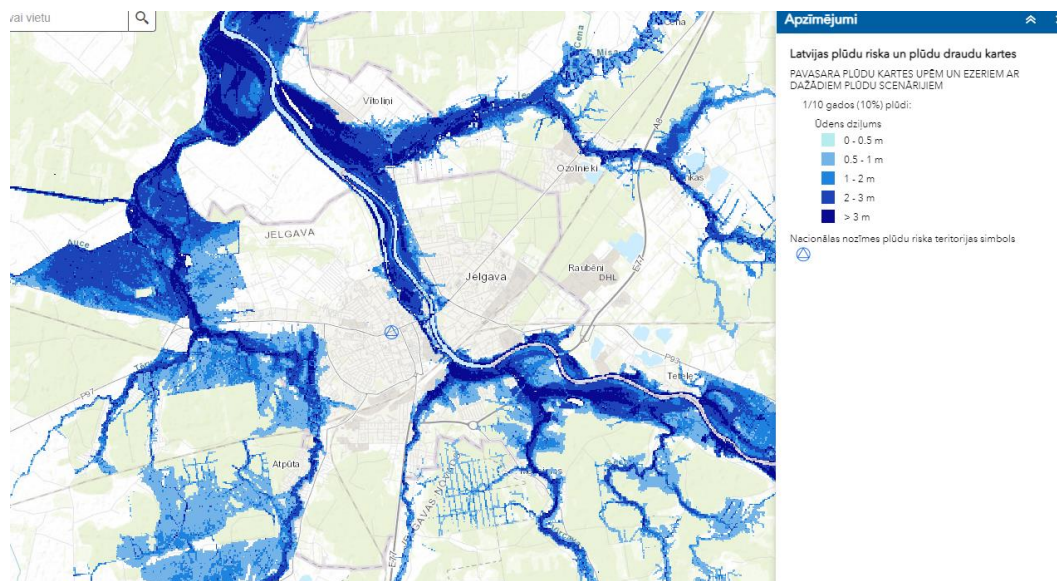

7. attēls. Ekrāna šāviņš no PRIS (Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu riska informācijas sistēma)

PRIS definētie brīdinājumu līmeņi atbilst ūdens līmenim ar noteiktu atkārtošanos biežumu:

- dzeltenais brīdinājuma līmenis nozīmē ūdens līmeni, kāds tiek novērots ar atkārtotās biežumu reizi 10 gados (bieži, bet relatīvi nelieli plūdi, ar nelieliem sociāli ekonomiskiem zaudējumiem);
- oranžais brīdinājuma līmenis nozīmē ūdens līmeni, kāds tiek novērots ar atkārtotās biežumu reizi 100 gados (reti plūdi, bet ar būtiskām sociāli ekonomiskām sekām – zaudējumiem);
- sarkanais brīdinājuma līmenis nozīmē ūdens līmeni, kāds tiek novērots ar atkārtotās biežumu reizi 200 gados (ļoti reti plūdi, plaši, ar katastrofālām sekām – sociāli ekonomiskiem zaudējumiem).¹⁰

Plūdu apdraudējums ir plūdu iestāšanās iespējamība kopā ar iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz cilvēku veselību, vidi, kultūras mantojumu un saimniecisko darbību.

8. attēls. Latvijas plūdu riska un plūdu draudu karte Jelgavas pilsētā un tuvākajā apkārtnē (1/10 gados (10%) plūdi)¹¹

Jelgavas pilsētas teritorijā pretplūdu aizsardzībai, virsūdeņu savākšanai un novadīšanai izmanto šādas būves un sistēmas:

¹⁰ LIELUPES UPJU BASEINU APGABALA APSAIMNIEKOŠANAS PLĀNS UN PLŪDU RISKA PĀRVALDĪBAS PLĀNS 2022. - 2027. GADAM. Rīga, 2021. Pieejams: <file:///E:/2021%20darbs%20no%20m%C4%81j%C4%81m/Jelgavas%20CAP/materi%C4%81li/Lielupes%20UBA%20plana%20projekts%202022-2027.pdf> (Skaflts 14.05.2021.)

¹¹ Latvijas plūdu riska un plūdu draudu karte. Pieejama: <https://geodata.lv/gmc.lv/portal/apps/webappviewer/index.html?id=284244e6dc5346e3bb989d35ba6ef5c8&extent=2112913.7274%2C7477364.7554%2C3288209.4743%2C8009977.9685%2C102100> (skaflta 14.05.2021.)

- aizsargdambju sistēmu (paaugstinātās Kalnciema, Dobeles un Lietuvas šosejas, bijušā lidlauka teritorija),
- vairākas lietus ūdens kanalizācijas sistēmas (kuras ietver arī grāvjus) ar sūknētavām,
- pretplūdu aizbīdņus, klapes un aizvarus caurteku noslēgšanai,
- vaļējo grāvju sistēmas, kuras tieši savienotas ar upi,
- koplietošanas kanalizācijas sistēmas (saimnieciskie, drenāžas, lietus un atkušņu notekūdeņi).

Jelgavas pilsētas teritorijā hidrogrāfiskais tīkls (upes, kanāli, grāvji un lietus ūdeņu kolektori) sadalīts 17 atsevišķos sateces baseinos (7 – labajā krasta daļā, 10 – kreisajā). Jelgavā daudzviet ir kombinētās sistēmas, kurās vaļējo grāvju sistēma darbojas kopā ar lietus ūdeņu kanalizācijas sistēmu. Tomēr laika gaitā šīs sistēmas ir novecojušas un to darbība nav tik efektīva kā agrāk. Novadošā tīkla slīpumi ir niecīgi, norisinās to intensīva aizsērēšanās ar sanešiem un aizaugšana.

Ļoti stipru lietusgāžu izraisītā privātīpašumu un dažu ielu applūšana ir atkarīga no ierīkotām sistēmām un viņu nepietiekamām caurvades spējām, bet augsti palu līmeņi Lielupē un pietekās – no dabas procesiem, kurus tieši cilvēks nevar ietekmēt, bet var daļēji no tiem pasargāt. 2010. gada pavasara pali un vairākas lietusgāzes vēlreiz atsedza pilsētniekiem un iebraucējiem tās problēmas, kas pilsētā pastāv ilgstoši.

Ne visi virsūdeņi pa grāvjiem un lietus ūdeņu kolektoriem nokļūst upēs. Dažviet tie neaiztek, bet sakrājas mazākos un lielākos dīķīšos, kā arī grāvjos, kuriem nav noteces. Pēc laika tie daļēji iztvaiko un iesūcas gruntī. Pilsētā ir vietas, kur norisinās teritoriju un atsevišķu vietu pārpurvošanās minēto iemeslu un galvenokārt – augsto gruntsūdens līmeņu dēļ. Ir jāzina, ka līdzējā Jelgavā pat neliels grāvja, caurtekas vai lietus ūdeņu kolektora aizsprostojums ietekmē lielu platību augšpusē. Daudzviet situāciju pasliktina grāvju, lietus ūdeņu uztvērēju un aku neatbilstoša ekspluatācija, piemērojot un aizsprostojot infrastruktūru.¹²

Jelgavas pilsētai ir izstrādāta interaktīvā karte, kurā tiek atspoguļota aktuālā informācija par satiksmes ierobežojumiem un svarīgiem paziņojumiem, kā arī pieejama plūdu karte. Plūdu kartē iezīmētas teritorijas, kur plūdu varbūtība iespējama reizi 5, 10, 20 un 100 gados. Jelgavas pilsētā uzstādītas vairākas ūdens līmeņa mērīšanas iekārtas, kā arī tiek ievēroti dažādi pretplūdu pasākumi. Nepārtraukti tiek veikti ikdienas uzraudzības pasākumi. Applūšanas riskam pakļauta aptuveni ¼

¹² Hidrotehniskās būves. Pieejams: <https://www.pilsetsaimnieciba.lv/darbibas-joma/hidrotehniskas-buves/> (Skatīts 19.05.2021.)

daļa Jelgavas pilsētas. Atbilstoši VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas pilsētā plūdi fiksēti 2014. gadā. Ledus sastrēgumi, kas izraisījuši applūdumus fiksēti 2011., 2013. un 2017. gadā. Jelgavas pilsētā ir izstrādāta dispečera kārtības vadlīnijas, kas paredz no februāra līdz martam, katru dienu, Mežotnes, Staļģenes un Jelgavas staciju ūdens līmeņu mērījumu datus nosūtīt LVĢMC hidroloģijas grupai. Palu, plūdu un vējuzplūdu apdraudējums novērtēts kā nozīmīgs risks ar ļoti augstu varbūtību. Applūstošās teritorijas redzamas arī šeit: <https://www.jelgava.lv/files/karte.jpg>

3.1.4. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums

Lietusgāzes un ilgstošas lietavas

Lietus izraisīto ietekmi var raksturot divos dažādos mērogos:

- 1) ilgstošs periods (nedēļas līdz pat mēneši), kad bieži tiek novērots lietus, augsne pakāpeniski kļūst pārmitra un vairs nespēj uzsūkt lieko mitrumu. Ilgstoši regulāra lietusūdeņu pieplūduma rezultātā ūdens līmenis novadgrāvjos un upēs ir paaugstināts, ūdens uzkrājas arī zemās vietās ar sliktu noteci vai vāju uzsūkšanos augsnē. Īpaši bīstamas situācijas veidojas, ja viena otrai seko vairākas šādas epizodes. Ilgstoša lietus epizodes parasti skar teritoriāli plašākus apgabalus, vairākus novadus.
- 2) īslaicīgs, bet intensīvs lietus. Parasti tas tiek novērots gada siltajā sezonā, sevišķi vasarā, to bieži pavada pērkona negaiss, iespējama arī krusa. Šādos apstākļos, īsā laika periodā nolīst liels nokrišņu daudzums, kuru nespēj uzsūkt augsne, kā arī tas nespēj notecēt uz ūdenstīlpēm. Sevišķi bīstamas situācijas veidojas pilsētvides apstākļos, kur zaļā zona, kas varētu uzsūkt ūdeni, ir ierobežota.

Latvijā ilgstoša lietus raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai izmanto nokrišņu daudzumu 12 stundu periodā, kā stipru lietu definējot apstākļus, kad šajā periodā nolīst 20-39 mm, ļoti stipru – 40-59 mm, bet bīstami jeb ekstremāli stipru – ja šādā laika periodā nolīst 60 mm un vairāk.

Īslaicīgu lietusgāžu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai Latvijā tiek piemēroti sekojoši kritēriji – nokrišņu daudzums 3 stundu vai īsākā periodā, saskaņā ar ko stipras lietusgāzes laikā 3 stundu vai īsākā periodā nolīst 10-19 mm, ļoti stipras lietusgāzes laikā – 20-29 mm, bet bīstami jeb ekstremāli stipras – 30 mm un vairāk.

Saskaņā ar 2019. gada 17. septembra MK noteikumiem Nr. 432. “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 “Būvklimatoloģija”, gada nokrišņu summa Jelgavas pilsētā ir 595 mm

gadā. Klimatoloģiskie rādītāji Jelgavas pilsētā norādīti, ņemot vērā Dobeles hidrometeoroloģiskās stacijas datus, jo nokrišņu summas datu iztrūkuma dēļ šis rādītājs netika aprēķināts Jelgavas meteoroloģisko novērojumu stacijā.

Nokrišņu daudzums 50 mm un vairāk 12 stundu laikā vai īsākā laika periodā var izsaukt ūdens līmeņa celšanos upēs, applūdinot zemākās vietas, māju pagrabus u.c. Atbilstoši LVĢMC Jelgavas meteoroloģiskās stacijas datiem no 2018. - 2020. gadam, novērota viena reize, kad nokrišņu daudzums 24 stundu laikā pārsniedz 50 mm (20.06.2020.), tomēr nav novērots, ka 50 mm tiek pārsniegti 12 h no vietas. Augstākais nokrišņu daudzums gada griezumā novērots 2019. gadā, kad tas sasniedza 601,7 mm. Lielupes upes ūdens līmeņa celšanās lielākos draudus radīs Jelgavas pilsētai, Jelgavas novadam, Dobeles novadam un Bauskas novadam.

Pēc LVĢMC “Sākotnējā plūdu riska novērtējuma 2019. – 2024. gadam” applūšanas cēlonis pilsētu teritorijās ir lietus ūdens kanalizācijas sistēmu trūkums vai lietus ūdens novadīšanas sistēmu projektēto parametru neatbilstība intensīvām lietusgāzēm. Lietus ūdens pilsētās lielākoties tiek novadīts ūdenstilpēs un kanalizācijas sistēmās, jo apbūves dēļ ir maz zaļās zonas, kuras nodrošinātu lietus ūdeņu infiltrāciju. Spēcīgu lietusgāžu rezultātā īslaicīgi lokāli plūdi bieži ir novērojami gan lielās, gan mazākās Latvijas pilsētās. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavā nav fiksētas lietusgāzes (nokrišņu daudzums ≥ 60 mm 12 stundu laikā vai nokrišņu daudzums ≥ 30 mm 3 stundu laikā). 2013. gadā tika pārrauts Ogres upes dambis pie Norupītes ietekas, kas ietekmēja arī Jelgavu, applūdinot ielas un pagrabus. Šī notikuma galvenais iemesls bija ledus, bet Jelgavai jāuzmanās arī no lielām lietavām. Lietus ūdens kanalizācijas sūkņi darbojas uz elektrību, kas elektrības pārrāvuma gadījumā var novest pie lietavu veidotiem plūdiem. Lietus kanalizācija bieži ir blakus sadzīves kanalizācijas tīkliem, līdz ar to bojājumi var izraisīt lietus un sadzīves kanalizācijas ūdens sajaušanos un noplūdes virszemē, radot bioloģisko piesārņojumu.

Pērkona negaiss un krusa

Pērkona negaiss ir atmosfēras elektriskā parādība, kas parasti ir novērojama gada siltajā sezonā, bet ir iespējama jebkurā no gada mēnešiem. Pērkona negaiss veidojas gubu-lietus mākoņos, kad spēcīgas gaisa strāvas mākonī izraisa lietus lāšu un / vai krusas graudu savstarpēju berzi, radot elektriskās izlādes – zibeni. No lielā siltuma daudzuma, kas izdalās zibens rezultātā, apkārtējais gaiss strauji izplešas, izraisot skaņu – pērkonu. Pērkona negaisu var pavadīt gan intensīvas

lietusgāzes, gan arī krasas vēja brāzmas un krusa. Atsevišķos gadījumos krusa var tikt novērota arī tad, ja nav pērkona negaisa. Latvijas teritoriju regulāri šķērsos gubu-lietus mākoņu zonas.

Pērkona negaisu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

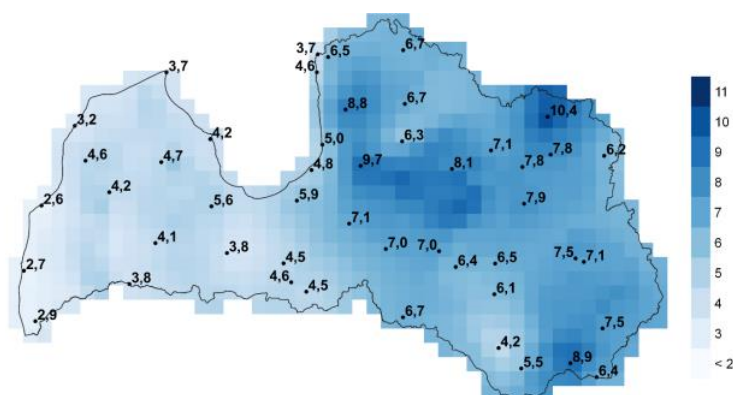
- stiprs: pērkona negaisu pavada stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 15-19 m/s un / vai krusa ar diametru <6 mm,
- ļoti stiprs: pērkona negaisu pavada ļoti stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas 20-24 m/s un / vai krusa ar diametru 6-19 mm,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs: pērkona negaisu pavada ekstremāli stipras lietusgāzes un / vai krasas vēja brāzmas ≥ 25 m/s, un / vai krusa ar diametru ≥ 20 mm.

Jelgavas pilsētai jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem pērkona negaisiem un krusām, ja šāda informācija ir paredzama.

Sniegs un puteņi

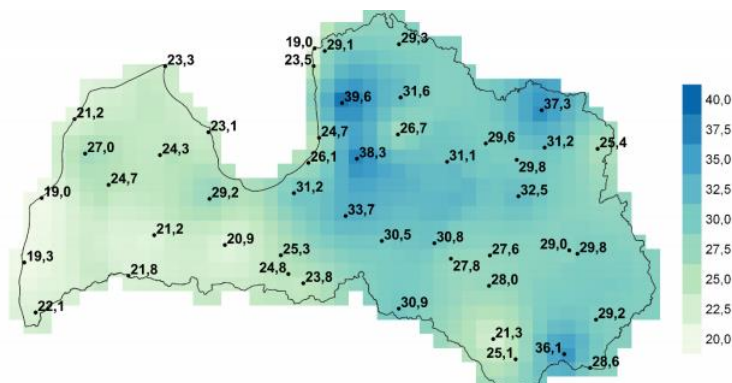
Sniegs un puteņi kā ziemas laika parādības nozīmīgu ietekmi rada gan intensīvas vai ilgstošas snigšanas un putināšanas apstākļos, kad nozīmīgi pieaug sniega sega un tiek aizputināti ceļi, gan arī neierasti agras vai vēlas šo dabas parādību iestāšanās gadījumos, kad vēl nav iestājušies vai jau noslēgušies atbilstošie ceļu uzturēšanas apstākļi. Agrā vai vēla snigšana var radīt postījumus arī sala neizturīgām lauksaimniecības kultūrām. Snigšanas un puteņa apstākļos papildus ietekmi rada vēja pastiprināšanās, kas var veicināt ceļu aizputināšanu, turklāt atsevišķās situācijās, kad zemes virsmu klāj pietiekami bieza, bet nesablietēta sniega sega, ceļu aizputināšana var notikt arī situācijās, kad nesnieg, bet stipra vēja apstākļos tiek pārvietots uz zemes virsmas esošais snieg. Tāpat kā papildus nozīmīgs faktors ir redzamības attāluma samazināšanās intensīvas snigšanas un puteņa laikā.

Klimata pārmaiņas ir ievērojami ietekmējušas sezonālā sniega pārklājumu un biezumu. Latvijas teritorijā kopumā tiek novērota vidējā sniega segas biezuma samazināšanās. Arī sezonas garums, kad tiek novēroti stabili sniega apstākļi, kļūst īsāks, tomēr ļoti agrīna vai vēlīna snigšana aizvien var tikt novērota. Zemāk 9. un 10. attēlā redzams ilggadīgais vidējais sniega segas biezums (cm) un ilggadīgas vidējais maksimālais sniega segas biezums (cm) gada laikā Latvijā laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam.

9. attēls. Ilggadīgais vidējais sniega segas biežums (cm) gada laikā Latvijā laika periodā no 1961. – 2010. gadam [LVĢMC Ziņojums Sniega segas biežuma pārmaiņu scenāriji Latvijai, 2018. g.]

Kā redzams attēlā, ilggadīgais vidējais sniega segas biežums gada laikā Jelgavas apkārtnē laika periodā no 1961. – 2010. gadam ir 3,8-4,5 cm.

10. attēls. Ilggadīgais vidējais maksimālais sniega segas biežums (cm) gada laikā Latvijā laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam [LVĢMC Ziņojums Sniega segas biežuma pārmaiņu scenāriji Latvijai, 2018. g.]

Ilggadīgais vidējais maksimālais sniega segas biežums Jelgavas apkārtnē laika periodā no 1961. līdz 2010. gadam ir 20,9 līdz 25,3 cm.

Snigšanas apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipra snigšana: sniega segas pieaugums 5-9 cm 12 stundu laikā,
- ļoti stipra snigšana: sniega segas pieaugums 10-14 cm 12 stundu laikā,
- bīstami jeb ekstremāli stipra snigšana - sniega segas pieaugums ≥ 15 cm 12 stundu laikā.

Stipra snigšana ar sniega segas palielināšanos par 6 – 13 cm un vairāk 12 stundās vai īsākā laika periodā, kā arī putenis un apledojums var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektrolīniju un elektronisko sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves

pārtraukumus, mežu postījumus. Atbilstoši LVĢMC Jelgavas meteoroloģiskās stacijas datiem, 2018. gadā lielākais sniega segas biezums reģistrēts 8. un 9. martā, kad tā sasniedusi 15 cm. 2019. gadā biezākā sniega sega reģistrēta 5. februārī, kad tā sasniedusi 22 cm, bet 2020. gadā biezākā sniega sega reģistrēta 14. martā, un tā bijusi 3 cm.

Puteņa apstākļu klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 4 km un vēja pastiprināšanos brāzmās ≥ 15 m/s mazāk nekā 3 stundas,
- ļoti stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās $\geq 15-19$ m/s ilgāk nekā 3 stundas,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs putenis: snigšana ar redzamības pasliktināšanos < 2 km un vēja pastiprināšanos brāzmās ≥ 20 m/s ilgāk nekā 3 stundas.

Jelgavas pilsētai jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem sniegpuiteņiem, ja šāda informācija ir paredzama.

Apledojums un slapja sniega nogulums

Apledojums ir ziemas sezonas laika parādība, tas rodas, kad negatīvas temperatūras apstākļos veidojas intensīva migla, smidzina vai pat līst lietus (tiek novērota atkala) un uz virsmām (ceļiem, ielām, trotuāriem u.c.) vai objektiem (vadiem, koku zariem u.c.) veidojas ledus kārtas. Ielas un trotuāri šādos apstākļos jau ļoti ātri kļūst slideni. Bet uz vadiem un koku zariem izveidojies biezs apledojuma slānis var izraisīt to lūšanu.

Slapja sniega nogulums arī ir ziemas sezonas laika parādība. Tas veidojas, kad krīt slapjš sniegs, bet gaisa temperatūra ir negatīva, izraisot slapjā sniega piesalšanu.

Apledojums un slapja sniega nogulums var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektrolīniju un elektronisko sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves pārtraukumus, mežu postījumus. Slapja sniega nogulumu nav ļoti bieža parādība Latvijas ziemās.

Apledojuma klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti < 1 mm/12 stundās,
- ļoti stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti 1-4 mm/12 stundās,
- bīstami jeb ekstremāli stiprs apledojums: sasalstoši nokrišņi ar intensitāti ≥ 5 mm/12 stundās.

Jelgavas pilsētai jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem apledojumiem, ja šāda informācija ir paredzama. Saskaņā ar

VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, apledojums Jelgavas pilsētā novērots 2013. un 2017. gadā. Jelgavas pilsētā uz vairākiem ielu posmiem uzstādīti ceļa seguma sensori, kuri ziņo par apledojuma iespējamību, kā arī sāls koncentrāciju uz ceļa u.c. parametriem (temperatūra, ūdens slāņa biezums).

Stiprs sals

Dažādos pētījumos lielākoties ir noskaidrots, ka ilggadīgajā laika periodā lielākajā pasaules daļā auksto dienu un nakšu kļūst mazāk. Arī Latvijā nepilnu pēdējo 100 gadu laikā ir norisinājušās līdzīgas izmaiņas ekstremāli zemas gaisa temperatūras sakarā – dienu skaits ar stabilu salu un apstākļiem, kad tiek novērota sevišķi zema gaisa temperatūra, samazinās. Tomēr Latvijā vēl aizvien ziemas periodā var iestāties stiprs sals, kas var apdraudēt cilvēku veselību un pat dzīvību, kā arī izraisīt tehnogēnus bojājumus - cauruļvadu un apkures sistēmas bojājumus, lauksaimniecības kultūru izsalšanu u.c. Sala ietekmi būtiski var palielināt stiprs vējš vai apstākļi, kad zemes virsmu neklāj sniegs – ir kailsals.

Sala intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs sals, kad gaisa temperatūra pazeminās līdz $-20...-24^{\circ}\text{C}$;
- ļoti stiprs sals, kad gaisa temperatūra ir $-25...-29^{\circ}\text{C}$;
- bīstami jeb ekstremāli stiprs sals tiek novērots, kad termometra stabiņš noslīd līdz -30°C atzīmei un vēl zemāk.

Gaisa temperatūras absolūto minimumu un tā varbūtības ($^{\circ}\text{C}$) skatīt 1.tabulā. Jelgavas pilsētai jāseko līdzī LVMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem sala periodiem, ja šāda informācija ir paredzama.

1. tabula

Gaisa temperatūras absolūtais minimums un tā varbūtības ($^{\circ}\text{C}$)¹³

¹³ MK noteikumi Nr. 432-01.05.2021. “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 “Būvklimatoloģija””

Nr. p.k.	Stacija	Mēnesis												Gadā	Gada minimālā gaisa temperatūra, kuras pārsniegšanas varbūtība ir	
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		0,02	0,1
7.	Jelgava	-34,5	-34,9	-30,1	-14,2	-5,3	-1,1	2,8	0,3	-6,4	-10,1	-22,4	-32,2	-34,9	-34,3	-31,3

Piezīmes.

1. Tabulā norādīta katra mēneša diennakts minimālās gaisa temperatūras vērtība visā novērojumu periodā. Mēneša un gada gaisa temperatūras absolūtais minimums ir novērojumu termiņā fiksētā viszemākā gaisa temperatūra.
2. Gada absolūtās minimālās gaisa temperatūras varbūtība raksturota ar temperatūras vērtībām, kuru pārsniegšanas varbūtība ir 0,02 un 0,1 (šādas varbūtības parāda konkrētās gaisa temperatūras vērtības iestāšanās iespējamību attiecīgi reizi 50 gados un reizi 10 gados).

Izvērtējot meteoroloģisko novērojumu datus par gaisa temperatūras stundas maksimālo vērtību no 2018. līdz 2020. gadam, viszemākā temperatūra reģistrēta 2018. gada 23. februārī (-22,1 °C). Jelgavas pilsēta ir izstrādājusi shēmu skolu apziņošanai liela sala gadījumā.

Karstums

Karstuma viļņiem jeb ilgstošu nepārtraukta karstuma periodu biežuma un intensitātes pieaugumam arvien biežāk tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, jo tie negatīvi ietekmē cilvēku veselību un mirstību, sevišķi vasarā. Īpaši satraucošas šīs pārmaiņas ir lielo pilsētu aglomerāciju iedzīvotājiem, jo pilsētas kā “siltuma salas” ietekmē gaisa temperatūra pilsētas centrā – tā ir augstāka nekā nomalē, līdz ar to arī karstuma radītais diskomforts pilsētas centrā būs lielāks.

Spēcīgi karstuma viļņi var izraisīt kultūraugu bojājumus, nāves gadījumus no hipertermijas, un plašus strāvas zudumus, jo masveidā tiek izmantoti gaisa kondicionieri un ventilatori.

Karstuma intensitātes klasifikācijai un sabiedrības brīdināšanai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra dienas 2 dienas un ilgāk paaugstinās līdz +27...+32 °C,
- ļoti stiprs karstums: maksimālā gaisa temperatūra ir $\geq +32$ °C vai minimālā gaisa temperatūra naktī nav $< +20$ °C (turklāt pirms tam jau ir bijušas dienas ar stipru karstumu),
- bīstami jeb ekstremāli stiprs karstums: 2 dienas un ilgāk termometra stabiņš pakāpjas virs +30 °C atzīmes vai arī 2 naktis un ilgāk termometra stabiņš nenostīd zem +20 °C atzīmes.

Gaisa temperatūras absolūto maksimumu un tā varbūtības skatīt 2. tabulā. Jelgavas pilsētā jāseko līdzi LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem karstuma periodiem, ja šāda informācija ir paredzama.

2. tabula

Gaisa temperatūras absolūtais maksimums un tā varbūtības (°C)¹⁴

Nr. p.k.	Stacija	Mēnesis												Gadā	Gada maksimālā gaisa temperatūra, kuras pārsniegšanas varbūtība ir	
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		0,02	0,1
7.	Jelgava	10,7	13,5	19,7	27,4	30,0	32,8	36,0	33,7	30,1	23,4	17,0	11,6	36,0	34,5	32,9

Piezīmes.

1. Tabulā norādīta katra mēneša diennakts maksimālās gaisa temperatūras vērtība visā novērojumu periodā. Mēneša un gada gaisa temperatūras absolūtais maksimums ir novērojumu termiņā fiksētā visaugstākā gaisa temperatūra.
2. Gada absolūtās maksimālās gaisa temperatūras varbūtība raksturota ar temperatūras vērtībām, kuru pārsniegšanas varbūtība ir 0,02 un 0,1 (šādas varbūtības parāda konkrētās gaisa temperatūras vērtības iestāšanās iespējamību attiecīgi reizi 50 gados un reizi 10 gados).

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, karstums (laika periods, kurā gaisa maksimālā temperatūra $\geq +32$ °C un/vai diennakts minimālā gaisa temperatūra $\geq +20$ °C bija 2 vai vairākas diennaktis pēc kārtas) Jelgavas pilsētā fiksēts 2002., 2006., 2012., 2014., 2015., 2017. gadā.

Izvērtējot meteoroloģisko novērojumu datus par gaisa temperatūras stundas maksimālo vērtību no 2018. līdz 2020. gadam, visaugstākā temperatūra reģistrēta 2018. gada 30. jūlijā (+ 33.5 °C).

Sausums

Sausums ir apstākļi dabā, kad ilgāku laika periodu netiek novēroti nokrišņi. Sevišķi nelabvēlīgi apstākļi var veidoties, ja tas tiek novērots aktīvās veģetācijas periodā, vienlaikus iestājoties arī karstumam – tad sausums būtiski ietekmē lauksaimniecību, kā arī mežsaimniecību. Turklāt sausuma apstākļos parasti ievērojami pieaug ugunsbīstamība mežos. Ilgstošs sausums izkaltē augsnes virskārtu un zāli, samazinot gaisa mitrumu un mākoņu daudzumu. Tas veicina straujāku gaisa atdzišanu diennakts tumšajā laikā un straujāku sakaršanu dienas gaitā. Latvijā sausuma raksturošanai ir ieviests Standartizētais nokrišņu daudzuma indekss (SPI, *Standardized precipitation index*) – rādītājs, kas raksturo sausuma un mitruma periodus.

¹⁴ MK noteikumi Nr. 432-01.05.2021. “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-19 “Būvklimatoloģija””

2018. gadā visā Latvijas teritorijā, tai skaitā arī Jelgavas pilsētā, valdīja ilgstošs sausums un mazāks nokrišņu daudzums tika konstatēts tikai 1940. gadā.

Sausuma apstākļu raksturošanai tiek izmantoti sekojoši SPI kritēriji: mēreni sauss -1...-1,49, ļoti sauss -1,5...-2 un ekstremāli sauss, ja SPI ir ≤ -2 . Jelgavas pilsētai jāseko līdzī LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajiem sausuma periodiem, ja šāda informācija ir paredzama. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", sausums visā valsts teritorijā fiksēts 2018. gadā. Jelgavas pilsētai izstrādāta shēma "Informācijas sniegšanas kārtība dabas radīto apdraudējumu gadījumā". Shēma pievienota pielikumā.

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojs un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstums, sausums kā apdraudējums uzskatāms par vidēju risku ar augstu varbūtību.

3.1.5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

Vēja ātrums un tā izmaiņas gada griezumā ir būtiski atkarīgas no atmosfēras kopējās cirkulācijas īpatnībām, kā arī no vietējiem apstākļiem. Svarīgs vēja ātruma parametrs ir vēja ātrums brāzmās, kas ir ievērojami lielāks nekā vidējais vēja ātrums. Vētru laikā tieši vēja brāzmas izraisa lielākos postījumus. Vēja brāzmas ir raksturīgas piezemes gaisa plūsmai, jo tās izraisa berze. Virs sauszemes vējš ir brāzmaināks nekā virs akvatorijas. Piezemes vēja ātrumam un virzienam ir spēcīga ietekme arī uz Baltijas jūras reģionu un cilvēku aktivitātēm reģionā. Ekstremāls vēja ātrums ir tiešs drauds cilvēku dzīvībai un materiālajām vērtībām, tai skaitā dažāda veida infrastruktūrai. Tāpat lielu vēja ātrumu var saistīt arī ar netiešu ietekmi, piemēram, augstiem viļņiem, vējuzplūdiem, kā arī piekrastes eroziju, kas var radīt ekonomiskus zaudējumus. Pēc vējlauzēm pasliktinās meža sanitārais stāvoklis, jo ievērojami pieaug kukaiņu masveida savairošanās risks. It īpaši bīstama ir egļu astoņzobu mizgrauža savairošanās.

Vidēji valstī visspēcīgākās vēja brāzmas novērotas 1967., 1969. un 2005. gadā, kad novērotas līdz šim spēcīgākās valstī piedzīvotās vētras. Tiek prognozēts, ka tuvāko gadu laikā klimata pārmaiņu negatīvo seku rezultātā vētras risks var palielināties.

Vēja ātruma brāzmu raksturošanai un sabiedrības brīdināšanai par vēja pastiprināšanos, Latvijā tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipra vētra – vējā ātrums brāzmās sasniedz 20-24 m/s,
- ļoti stipra vētra – 25-32 m/s,
- bīstami jeb ekstremāli stipra vētra - ≥ 33 m/s.

Ļoti lokāli pērkona negaisa laikā Latvijā var tikt novēroti arī virpuļviesuļi jeb tornado. To darbības joslā tiek nopostīti ne tikai meži, elektrolīnijas un ēkas; gaisā tiek pacelti ievērojami smagumi, tādējādi nodarot lielus postījumus.

Iedzīvotājus, tautsaimniecības objektus un citus objektus var apdraudēt vētra ar vēja ātrumu 25 m/s un vairāk, kas var radīt elektronisko sakaru līniju un elektrolīniju pārrāvumus, kontaktu un kabeļu bojājumus pilsētu elektrotransporta un elektrovilcienu līnijās. Var tikt sagrautas vai bojātas dzīvojamās mājas un ražošanas ēkas, izraisītas transporta avārijas, mežu postījumi, autoceļu un ielu aizsprostojumi (nogāzti koki, konstrukcijas). Saskaņā ar Jelgavas meteoroloģiskās stacijas datiem no 2018. - 2020. gadam nav novērotas vēja brāzmas, kas pārsniedz 25 m/s. Lielākās vēja brāzmas šajā periodā novērotas 2019. gada 27. oktobrī, kad tās sasniegušas 23,4 m/s. Pēc ilggadējiem datiem vētru iespējamība paaugstinās rudens periodos, bet viesuļvētras iespējamās no jūlija līdz augustam.

Krasas vēja brāzmas ir piepeša strauja vēja ātruma palielināšanās par 8 m/s un vairāk īsā laika intervālā (vismaz 1 minūte), kad vēja ātrums ir ≥ 11 m/s. Kraso vēja brāzmu postījumi var būt lielāki nekā vēja postījumi gadījumos, kad vēja pastiprināšanās notiek pakāpeniski. Turklāt krasās vēja brāzmas pērkona negaisa laikā visbiežāk tiek novērotas vasaras sezonā.

Parasti virpuļviesuļi veidojas Baltijas jūras piekrastes zonā, tomēr tie var veidoties arī valsts iekšienē. Visstiprākais virpuļviesulis Latvijā fiksēts 1986. gada 7. jūlijā, kad tā stiprums pēc Fudžitas-Pirsona tornado skalas bija F3¹⁵. Virpuļviesulis sākās Ērgļos un aizvirzījās līdz Rankas pagastam Gulbenes novadā. 2019. gada 6. jūlijā virpuļviesulis Balvu novadā nopostīja vairākas mājas un meža platības. Eiropas Vētru laboratorija (ESSL) secinājusi, ka Balvu novadā plosījies F2¹⁶ stipruma virpuļviesulis. Tas nozīmē, ka vēja brāzmas virpuļviesulī sasniegušas 51-70 m/s. Iepriekš 2017. gada jūnijā Siguldas novada Jūdažu apkaimē plosījās viesulis, kuru ESSL arī novērtēja kā F2 stipruma. Jelgavas pilsētā nav fiksēti spēcīgi virpuļviesuļi.

Kraso vēja brāzmu pērkona negaisa laikā klasifikācijai un brīdinājumu sagatavošanai sabiedrībai tiek izmantoti sekojoši kritēriji:

- stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas 15-19 m/s,
- ļoti stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas 20-24 m/s,
- bīstami jeb ekstremāli stipras: pērkona negaisu pavada krasas vēja brāzmas ≥ 25 m/s.

¹⁵ F3 ir Vēja ātrums 71-92 m/s. Smagi postījumi. Norauj māju jumtus un sabojā vai arī iznīcina māju sienas, nogāž vilcienus, pa ceļ un nomet zemē automašīnas, iznīcina ceļu segumu, ar saknēm izrauj kokus.

¹⁶ F2 ir Vēja ātrums 51—70 m/s. Nopietni postījumi. Norauj māju jumtus, bojā sienas, nojauc un pārvieto nelielas būves, piemēram, kioskus u.c., izrauj kokus ar visām saknēm, nopūš automobiļus no ceļa.

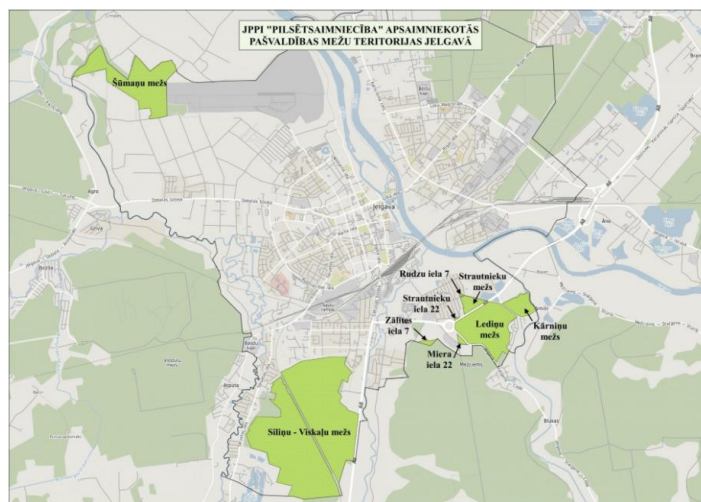
Jelgavas pilsētai jāseko līdzi LVĢMC meteoroloģiskajiem paziņojumiem un brīdinājumiem par gaidāmajām vētrām, ja šāda informācija ir paredzama. Neskaitot koku lūšanu un ēku sabrukumu, viens no lielākajiem riskiem ir elektrības pārrāvumi. Atkarībā no vietas un apjoma (maģistrālais elektrības vads) var paiet vairākas dienas un pat nedēļas līdz tiek atjaunota elektrība. Dažādi infrastruktūras objekti (NAI, ūdens sūkņi, sakaru torņi u.c.) nespēj darboties bez elektrības un ja nav pieejami elektriskie ģeneratori, šo infrastruktūru darbība tiek paralizēta.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, dienas, kad vismaz 3 novērojumu stacijās diennakts maksimālās vēja brāzmas ir ≥ 25 m/s, Jelgavas pilsēta fiksētas 2001., 2005. un 2012. gadā. Pēc pieejamās informācijas, vēja ātrums, kas pārsniedz 15 m/s jau rada bojājumus Jelgavas pilsētai. Tipiski tie ir laužti koki un zari, konsoles, ceļazīmes u.c. Šādos gadījumos tiek veikta sadarbība ar VUGD. VUGD sazāgē kritušos kokus, Meža dienests šos kokus novāc, bet Jelgavas pilsētas dispečeris veic koordinēšanas darbus. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi un krasas vēja brāzmas vērtējamas kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

3.1.6. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki

Jelgavas pilsētas meži aizņem 1086 ha, kas ir aptuveni 17,93 % no pilsētas teritorijas, bet purvu teritoriju pilsētā nav¹⁷. Lielupes kreisajā krastā atrodas 675 ha mežu, kas pieder pašvaldībai un to apsaimnieko Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde “Pilsētsaimniecība” (JPPI “Pilsētsaimniecība”). Lielupes labā krasta meži pieder valstij, kaut arī tie atrodas pilsētas administratīvajās robežās. Tos apsaimnieko Latvijas Valsts mežzinātnes institūta “Silava” un Latvijas Lauksaimniecības universitātes valsts zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanas aģentūras “Meža pētīšanas stacija” Jelgavas informācijas centrs.

¹⁷ Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos, dati uz 01.01.2021. Pieejams: <https://www.vzd.gov.lv/lv/zemes-sadalijums-zemes-lietosanas-veidos> (skatīts 18.05.2021.)

11. attēls. JPPI “Pilsētsaimniecība” apsaimniekotās pašvaldības mežu teritorijas Jelgavā

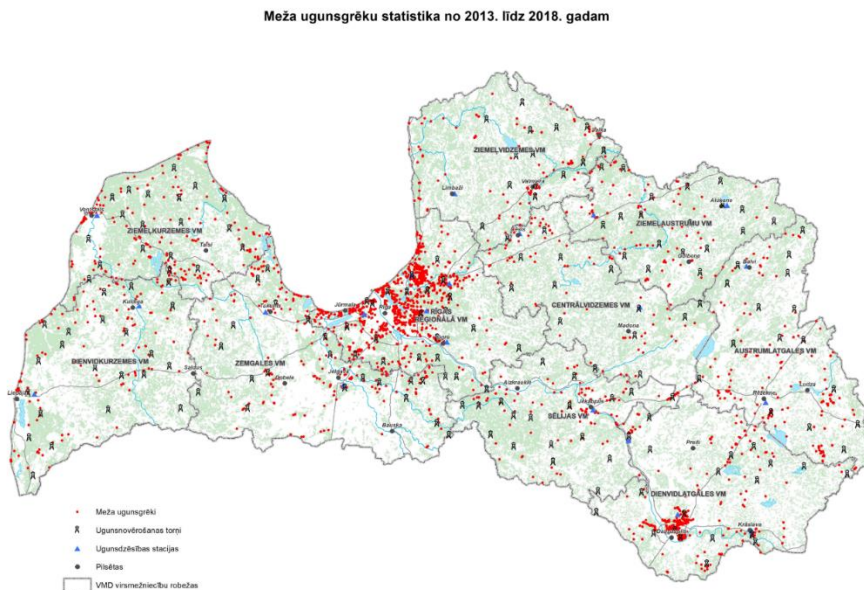
Klimata pārmaiņu kontekstā ir prognozēts, ka sausuma un karstuma periodi nākotnē kļūs biežāki, kas palielina reģiona ugunsbīstamību mežos un kūdras purvos. Par meža un purvu ugunsgrēka cēloņiem var būt apzināta vai neapzināta cilvēka darbība vai arī dabas stihija - sausums, karstums, zibens iedarbība.

Meža ugunsnedrošo laikposmu visā valsts teritorijā katru gadu nosaka Valsts meža dienests (turpmāk tekstā – VMD) ar rīkojumu. Pašvaldības pēc saskaņošanas ar VMD attiecīgajā administratīvajā teritorijā var noteikt un izsludināt citu meža ugunsnedrošo laikposmu. Sevišķas ugunsbīstamības apstākļos pašvaldībām ir tiesības veikt pasākumus, kas samazina ugunsgrēku izcelšanās iespējas mežā. Meža ugunsnedrošais laikposms atkarīgs no meteoroloģiskajiem apstākļiem un parasti ilgst no sniega nokušanas līdz rudens lietavām. Ugunsbīstamākās ir jaunaudzēs un vidēja vecuma skujkoku audzes. Vietēja mēroga ārkārtas situāciju saistībā ar ilgstošu sausuma periodu un novada mežu augsto ugunsbīstamību vai sakarā ar konkrētu meža ugunsgrēku ierosina izsludināt VMD Zemgales virsmežniecības Jelgavas mežniecības (turpmāk tekstā – Jelgavas mežniecība) mežzinis vai VUGD teritoriālās struktūrvienības komandieris. VMD Zemgales virsmežniecības Jelgavas mežniecības adrese: Tērvetes iela 91D, Jelgava, LV – 3008, tālrunis: 63058235. VUGD Jelgavas daļas adrese: Jelgava, Dobeles iela 16, LV-3001, tālrunis: 63037550.

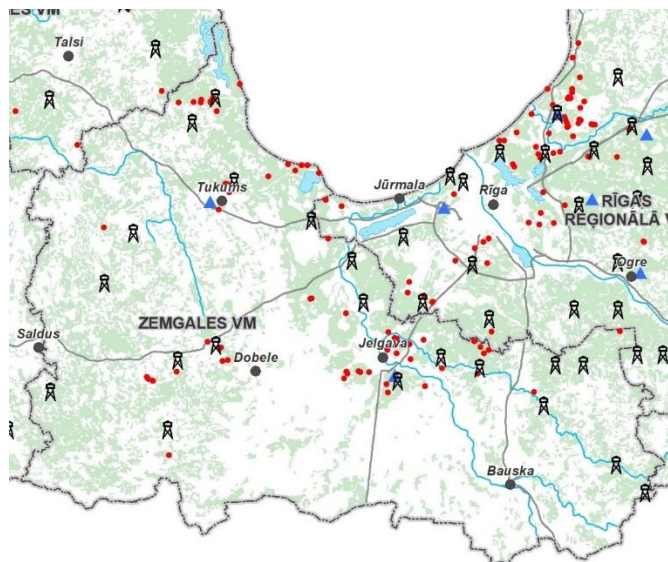
Ārkārtas stāvokļa izsludināšanas kārtība ir sekojoša: viena no augstāk minētajām amatu ieņemtajām personām iesniedz rakstisku ierosinājumu novada civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājam. Komisijas priekšsēdētājs nekavējoties pēc ierosinājuma saņemšanas sasauc novada civilās aizsardzības komisijas sēdi. Sēdē izskata ierosinājumu un pieņem lēmumu par

ārkārtējās situācijas izsludināšanu vai ierosinājuma noraidīšanu. Par minētās komisijas lēmumu novada domes priekšsēdētājs nekavējoties informē zemkopības ministru.

Jelgavas pilsētas valsts ugunsdrošības uzraudzību mežos un meža zemēs, kā arī ugunsgrēku ierobežošanu veic Zemgales virsmežniecība.

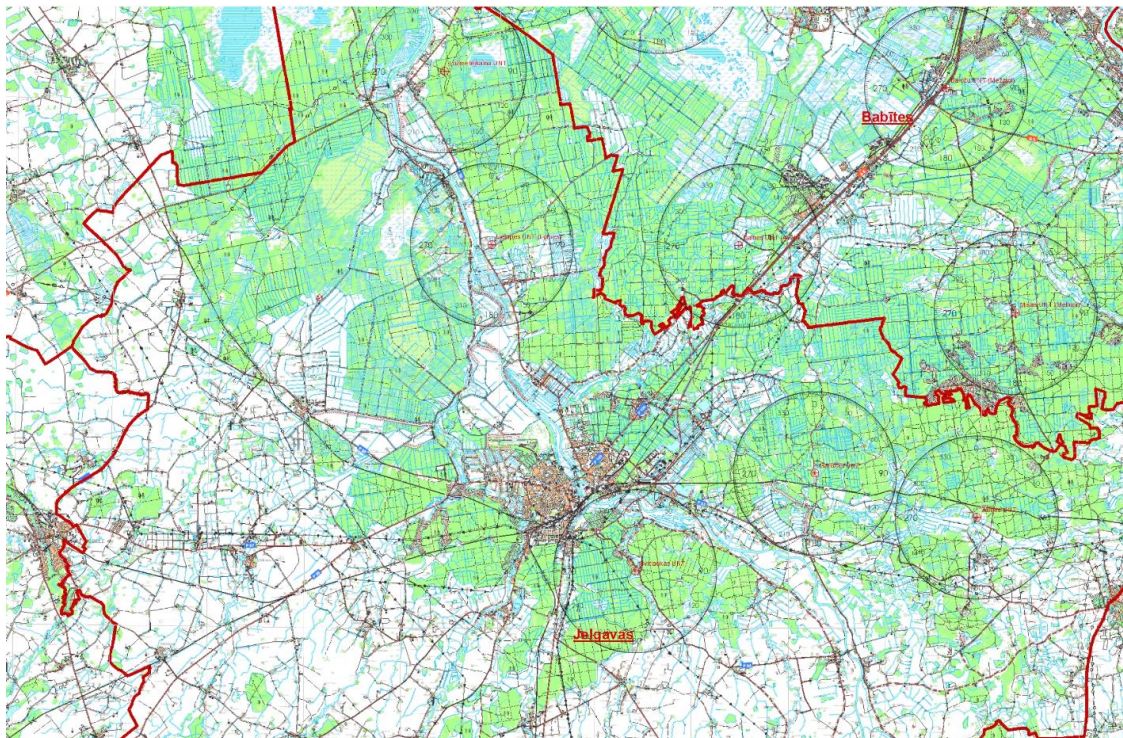
12. attēls. Meža ugunsnovērošanas torņu un meža ugunsdzēsības staciju tīkls, kā arī meža ugunsgrēku statistika no 2013.-2018.gadam [Valsts civilās aizsardzības plāns]

13. attēls. Meža ugunsnovērošanas torņu un meža ugunsdzēsības staciju tīkls, kā arī meža ugunsgrēku statistika Zemgales VM 2020.gadā [ZM Ugunsapsardzība]

Meža ugunsnedrošajā laikposmā ugunsgrēku atklāšanai tiek izmantoti ugunsnovērošanas torņi. Gandrīz visi ugunsgrēki tiek atklāti pusstundas laikā no to izcelšanās brīža un uz ugunsgrēka

vieta tiek izsūtīta attiecīgās ugunsdzēsības stacijas automašīna ar meža ugunsdzēsēju komandu. Līdz 80 % no visiem ugunsgrēkiem tiek atklāti un operatīvi likvidēti tā, ka ugunsgrēkā cietusī platība nepārsniedz 0,5 ha. Zemgales virsmežniecības Jelgavas nodaļā kopumā atrodas 5 ugunsnovērošanas torņi. Šie torņi ir Ložmetējkalna, Lielupes (lomes), Svirlaukas, Garozas un Zālītes uguns novērošanas torņi (turpmāk tekstā – UNT). Tuvākais UNT Jelgavas pilsētai ir Svirlaukas UNT. Zemāk, 14. attēlā, norādīti izmantotie UNT Jelgavas nodaļā (iezīmēti ar sarkanajiem krustiņiem).

14. attēls. Ugunsnovērošanas torņu izvietojums Jelgavas nodaļā [VMD Zemgales virsmežniecība]

Paredzams, ka turpmākajos gados UNT izmantošana samazināsies, jo palielinās mobilo telefonu izmantošana. Lielākajā daļā gadījumu garāmbraucēji par ugunsgrēka esamību VUGD paziņo ātrāk nekā UNT dežuranti, kuri par ugunsgrēka esamību ziņo Zemgales virsmežniecībai. Jelgavas mežniecība uz iespējamā ugunsgrēka vietu vispirms izsūta mežniecības amatpersonu, kuras uzdevums ir pārliecināties par izsaukuma pamatotību un situāciju izsaukuma vietā. Ja tiešām ir izcēlies ugunsgrēks, amatpersona uz izsaukuma vietu izsauc tuvākās ugunsdzēsības stacijas ugunsdzēsības autocisternu ar komandu. Zemgales virsmežniecības teritorijā ir divas meža ugunsdzēsības stacijas. Viena atrodas Tukuma apkārtnē, bet otra Jelgavas apkārtnē. Gadījumā, ja mežniecība ar saviem resursiem nespēj meža degšanu ierobežot, tā pieprasa palīdzību VUGD. Ugunsdzēsības darbus un kārtību reglamentē MK 2008. gada 10. jūnija noteikumi Nr. 420 “Noteikumi par meža ugunsdzēsības darbiem un Valsts meža dienesta un Valsts ugunsdzēsības un

glābšanas dienesta sadarbības kārtību, veicot meža ugunsgrēku ierobežošanas un likvidācijas darbus”.

Saskaņā ar Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu ugunsgrēka ierobežošanas un likvidācijas darbus mežā un meža zemēs līdz VUGD struktūrvienības ierašanās brīdim vada VMD atbildīgā amatpersona. Praksē dzēšanas darbu vadītājs arī pēc VUGD struktūrvienības ierašanās ir VMD atbildīgā amatpersona un viņa norādījumi ir saistoši iesaistītajām VUGD amatpersonām.

Lielu mežu ugunsgrēku dzēšana ir darbietilpīgs un ilgstošs process, kas var turpināties vairākas diennaktis un pat nedēļas. Kūdras purvu degšana var ilgt pat vairākus mēnešus, līdz brīdim kad sākas spēcīgas lietavas. Šādos gadījumos var tikt izsludināta ārkārtas situācija. Ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai jāiesaista cilvēkresursi, transportlīdzekļi (buldozeri, ekskavatori u.c.) energoresursi, sakaru līdzekļi u.c.

Pēc meža ugunsgrēka likvidācijas ugunsgrēka vietas uzraudzību veic meža īpašnieks (valdītājs). Atbilstoši VMD mežu statistikai, 2021. gadā¹⁸ ~ 38,09 % Jelgavas mežu pieder valstij, bet ~ 61,91 % - pārējiem īpašniekiem (privātpersonas, pašvaldība). Jelgavas mežniecības nodaļā 2020. gadā fiksēti 32 mežu ugunsgrēki, bet tie iekļauj arī apkārtējās teritorijas, ne tikai Jelgavas pilsētu.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, meža un kūdras purvu ugunsgrēki Jelgavas pilsētā nav fiksēti. Jelgavas pilsētai ir izstrādātas instrukcijas kūlas un meža ugunsgrēku gadījumā. Instrukcijas paredz informācijas reģistrēšanu, saziņu ar VUGD un informācijas nodošanu atbildīgajai personai - JPPI “Pilsētsaimniecība” mežzinim un/vai JPPI “Pilsētsaimniecība” Pilsētas zaļo zonu apsaimniekošanas speciālistam. Izstrādāta procedūra “Apziņošana meža ugunsgrēku gadījumā”. Meža un kūdras purvu ugunsgrēki vērtējamas kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

3.1.7. Epidēmija

Epidēmija ir infekcijas slimības izplatīšanās tādos apmēros, kas pārsniedz konkrētai teritorijai raksturīgu saslimstības līmeni, vai arī slimības parādīšanās un intensīva izplatīšanās teritorijā, kurā iepriekš tā nav reģistrēta.

Infekciju slimības izplatības īpatnības ir atkarīgas no daudziem faktoriem, tai skaitā, iedzīvotāju imunitātes, vakcinācijas aptveres, dzīves apstākļiem un sanitārās kultūras līmeņa,

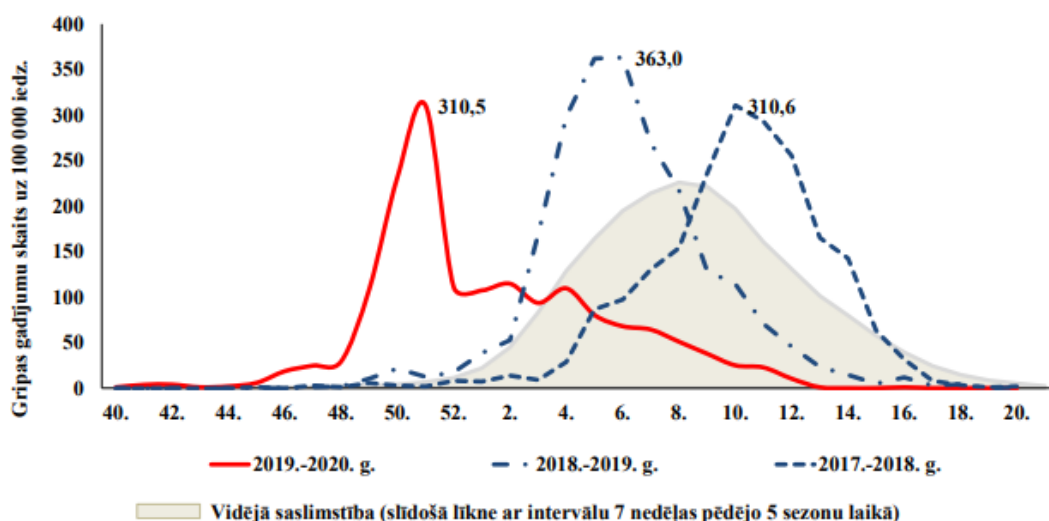
¹⁸ Mežu statistika 2021. gads. Pieejams : <https://www.vmd.gov.lv/valsts-meza-dienests/statiskas-lapas/publikacijas-un-sta-tistika/meza-statistikas-cd?nid=1809#jump> (Skatīts: 19.05.2021.)

gadalaika (dažām infekcijas slimībām raksturīga sezonālitate), ģeogrāfiskām un klimatiskajām joslām, klimata pārmaiņām, kā arī veikto pret epidēmijas pasākumu efektivitātes.

Epidēmiju iespējamība palielinās ārkārtas situācijās, piemēram, ja ir notikusi dabas katastrofa vai militārs iebrukums. Palielinās cilvēku skaits, kam nepieciešama medicīniskā palīdzība vai īpaša aprūpe, kā arī evakuācijas laikā, masveida izmitināšanas vietās un citur, kur lielā daudzumā uzturas un pulcējas cilvēki, ir paaugstināts risks vides piesārņojumam, kas veicina infekciju slimības ieviešanu un izplatīšanos. Tāpat epidēmijas draudi var rasties infekcijas pārrobežu pārvešanas gadījumā, kā arī globālas pandēmijas rezultātā.

Latvijā par aktuālāko epidēmijas risku var uzskatīt gripas strauju izplatīšanos. Saskaņā ar Valsts CAP, vidēji gripas sezonas laikā 3 000 pacienti tiek hospitalizēti saistībā ar gripu un gripas izraisītu pneimoniju, bet ārstēšanu ambulatori saņem ap 50 000 pacientu. Lielākais nāves gadījumus skaits tiek reģistrēts nedēļās, kad ir augstākā gripas epidēmijas intensitāte.

Vienlaicīgi gripas infekcijas izplatīšanās novēršanai ir pieejami efektīvi līdzekļi – vakcinācija, tādēļ, nodrošinot sabiedrības vai riska grupu vakcināciju, ir iespējams ievērojami novērst gripas izplatīšanās riskus.

15. attēls. Vēršanās ambulatorajās iestādēs gripas gadījumos [SPKC dati]

2019. gadā gripas epidēmiskā izplatība sākās ievērojami agrāk nekā iepriekšējā sezonā. Saslimstība strauji pieauga no 2019. gada decembra vidus un gripas maksimālā intensitāte tika novērota jau decembra beigās, taču turpmākajās nedēļās, kas sakrīta ar brīvdienām skolās, tā strauji samazinājās. Epidēmija ilga līdz marta sākumam (2020. gada 10. nedēļa).

15. attēlā redzamā statistika Latvijā veidota, balstoties uz veiktā monitoringa datiem. Monitoringā tiek iesaistītas ambulatorās ārstniecības iestādes (ģimenes ārsta prakses), stacionārās ārstniecības iestādes un izglītības iestādēs. 2019. – 2020. gada sezonā ziņojumus snieguši 63 ģimenes ārsti (no tām 3 Jelgavas ģimenes ārstu prakses). Monitoringā iesaistīto iedzīvotāju skaits kopā bijis 103 842 jeb 5,5 % no kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita. Monitoringā kopā tika iesaistītas 11 slimnīcas 10 administratīvajās teritorijās (tai skaitā SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”). Slimnīcu uzņemšanas nodaļas iknedēļu sniedza informāciju par pacientiem, kas hospitalizēti ar aizdomām par gripu un gripas izraisītu pneimoniju pa vecuma grupām. Monitoringā tika iekļautas 35 vispārējās izglītības iestādes (19 672 skolēni) un 36 pirmsskolas izglītības iestādes (6 338 bērni). Tai skaitā viena Jelgavas vispārējās izglītības iestāde (1 268 skolēni) un viena pirmsskolas izglītības iestāde (270 bērni).

Gripas epidēmijas intensitāte 2019. – 2020. gada sezonā vērtējama kā vidēja (310,5 gripas gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Salīdzinot ar iepriekšējām sezonām, gripas epidēmijai nav tendence palielināties.

2020. gadā pasaulē tika izsludināta Covid-19 pandēmija. Covid-19 ir infekcioza slimība, kuru izraisa vīruss no koronavīrusu grupas. Covid-19 uzliesmojums sākās 2019. gada decembrī Uhaņā, Dienvidķīnā. Iespējams, ka Covid-19 tika pārnests no dzīvnieku pasaules, jo daļa saslimušo bija saistīti ar Uhaņas Dienvidķīnas Jūras produktu un dzīvnieku tirgu. Latvijā no 29.01.2020.-18.05.2021. tika reģistrētas 128 688 ar Covid-19 inficētas personas (435,6 gadījumi 14 dienās uz 100 000 iedzīvotājiem), no tiem Jelgavas pilsētā – 4634 personas.

2020. gada 13. martā Latvijas Republikas valdība izsludināja ārkārtas stāvokli valstī un noteica ierobežojumus ar mērķi samazināt pandēmijas uzliesmojumu. 9. jūnijā ārkārtas stāvoklis tika atcelts. 2020. gada 6. novembrī ārkārtas stāvoklis tika izsludināts atkārtoti, tas ilga līdz 2021. gada 6. aprīlim. Atbildīgās institūcijas darbību koordinācijai ārkārtējās situācijas laikā ir Krīzes vadības padome un Veselības ministrija (turpmāk tekstā – VM). VM un tās pakļautībā esošās iestādes, tai skaitā slimnīcas, ārstniecības iestādes, Slimību profilakses un kontroles centrs u.c., organizē pretepidēmijas pasākumus saskaņā ar Epidemioloģiskās drošības likumu, 2006. gada 21. novembra MK noteikumiem Nr. 948 “Noteikumi par gripas pretepidēmijas pasākumiem”, 2020. gada 9. jūnija MK noteikumiem Nr. 360 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai”, 2000. gada 26. septembra MK noteikumiem Nr. 330 “Vakcinācijas noteikumi”, 2016. gada 16. februāra MK noteikumiem Nr. 104 “Noteikumi par higiēniskā un pretepidēmiskā režīma pamatprasībām ārstniecības iestādē” u.c. normatīvo aktu prasībām.

Epidēmijas iestāšanās gadījumā būtiski tiek noslogota veselības nozares kapacitāte, kā arī liela strādājošo skaita saslimšana noved pie darba nespējas. Atkarībā no ieviestajiem pandēmijas pretapkaršanas pasākumiem, var tikt traucētas vai paralizētas atsevišķas nozares (kā piemēram ēdināšana, tūrisms u.c.). Covid-19 kalpoja kā lielisks piemērs pasaules un Latvijas sagatavotībai reaģēšanā uz pandēmijām, kā arī pārbaudīja atbildīgo iestāžu spēju reaģēt krīzes situācijās. Ņemot vērā klimatiskās izmaiņas, pārapsūdzīvotības palielināšanos pasaulē un sociāl-ekonomiskos faktoros, nākotnē sagaidāmas jaunas globālas vai vietēja mēroga pandēmijas. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, visā Latvijas teritorijā fiksēta gripas epidēmija (2009. – 2017. gads). Epidēmija vērtējama kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

3.1.8. Epizootijas

Epizootijas ir dzīvniekiem sevišķi bīstamu infekcijas slimību strauja izplatīšanās, kas izraisa dzīvnieku masveida saslimšanu. Konstatējot epizootijas uzliesmojumu lauksaimniecības dzīvnieku ganāmpulkā, nosaka aizsardzības zonu (vismaz 3 km) un uzraudzības zonu (vismaz 10 km) apkārt infekcijas slimību skartai novietnei. Konstatējot bīstamo infekciju slimības uzliesmoju savvaļas dzīvniekiem, tiek veikti teritorijas ierobežojumi (vismaz 200 km²), ņemot vērā skartās dzīvnieku populācijas blīvumu un pārvietošanās areālus. Ierobežotās teritorijās valsts kompetentās iestādes veic nepieciešamos slimības uzraudzības un apkaršanas pasākumus.

Epizootijas riska iespējamību ietekmē nelegāla dzīvnieku pārvietošana, dzīvnieku produktu nelegāla aprīte un dzīvnieku veselības jomu regulējošo normatīvo aktu neievērošana, kā arī ir jāņem vērā pasaulē esošās klimata pārmaiņas.

Epizootija var radīt sekojošas sekas:

- būtiskas negatīvas sekas biznesam un peļņai,
- pieaug slimību ārstēšanas izmaksas,
- samazinās saimniekošanas efektivitāte,
- tiek apdraudētas citas tuvākās dzīvnieku novietnes,
- tiek apdraudēta apkārtējā vide no slimību iekļūšanas tajā.

Epizootisko slimību profilakses pasākumus un to paziņošanas kārtību, ierobežojumus mājdzīvnieku un mājas apstākļos audzētu savvaļas dzīvnieku iespējamās saslimšanas gadījumā, apkaršanas pasākumu kopumu pēc karantīnas noteikšanas, uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas pasākumus, ja ir saslimuši savvaļas dzīvnieki, dzīvnieku pārvadāšanas ierobežojumus,

transportlīdzekļu tīrīšanas un dezinfekcijas kārtību, ierobežojumus dzīvnieku izcelsmes produktu iegūšanai un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu, kas nav paredzēti cilvēku patēriņam, izmantošanas un savvaļas dzīvnieku medību kārtību slimību apkarošanas laikā, slimību apkarošanas pasākumos iesaistīto institūciju un personu darbību un pienākumus nosaka 2002. gada 19. marta MK noteikumi Nr. 127 “Epizootiju uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”.

Zemkopības ministrija (turpmāk tekstā – ZM) noteikusi sevišķi bīstamas dzīvnieku slimības (epizootijas):

- Mutes un nagu sērga,
- Klasiskais cūku mēris,
- Āfrikas cūku mēris,
- Putnu gripa un pandēmiskais H1N1 2009 vīruss,
- Āfrikas zirgu mēris,
- Citas epizootijas.

1. Mutes un nagu sērga. Slimības izraisītājs ir patogēns vīruss, kas rada pārnadžu kārtas un biezpēdaiņu apakškārtas dzīvnieku saslimšanu. Pret to visuzņēmīgākie dzīvnieki ir govīs, cūk as, kazas un aitas. Ja uzņēmīgo savvaļas dzīvnieku populācijā konstatē slimības uzliesmojumu vai slimības gadījumu, veterinārais inspektors par to informē ZM. Valsts un pašvaldības iestāžu turpmākā darbība notiek saskaņā ar Valsts CAP vai attiecīgās pašvaldības CAP. Lai arī Latvijā mutes un nagu sērga pēdējo reizi reģistrēta 1987. gadā, savas kontagiozitātes (lipīguma) dēļ tā kļūst aktuāla ikreiz, kad sērgas uzliesmojums konstatēts Eiropā. Slimības uzliesmojuma gadījumā veiks pasākumus, ko paredz 2005. gada 2. augusta MK noteikumi Nr. 582 “Mutes un nagu sērgas likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”. PVD ir izstrādājis „Mutes un nagu sērgas apkarošanas instrukciju”¹⁹.

2. Klasiskais cūku mēris (turpmāk tekstā – KCM) – kontagioza, ģeneralizēta visu vecumu cūku infekcijas slimība, kuru ierosina vīruss un kas ātri izplatās uzņēmīgo cūku (mājas un mežu cūku) populācijā. Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk tekstā – PVD) klasiskā cūku mēra inficētajās teritorijā veic slimības apkarošanas un ierobežošanas pasākumus. Latvijā pēdējais KCM ga dījums reģistrēts 2014. gada 26. jūnijā. Slimības uzliesmojuma gadījumā veiks pasākumus, ko paredz

¹⁹ PVD instrukcijas. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinarais-dienests/statiskas-lapas/pvd-instrukcijas?id=7057#jump> (Skatīts 19.05.2021.)

2004. gada 30. novembra MK noteikumi Nr. 991 “Klasiskā cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”. Jelgavas pilsēta neatrodas KCM riska, inficētajā un vakcinācijas teritorijā.

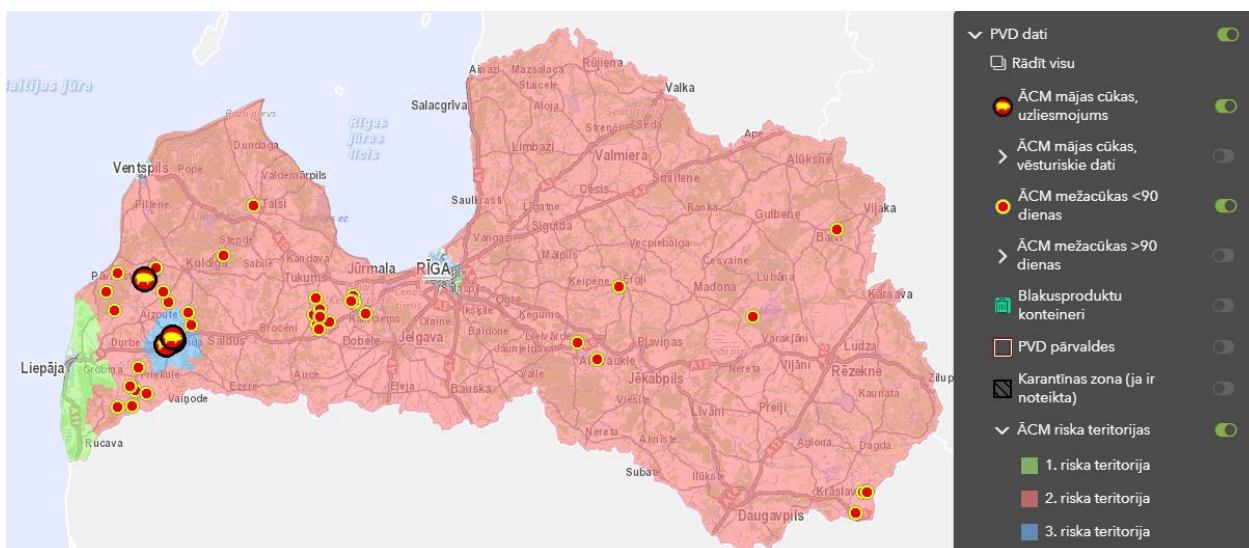
16. attēls. KCM riska, inficētās un vakcinācijas teritorijas karte²⁰ [ZM dati]

3. Āfrikas cūku mēris (turpmāk tekstā – ĀCM) – ļoti lipīga akūta cūku infekcijas slimība, ko raksturo septicēmija un augsta letalitāte. Latvijā ĀCM pirmo reizi reģistrēts 2014. gada 26. jūnijā. Mājas cūkas no saslimšanas ar Āfrikas cūku mēri var pasargāt, ievērojot stingrus biodrošības pasākumus. PVD, pamatojoties uz Eiropas Komisijas izdotajiem normatīvajiem aktiem un 2004. gada 17. februāra MK noteikumiem Nr.83 „Āfrikas cūku mēra likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”, ir izstrādājis ĀCM apkaršanas instrukciju, kas paredz detalizētu rīcību slimības aizdomu vai uzliesmojuma gadījumā. Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.83 pēc cūku mēra uzliesmojuma Latvijā tiek noteikta karantīnas teritorija ar trijām riska zonām:

1. III riska zona tiek noteikta pēc cūku mēra gadījumu konstatēšanas mājas cūku novietnēs un savvaļas cūku populācijā,
2. II riska zona tiek noteikta pēc cūku mēra gadījumu konstatēšanas tikai savvaļas cūku populācijā,
3. I riska zona tiek noteikta kā aizsardzības zona ap III vai II riska zonu.

Jelgavas pilsēta ir iekļauta II riska zonā, kas tiek noteikta pēc ĀCM gadījumu konstatēšanas savvaļas cūku populācijā.

²⁰ https://www.zm.gov.lv/public/ck/files/PVD/KCM_teritorijas.jpg

17. attēls. ĀCM skartās teritorijas uz 19.05.2021. [ZM, PVD]²¹

Atbilstoši kartei (19.05.2021), Jelgavas pilsētā pēdējo 90 dienu laikā nav atrastas mežacūkas, kurām būtu ĀCM. Tuvāka mežacūka, kas inficēta ar ĀCM, pēdējās 90 dienās konstatēta 2021. gada 23. februārī Dobeles novada Jaunbērzes pagastā.

II riska zona iekļauj šādus aizliegumus:

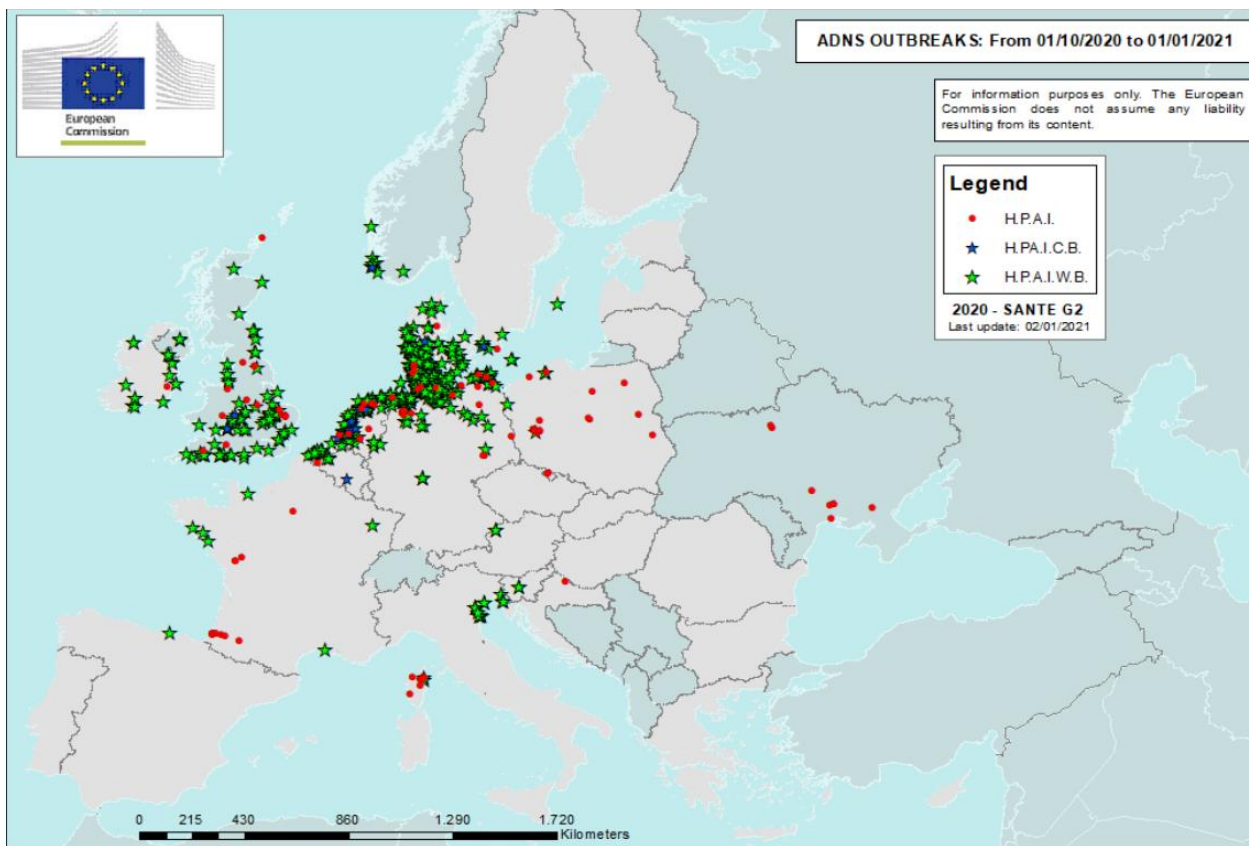
- aizliegts izvest mājas un meža cūkas, izņemot gadījumus, kuru nosacījumi noteikti Komisijas īstenošanas Lēmumā 2014/709/ES,
- aizliegts izvest no karantīnas inficētās teritorijas savvaļas meža cūkas gaļu, subproduktus (aknas, nierēs u.c.), maltu gaļu, svaigas gaļas izstrādājumus (kupāti, šašliks, marinēta gaļa u.c.) un produktus, kas satur savvaļas meža cūku gaļu (kūpināta cūkgaļa, desas, cīsiņi), izņemot gadījumus, kuru nosacījumi noteikti Komisijas īstenošanas Lēmumā 2014/709/ES,
- cūku turēšanas novietnēs jāievēro bioloģiskās drošības pasākumi,
- nekavējoties jāziņo par cūku saslimšanas gadījumiem,
- dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu t.sk. cūku liķu savākšanu un iznīcināšanu jāveic atbilstoši noteiktajām prasībām,
- jāveic visi pasākumi, kurus nosaka PVD.

Pēc pieejamās informācijas ĀCM Jelgavas pilsētā nav konstatēts. Tuvākā inficētā mežacūka, kam konstatēts ĀCM, nomedīta 2019. gada janvārī Platones pagastā.

4. Putnu gripa un pandēmiskais H1N1 2009 vīruss – akūta, ļoti lipīga putnu infekcijas slimība, kas rada bojājumus dažādās orgānu sistēmās, un tās klīniskā izpausme atkarīga no ierosinātāja patogenitātes. Ar putnu gripu slimo vistas, pīles, zosis, tītari, paipalas, pāvi, fazāni un strausi, retāk

²¹ ĀCM ierobežojumi/ interaktīvā karte. Pieejama: <https://pvd.lvm.lv/?loc=553805:279851:1> (skatīts 19.05.2021.)

citas putnu sugas. PVD Latvijas teritorijā katru gadu veic aktīvu putnu gripas uzraudzību putnu migrācijas laikā – pavasaros un rudenos. Pamatojoties uz 2007. gada 19. jūnija MK noteikumiem Nr. 405 ”Putnu gripas uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība”, PVD ir izstrādājis „Putnu gripas apkarošanas instrukciju”, kurā aprakstīta detalizēta informācija un rīcības shēma PVD inspektoriem putnu gripas aizdomu vai apstiprināta uzliesmojuma gadījumā. Salīdzinot ar 2017. un arī 2020. gadu, kad profilaktiskā nolūkā tika noteikti ierobežojumi mājputniem (tos turēt slēgtās telpās, nepieļaujot kontaktu ar savvaļas putniem), putnu gripas aktivitāte 2018. un 2019. gadā Eiropā bija mazāk intensīva. 2021. gada pirmajos četros mēnešos putnu gripa Latvijā reģistrēta 49 savvaļas putniem²².

18. attēls. Putnu gripas uzliesmojumi 2020. gada [European Commission]

5. Āfrikas zirgu mēris – vīrusa izraisīta slimība, kas skar visus zirgu dzimtas dzīvniekus. 2002. gada 19. marta MK noteikumos Nr. 127 “Epizootiju uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas kārtība” noteikti slimības profilakses pasākumi un to paziņošanas kārtība, pasākumi ar zirga mēri saslimšanas gadījumos, slimības apkarošanas pasākumi pēc karantīnas noteikšanas,

²² Putnu gripa. Pieejams: <https://www.zm.gov.lv/partikas-un-veterinara-is-dienests/statiskas-lapas/putnu-gripa-aktuala-informacija?id=7505#jump> (Skatīts 19.05.2021.)

slimības uzliesmojuma likvidēšanas un draudu novēršanas pasākumi, Āfrikas zirgu mēra diagnostika. Latvijā Āfrikas zirgu mēris nav konstatēts.

Lai izvairītos no epizootiju uzliesmojumiem, dzīvnieku novietnēs jāievēro bioloģiskā drošība. Katrai infekcijas slimībai un dzīvnieku novietnē esošajam dzīvnieku veidam šie pasākumi var atšķirties, tāpēc zemāk norādītas vispārējās piesardzības prasības:

- Iegādājoties dzīvniekus no citām novietnēm – pārliecināties par to veselības stāvokli. Pirms jauno dzīvnieku pievienošanas esošajiem, ievietot tos karantīnā (2 – 3 nedēļas),
- Iegādājoties bioloģisko materiālu, to darīt tikai no valsts veterinārajā uzraudzībā esošiem atzītiem spermas savākšanas un uzglabāšanas centriem,
- Aktīvi sadarboties ar praktizējošiem veterinārārstiem, nodrošinot ātru reakciju dzīvnieku slimību gadījumā,
- Higiēnas prasību ievērošana novietnē – tīra un sausa ieeja, pie ieejas novietots dezinfekcijas paklājs, vieta, kur nomazgāt rokas, regulāra personāla apmācība,
- Higiēnas prasību ievērošana novietnes apmeklētājiem – roku mazgāšana, atbilstoša apģērba vilkšana, apavu dezinfekcija, bahilu izmantošana,
- Nodrošināt, lai novietnes personālam nav saistība ar kādu citu dzīvnieku novietni,
- Nepieļaut nepiederošu personu un citu dzīvnieku iekļūšanu novietnē. Līdz minimumam samazināt novietnes apmeklētājus. Apkarot kaitēkļus (grauzējus, insektus),
- Regulāri veikt tīrīšanas un dezinfekcijas pasākumus novietnē un tās teritorijā. No barības tvertnēm un ēdināšanas sistēmas regulāri izvākt barības pārpalikumus,
- Organizēt izlietoto pakaišu, neizmantošanās barības un mirušo dzīvnieku uzglabāšanu līdz savākšanai, ievērojot vispārējās higiēnas prasības un normatīvos aktus. Dzīvnieku liķu iznīcināšanu uzticēt uzņēmumam, kurš saņēmis attiecīgo atļauju,
- Neizbarot lauksaimniecības dzīvniekiem pārtikas atkritumus, medījumu apstrādes pārpalikumus u.c.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, visa Latvijas teritorijā fiksēts ĀCM (2014. – 2018. gads), putnu gripas ierosinātāji H5N8 un H5N5 (2016. un 2017. gads), govju enzootiskās leikoze (2015. un 2016. gads), mājdzīvnieku mutes un nagu sērga (1982. un 1987. gads) un putnu gripas vīruss H5N1 (2006. gads). Epizootijas vērtējamas kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

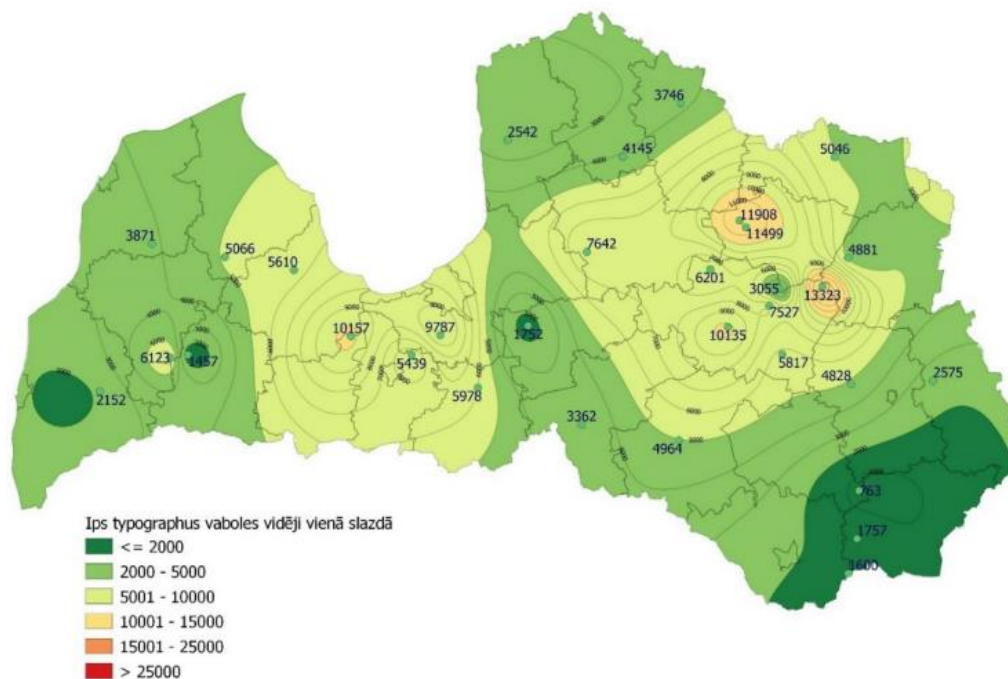
3.1.9. Epifitotijas

Epifitotijas ir strauja augiem kaitīgo organismu (augu slimības vai kaitēkļu invāzijas) izplatīšanās, kā rezultātā rodas meža koku, kultūraugu un citu augu masveida saslimšana vai strauja bojāeja. Lai cīnītos ar šiem uzliesmojumiem, tiek noteikta norobežotā teritorija, kas sastāv no inficētās zonas un buferzonas. Norobežotajā teritorijā tiek piemēroti dažādi fitosanitārie pasākumi, kuri vērsti uz to, lai pēc iespējas ātrāk ierobežotu organisma tālāku izplatīšanos vai pilnībā to iznīcinātu.

Masveida kukaiņu savairošanās mežaudzēs novērojama pēc ugunsgrēkiem, plūdiem, vējgāzēm, kad mežaudzes koki ir novājināti. Kukaiņu masveida savairošanās gadījumā rodas būtiski zaudējumi meža nozarei, kas savukārt ietekmē ekonomiku. Atbilstoši “Meža kaitēkļu un slimību monitoringa un briežu dzimtas dzīvnieku nodarīto jaunaudžu bojājumu monitoringa rezultātiem” par 2020. gadu, Latvijā tiek monitorētas šādas kukaiņu sugas: priežu parastā zāglapsene (*Diprion pini*), priežu sprīžotājs (*Bupalus piniarius*), priežu stūrspārnis (*Semithisa liturata*), priežu sfings (*Hyloicus pinastri*), priežu pūcīte (*Panolis flammea*), priežu iedzeltenā zāglapsene (*Gilpinia pallida*) un citas, mazāk nozīmīgas, kaitēkļu sugas. Īpaši bīstams ir egļu astoņzobu mizgrauzis (*Ips typographus*), kas barojas un attīstās galvenokārt parastajās eglēs. Uzskatāms par bīstamāko meža kaitēkli Latvijā pēc mežam nodarītā zaudējuma apmēra. Pēdējo gadu klimatiskie apstākļi Eiropā radījuši labvēlīgus nosacījumus egļu astoņzobu mizgrauža savairošanās uzliesmojumam daudzās Eiropas valstīs, sasniedzot pat epidēmijas apmērus. Egļu astoņzobu mizgrauži ievērojami izplatījušies arī Latvijā, kur tie ir sasnieguši fona statusu un būtiskus draudus mežsaimniecībai pagaidām nerada. Lielākās masveida savairošanās ir punktveida, izteikti lokālas, un skar atsevišķas audzes vai koku pudurus.

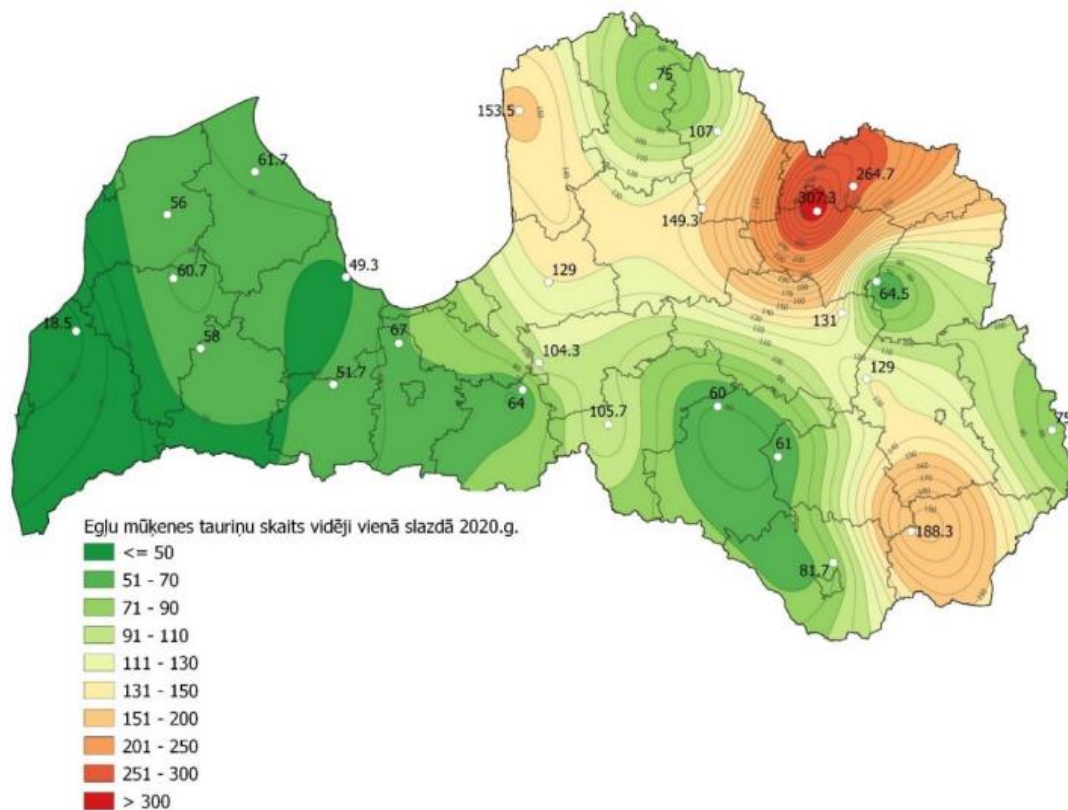
Latvijā šī kaitēkļa pēdējā savairošanās novērota pēc 2005. gada janvāra vētras. Savu maksimumu šī savairošanās sasniedza 2007. gadā, kad lielākajā daļā Latvijas teritorijas, arī Jelgavas pilsētā, tika izsludināta ārkārtas situācija. 2007. gadā Latvijas valsts mežzinātnes institūts (turpmāk tekstā – LVMI) “Silava” izstrādāja vērtīgo egļu audžu aizsardzības plānu, kura ietvaros tika sniegts atbalsts arī privātajiem meža īpašniekiem, lai ierobežotu šī kaitēkļa izplatību visā Latvijas teritorijā. Divu gadu laikā mizgrauža populāciju izdevās ļoti būtiski samazināt. Kopš pēdējās mizgrauža savairošanās gandrīz 10 gadus Latvijā mizgraužu populācija bija zemā blīvumā un būtiski kaitējumi mežos netika ilgstoši novēroti. 2019. gada Meža kaitēkļu un slimību monitoringa rezultāti norādīja uz strauju mizgraužu populācijas pieaugumu – mizgraužu populācija sasniedza augsta kaitējuma riska sliekšni Vidzemes centrālajā un ziemeļu daļā. Pretēji

prognozētajam, 2020. gada pavasarī egļu astoņzobu mizgrauža vaboļu lidošanas aktivitāte vidēji Latvijā, salīdzinot ar 2019. gadu, strauji samazinājās. Straujais lidošanas aktivitātes samazinājums skaidrojams ar zemo gaisa temperatūru un vējaino laiku maija mēnesī. Šie nelabvēlīgie laika apstākļi kavēja mizgraužu izlidošanu un iespēju pulcēties lielā skaitā. Zemāk 19. attēlā redzama 2020. gada informācija par egļu astoņzobu mizgrauža izplatību Latvijā.

19. attēls. Egļu astoņzobu mizgrauža lidošanas intensitāte (vidēji vienā feromonu slazdā noķerto vaboļu skaits) 2020. ga dā. [Meža kaitēkļu un slimību monitoringa 2020. ga da rezultāti]

Egļu mūķene (*Lymantria monacha*) ir viens no bīstamākajiem skuju grauzēju kaitēkļiem Latvijā. Pēdējā egļu mūķenes masveida savairošanās novērota 2010. – 2012. gadā Garkalnes apkārtnē, kad priežu audzes tika pilnībā atskujotas vairāk nekā 10 000 ha platībā. Egļu mūķene ziemo olu stadijā aiz priežu kreves mizas, kur olas grūti atrodamas. Sekojoši, šo kaitēkli nav iespējams konstatēt zemsegas kontrolē. Šī tauriņa monitoringam tiek izmantoti feromonu slazdi. Par augstu risku priežu un egļu audzēm tiek uzskatīts noķerto tauriņu skaits, kas lielāks par 200 vidēji vienā slazdā. Zemāk 20. attēlā norādīts vidējais egļu mūķenes tauriņu skaits, kas noķerts vienā slazdā. Egļu mūķenes populācija pēc ievērojama krituma 2018. gadā strauji palielinājās 2019. gadā un augsts populācijas līmenis saglabājās arī 2020. gadā.

20. attēls. Vidēji vienā slazdā noķerto egļu mūķenes tauriņu skaits 2020. ga dā. [Meža kaitēkļu un slimību monitoringa 2020. ga da rezultāti]

Jelgavā 2020. gada apsekošanas kopumā konstatēti šādi kaitēkļi: Skuju grauzēji - priežu sprīžotājs (*Bupalus piniarius*), priežu rūsganā zāglapsene (*Neodiprion sertifer*), egļu mūķene (*Lymantria monacha*); Lapu grauzēji - lauku, meža maijvabole (*Melolontha melolontha*, *M. hippocastani*); Stumbra kaitēkļi - egļu astoņzobu mizgrauzis (*Ips typographus*), egļu sešzobu mizgrauzis (*Pityogenes chalcographus*), lūksngrauži (*Tomicus piniperda*, *T. minor*), koksngrauži (*Monochamus spp.*, *Rhagium inquisitor*, *Acanthocinus aedilis*), bērzu gremzdgrauzis (*Scolytus ratzeburgi*); Jaunaudžu un sēklu kaitēkļi - maijvaboles (*Melolontha spp.*), smecernieki (*Hylobius spp.*), sakņgrauži (*Hylastes spp.*); Slimības - sakņu trupe (*Heterobasidium annosum*).

Pēdējos gados kā vienu no kaitēkļiem var pieminēt arī Spānijas kailgliemezi (*Arion vulgaris*). Spānijas kailgliemezis ir visēdājs, līdz ar to kaitē augļiem, dārzeņiem un zaļajiem augiem. Latvijā suga konstatēta 20. gs. beigās, bet jau 21. gs. sākumā tā strauji sākusi izplatīties. Ja 2009. gadā bija zināma tikai viena šīs sugas atradne, tad 2018. gadā suga apstiprināta 46 vietās. Spānijas kailgliemezim raksturīgas masveida populācijas, un, savairojoties lielā daudzumā, tas ir spējīgs nodarīt būtisku kaitējumu laukaugiem. Pēc pieejamās informācijas Spānijas kailgliemezis

sastopams arī Jelgavā. Iedzīvotāji tiek aicināti ziņot par sastaptajiem Spānijas kailgliemežiem, kā arī tos uzraudzīt un likvidēt savos īpašumos. Likvidēšanai iespējamas tādas metodes kā mehāniska nolāsīšana (savāc un iznīcina pēc tam) vai mehāniska iznīcināšana uz vietas (pāršķeļot ar asu priekšmetu). Augus var aizsargāt būvējot aizsargsienas, izmantojot vara stieples vai lentes un elektriskos ganus. Var ierīkot paslēptuves, kas pievilina Spānijas kailgliemežus, tādējādi padarot vieglāku to savākšanu.

Augu saslimstības iedala karantīnas un nekarantīnas slimībās. Karantīnas slimībām ir svarīgi savlaicīgi konstatēt infekcijas izraisītāja klātbūtni un iznīcināt attiecīgos infekcijas perēkļus. Aktuālākā karantīnas slimība ir kartupeļu gaišā gredzenpuve. Nekarantīnas slimības savlaicīgi ierobežo, lietojot augu aizsardzības līdzekļus. Raksturīgākā nekarantīnas slimība ir kartupeļu lakstu puve. ZM ir sagatavojusi noteikumu projektu par pasākumiem augu aizsardzībai pret *Xylella fastidiosa* organismu, kas izraisa bīstamu bakteriālu slimību augiem. Noteikumu projekts izstrādāts, lai novērstu kaitīgā organisma ieviešanu un izplatīšanos Latvijā. 2018. gada 16. oktobra MK noteikumos Nr. 640. “Fitosanitārie pasākumi un to piemērošanas kārtība augu un augu produktu aizsardzībai pret *Xylella fastidiosa* (Wells et al.)” noteikti fitosanitārie pasākumi un to piemērošanas kārtība augu un augu produktu aizsardzībai pret kaitīgo organismu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) jeb bakteriālo lapu apdegumu. Organisms augiem izraisa bīstamu bakteriālu slimību. Baktērijas nosprosto koksnes vadaudus, kas kavē auga attīstību, izraisa lapu vīšanu, koka vainaga atmiršanu un bojāeju. Organismu arī pārnēsā kukaiņi (cikādes), kas veicina tā izplatīšanos. Viena no cikāžu sugām, kas pārnēsā organismu, ir putu cikāde, kas plaši izplatīta arī Latvijā. *Xylella fastidiosa* ir viena no visbīstamākajām baktērijām pasaulē, kas apdraud vairāk nekā 300 dažādas augu sugas, tajā skaitā tādas Latvijā saimnieciski un ekonomiski nozīmīgas koku sugas kā ozolus, kļavas, vītulus, gobas, vīksnas, zirgkastaņas, arī augļu kokus un ogulājus – plūmes, ķiršus, avenas, kazenes, dzērvenes, krūmmellenes. Tāpat baktērija var bojāt daudzus plaši izplatītus dekoratīvos augus (hortenzijas, efejas, lavandas, rozmarīnu, pelargonijas u.c.). Baktēriju nav iespējams ierobežot ar augu aizsardzības līdzekļiem. Galvenais veids kā apturēt baktērijas izplatību, ir ļoti stingru fitosanitāro pasākumu piemērošana – inficēto koku un apkārtējo saimniekaugu pēc iespējas ātrāka iznīcināšana. Papildus šiem pasākumiem jāizmanto insekticīdi, kas samazinātu slimības pārnēsēju kukaiņu skaitu. Galvenais baktērijas izplatīšanās veids ir ar stādāmo materiālu (arī podaugiem, kas domāti dekoratīviem nolūkiem). Tāpēc ir ļoti jāuzmanās ar “zaļo suvenīru” ieviešanu no tām valstīm, kur baktērija ir izplatīta, piemēram, ASV, Kanāda, arī Itālija, Francija,

Spānija, Vācija. Baktērija Eiropā pirmo reizi konstatēta 2013. gadā, Itālijā, kur nodarīja milzīgus zaudējumus olīvu audzētājiem, nopostot stādījumus vairāk nekā 300 000 ha platībā.

2017. gadā Latvijā pirmo reizi konstatēta baktērija, kas izraisa ozolu akūto kalšanu. Akūto ozolu kalšanas ierosinātājs ir zinātnei jaunas baktērijas: *Gibbsiella quercinecans* un *Brenneria goodwinii*. Slimība laboratoriski apstiprināta Lielbritānijā un Šveicē, bet slimības simptomi novēroti vairākās Eiropas valstīs. Slimība sevišķi izplatīta ir Lielbritānijā, kur notiek intensīvi šīs slimības pētījumi. 2018. gada 14. decembrī noslēgts daudzpusējas sadarbības līgums par turpmākajiem darbiem un slimības zinātniskiem pētījumiem trīs gadu periodā. Ar šī sadarbības līguma noslēgšanu uzsākts zinātnisku pētījumu projekts “Risinājumu izstrāde Ozolu akūtās kalšanas ierobežošanai Talsu paugurainē Meža pētīšanas stacijas teritorijā, kuri pēc nepieciešamības piemērojami arī pārējā Latvijas teritorijā” īstenošanu. Jelgavas pilsētā līdz šim nav fiksēta šī slimība.

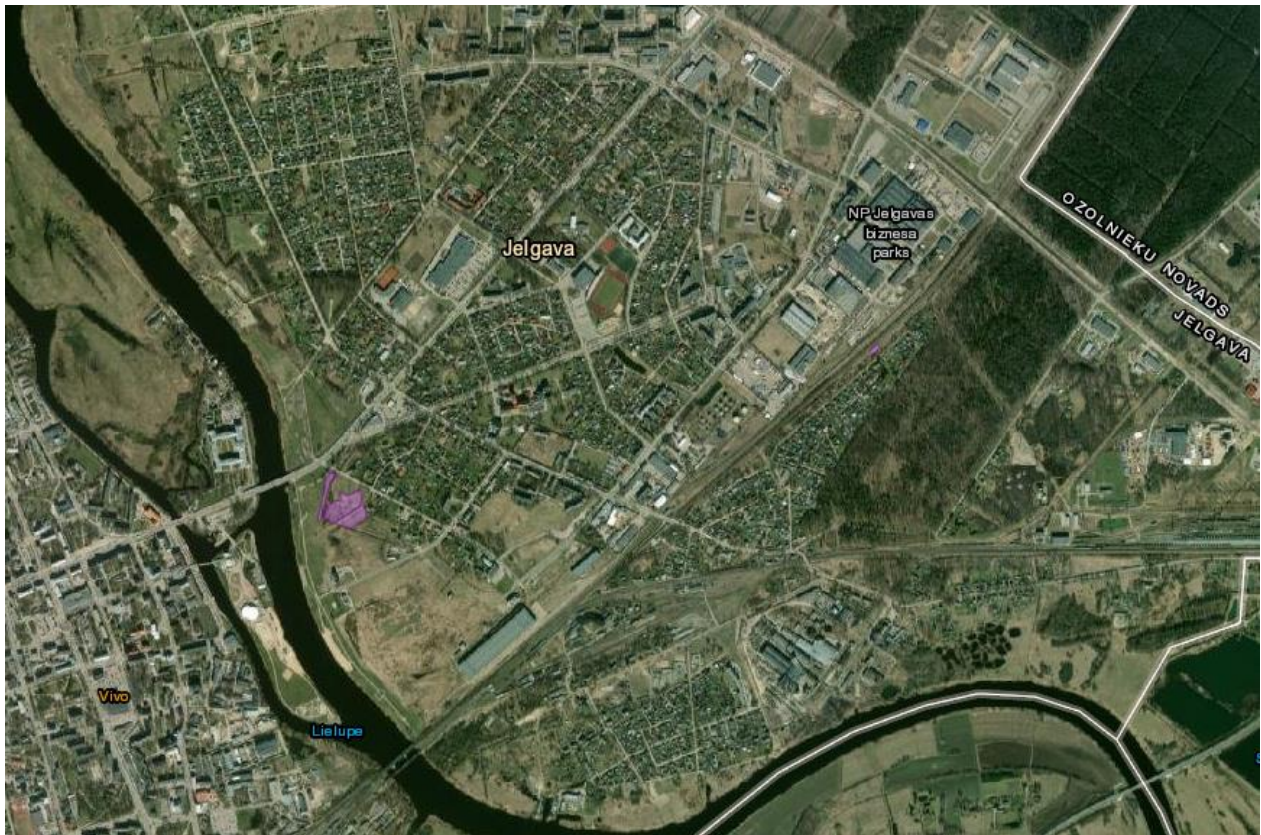
Epifitotijas var izraisīt negatīvas ekonomiskas sekas attiecībā uz kultūru audzēšanu, radot papildu izmaksas saistībā ar lauksaimnieciskās ražošanas resursiem, piemēram, ar kultūru aizsardzību. Palīdzību epifitotiju cietušajiem reglamentē 2015. gada 14. jūlija MK noteikumi Nr. 401 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākumam “Dabas katastrofās un katastrofālos notikumos cietušā lauksaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un piemērotu profilaktisko pasākumu ieviešana””. Saskaņā ar Augu aizsardzības likuma 17. panta 6. punktu: “Kaitīgo organismu masveida izplatīšanās (epifitotijas) gadījumā augu aizsardzības pasākumus veic saskaņā ar Civilās aizsardzības likumu”.

Latvijā pie kaitīgajām epifitotijām var pieskaitīt latvāņu izplatīšanos. Valsts augu aizsardzības dienests (turpmāk tekstā – VAAD) ir veicis invazīvās augu sugas – Sosnovska latvāņa (turpmāk – latvānis) – izplatības noteikšanu Latvijas teritorijā. Valstī ir uzmērīta 10 782,96 ha liela teritorija, kura ir invadēta ar latvāni (dati 09.11.2020.)²³. No 2005. gada līdz 2020. gada 9. novembrim Jelgavā uzmērītas 1,81 ha, kas ir invadēts ar latvāņiem. Zemāk 21. attēlā norādīta VAAD latvāņa izplatības karte Jelgavas pilsētā.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, visā Latvijas teritorijā fiksēta kļavu lapu melnkreve (2013. gads), Bakteriālā iedega (2007., 2011., 2013., 2014. gads), Akūtā ozolu kalšana (2017., 2018. gads), Dzeltenā rūsa (2015. gads), Stiebrzāļu gredzenplankumainība (2016. gads), Kviešu lapu

²³ Pa veiktais Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanā. Pieejams: <https://www.vaad.gov.lv/lv/paveiktais-sosnovska-latvana-izplatibas-ierobezosana> (skatīts 25.05.2021.)

dzeltenplankumainība (2016. gads) un Graudzāļu miltrasa (2016. gads). Epifitotijas apdraudējums novērtēts kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

21. attēls. Sosnovska latvāņa izplatības vietas Jelgavā (atzīmēts ar violetu krāsu) [VAAD]

3.1.10. Bīstamo vielu noplūde objektā

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde – ražošanas tehnoloģisko procesu būtiski bojājumi, tilpņu, cauruļvadu vai bīstamo vielu pārvadāšanas līdzekļu bojājumi, kas noved pie bīstamo vielu noplūdes tādos daudzumos, kas apdraud cilvēku, dzīvnieku veselību un dzīvību, kā arī rada postījumus apkārtējai videi un lielus materiālos zaudējumus.

Jelgavas pilsētu neapdraud ārpus valsts esošie bīstamie objekti, tādi kā Baltkrievijas Republikas Novopolockas pilsētas ķīmisko un naftas produktu pārstrādes uzņēmumi un Lietuvas Republikas teritorijā, Latvijas robežas tuvumā, izvietotie Mažeīķu naftas pārstrādes rūpnīca un Būtiņģes naftas produktu termināls.

Bīstamo vielu noplūde var notikt no stacionāriem objektiem. Bīstamie objekti uzskaitīti atbilstoši 2021. gada 21. janvāra MK noteikumiem Nr. 46 “Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts” un Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk tekstā – VPVB) mājaslapā norādītajam rūpniecisko avārijas risku objektu sarakstam.

Zemāk tabulā uzskaitīti bīstamie objekti atbilstoši MK noteikumu Nr. 46 sarakstam.

Objekta nosaukums	Objekta adrese	Bīstamās vielas daudzums (tonnas)	Kategorija
VAS "Latvijas dzelzceļš" Jelgavas dzelzceļa stacija	Stacijas iela 1, Jelgava, 63096427	-	A
SIA "DANFORT" (Mainīts nosaukums uz SIA "DTS Serviss")	Aviācijas iela 10, Jelgava, 63023372	Naftas produkti – līdz 15 600	B RANP
SIA "Neste Latvija" degvielas uzpildes stacija "Jelgava I"	Loka maģistrāle 2a, Jelgava	Naftas produkti – līdz 84,618	C
SIA "Neste Latvija" degvielas uzpildes stacija "Jelgava II"	Atmodas iela 21b, Jelgava	Naftas produkti – līdz 70,515	C
SIA "Neste Latvija" degvielas uzpildes stacija "Jelgava III"	Miera iela 18, Jelgava	Tiks apstiprināts 2022.gada laikā	
AS "Viada Baltija" degvielas/gāzes uzpildes stacija "Jelgava"	Rūpniecības iela 20d, Jelgava	Naftas produkti – līdz 57,06, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 7,01	C
AS "Viada Baltija" degvielas/gāzes uzpildes stacija "Jelgava 2"	Lietuvas šoseja 72, Jelgava	Naftas produkti – līdz 43,22, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 3,13	C
SIA "Circle K Latvia" degvielas uzpildes stacija "Jelgava-1"	Brīvības bulvāris 1, Jelgava	Naftas produkti – līdz 92,94, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 4,91	C
SIA "Circle K Latvia" degvielas uzpildes stacija "Jelgava-2"	Aka dērijas iela 20, Jelgava	Naftas produkti – līdz 86,35	C
SIA "Circle K Latvia" degvielas uzpildes stacija "Jelgava-3"	Satiksmes iela 29, Jelgava	Naftas produkti – līdz 93,64	C
SIA "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacija Nr. 23 "Rūpniecības iela"	Rūpniecības iela 75A, Jelgava	Naftas produkti – līdz 128, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 3	C
SIA "Latvijas Propāna gāze" automātiskā gāzes uzpildes stacija "Jelgava"	Dobeles šoseja 61, Jelgava	Sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 6	C

SIA "Zemgales ģipšumu aģentūra" (degvielas uzpildes stacija)	Lietuvas šoseja 70, Jelgava	Naftas produkti – līdz 79,5, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 7,07	C
--	-----------------------------	---	---

Kā stacionārus bīstamus objektus var uzskatīt degvielas uzpildes stacijas (turpmāk tekstā – DUS) un gāzes uzpildes stacijas (turpmāk tekstā – GUS). Zemāk tabulā norādītas DUS un GUS kuras nav minētas augstāk norādītajos sarakstos.

4. tabula

Pārējie DUS un GUS Jelgavas pilsētā

DUS/GUS nosaukums	Atrašanās vieta
Gāzes uzpildes stacija	Rīgas iela 48A
Neste Jelgava DP, DUS	Meiju ceļš 62
Astarte Dambja	Dambja iela 25
KOOL Jelgava 1	Lietuvas šoseja 2a
Astarte Nafta	Lielā iela 40
Dinaz	Lietuvas šoseja 2B
Aparts, degvielas uzpildes stacija	Rīgas iela 56

Jelgavas pilsētā ir viens uzņēmums, kuram ir izstrādāta rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas programma (turpmāk tekstā – RANP). RANP ietvarā uzņēmumam ir jāizvērtē iespējamās avārijas, darbības to novēršanai un sekas, ja šāda avārija notiek. Pēc publiski pieejamās informācijas, Jelgavas naftas bāzē 2013. gadā notikušas 2 eksplozijas, kuru rezultāta aizdegušās autocisternas. 2013. gada 3. septembrī notikušajā negadījumā kopējā degšanas platība bija 180 m² - cisterna dega 30 m², bet nojume - 150 m² platībā. Autocisternas tilpums bija 24 tonnas. 2013. gada 19. augustā ugunsgrēks izcēlās pēc sprādziena cisternas nodalījumā, degošiem tvaikiem un izmešiem paceļoties augšup un aizdedzinot jumtu. Abos negadījumos cieta arī cisternu autovadītāji. Jelgavas pilsētas CAP Jelgavas naftas bāzes iespējamās avārijas atsevišķi netiek aprakstītas un modelētas, jo tas jau darīts uzņēmuma RANP. Pēc pieprasījuma SIA “DANFORT” sniedza piekļuvi izstrādātajam RANP. RANP apskatīti dažādi avāriju scenāriji un aprakstītas iespējamās ietekmes zonas. Zemāk tabulā norādīta informācija par avārijas seku scenārijiem un ietekmes zonām. Norādīta lielākā letalitātes zona (1% letalitāte). Zonas iegūtas, modelējot ar datorprogrammu *Effects* un *Riskcurves*.

5. tabula

Scenārijs	Maksimālā 1% letālā iznākuma distance (m)
Dzelzceļa cisternas avārija dzelzceļa estakādē	

Dzelzceļa cisternas sa tura tūlītēja izplūde	43
Noplūde no dzelzceļa cisternas caur lielāko savienojuma diametru	32
Dzelzceļa cisternas izkraušanas cauruļvada pārrāvums	32
Noplūde no izkraušanas cauruļvada caur bojājumu, kura diametrs ir 10% no cauruļvada nominālā diametra	11
Tehnoloģisko cauruļvadu avārija	
Cauruļvada pilns pārrāvums	32
Noplūde no cauruļvada caur bojājumu, kura diametrs ir 10% no cauruļvada nominālā diametra	20
Dīzeļdegvielas rezervuāra avārija (norādīta informācija tikai par rezervuāru, no kura veidojas lielākā letālā distance)	
Dīzeļdegvielas rezervuāra tūlītēja izplūde (rezervuārs Nr. 11)	110
Dīzeļdegvielas rezervuāra sa tura izplūde 10 min. (rezervuārs Nr. 11)	110
Noplūde no Dīzeļdegvielas rezervuāra caur bojājumu, kura diametrs ir vienāds ar 10 mm (visi rezervuāri)	7
Autocisternu noliešanas avārija	
Autocisternas tvertnes tūlītēja izplūde	63
Noplūde no autocisternas tvertnes caur bojājumu lielākā savienojuma diametrā	31
Autocisternas uzpildes cauruļvada pārrāvums (100 m ³ /h)	31
Autocisternas uzpildes cauruļvada pārrāvums (45 m ³ /h)	24

Zemāk attēlā redzama siltumstarojuma ar intensitāti 8 kW/m² potenciālā apdraudējuma zona un apdraudējuma iespējamības raksturojums SIA "DANFORT" Jelgavas naftas bāzē.

22. a ttēls. Siltumstarojuma zonas SIA “DANFORT” Jelgavas naftas bāzē [SIA “DANFORT” Jelgavas naftas bāzes rūpniecisko a vāriju riska novērtējums, SIA “PSI” risks un audits, 2017]

Jelgavas pilsētā atrodas arī SIA “Baltic agro” Jelgavas servisa centrs, kur tiek realizēti minerālmēsli, augu aizsardzības līdzekļi, dārzkopības un lopbarības produkti, sēklas un plēves. SIA “Baltic agro” Jelgavas servisa centrs nav iekļauts paaugstinātas bīstamības objektu sarakstā, kā arī tam nav izsniegta A, B vai C piesārņojošās darbības atļauja, kas liek domāt, ka objektā neatrodas liels apjoms minerālmēsli.

Iespējamās avārijas DUS un GUS saistītas ar degvielas/gāzes noplūdi tvertņu uzpildīšanas laikā, tvaiku/gāzes sprādzienbīstamu koncentrāciju veidošanos gaisā un tvaiku/gāzes gaisa maisījuma aizdegšanos. Tvaiku/gāzu maisījuma aizdegšanos var izsaukt elektroinstalāciju un iekārtu bojājumi, ugunsdrošības prasību neievērošana objektā, zibens izlāde, ugunsgrēki blakus esošajās teritorijās un tīši bojājumi (terorisms). Tvaiku/gāzes gaisa maisījuma eksplozijas gadījumā tuvumā esošās ēkas var tikt sagrautas vai daļēji bojātas, cilvēkiem iespējami ausu bungādiņu bojājumi, savainojumi no lidojošām šķembām un pat letāls iznākums. Bīstamo vielu noplūde objektā vērtēta kā vidējs risks ar augstu varbūtību.

Riska scenārijs ir tādas viena riska vai vairāku risku situācijas atspoguļojums, kura var radīt būtisku ietekmi un kura izraudzīta ar mērķi sīkāk novērtēt attiecīgo riska veidu, vai kura sniedz informatīvu piemēru vai ilustrāciju. Riska scenāriji (nevēlamo notikumu attīstības varianti) sastādīti, lai izveidotu avārijas attīstības loģisko modeli, kas apraksta avārijas eskalācijas gaitu no ierosinātajnotikuma līdz avārijas nevēlamās ietekmes iedarbībai uz cilvēkiem. Jelgavas pilsētai projekta Nr.LLI-232 “Vides risku pārvaldības resursu pilnveidošana pierobežas reģionā, lai

efektīvi veiktu vides aizsardzības pasākumus” ietvaros izstrādāts “Vienotais vides risku plāns Jelgavas un Šauļu pilsētām”, kur norādītas DUS, Jelgavas naftas bāzes un Jelgavas dzelzceļa stacijas riska scenāriju modelēšana. Dokumentā sīki iztirzāti un apskatīti dažādi scenāriji un modelētas riska zonas. Jelgavas pilsētas CAP šis dokuments netiek pievienots, bet veikta atsevišķa risku scenāriju modelēšana, balstoties uz visliktākajiem variantiem (meteoroloģiskajiem un tehnoloģiskajiem).

Riska scenāriju modelēšanai izmantota ASV “*Office of Emergency Management, EPA and Emergency Response Division, NOAA*” izstrādātā datorprogramma ALOHA 5.4.7, kuru ANO vides programma ieteikusi izmantot ārkārtējo situāciju modelēšanai un plānošanai. Novērtētas “sliktākā gadījuma” sekas, jeb visnelabvēlīgākais avārijas rezultāts – 100 % kopējā vielas daudzuma noplūde. Praktiski visos riska scenārijos aplūkoti šādi avāriju notikumi:

- Bīstamās vielas vai produkta noplūde,
- Vielas vai produkta peļķes ugunsgrēks,
- Vielas vai produkta tvaiku – gaisa maisījuma ugunsgrēks,
- Vielas vai produkta tvaiku toksiskās koncentrācijas izplatība.

Atmosfēras piesārņojums saistīts ar noplūdušās vielas daudzumu (peļķes laukumu), vielas īpašībām un meteoroloģiskajiem apstākļiem. Katrai aplūkotajai ķīmiskajai vielai ir veikts situācijas toksiskuma vērtējums. Nosakot toksiskās emisijas gaisā, vadās pēc publiski pieejamām iedarbības vadlīnijām (Acute Exposure Guideline Levels (turpmāk tekstā – AEGL), Emergency Response Planning Guidelines Levels (turpmāk tekstā – ERPG) un Temporary Emergency Exposure Limits Levels (turpmāk tekstā – TEEL)), kur katrai no tām noteiktas trīs riska zonas ar iedarbības vērtībām, atkarībā no analizējamās bīstamās ķīmiskās vielas. Iedarbības vadlīnijas ir paredzētas, lai prognozētu, cik plaša sabiedrības daļa tiktu ietekmēta noteiktas ķīmiskās vielas iedarbības bīstamībai, ja notikusi avārijas situācija.

Modelēšanā tika izmantota viena no populārākajām iedarbības vadlīnijām ERPGs – vadlīnijas avārijas reaģēšanas plānošanai. ERPGs iedarbības vadlīnijas ir izstrādātas, lai paredzētu kaitīgo veselības ietekmi no gaisā esošajām ķīmiskās vielas tvaiku koncentrācijām. ERPGs vērtē koncentrācijas, pie kurām lielākā daļa cilvēku sāk izjust ietekmi uz veselību, ja tie tiek pakļauti bīstamo ķīmisko tvaiku iedarbībai gaisā vienu stundu.

ERPG-3 – maksimālā koncentrācija gaisā, pie kuras tiek uzskatīts, ka gandrīz visi indivīdi varētu tikt pakļauti ķīmiskās vielas iedarbībai un kura ilgst līdz 1 stundai. Rada dzīvībai bīstamu ietekmi uz veselību.

ERPG-2 - maksimālā koncentrācija gaisā, pie kuras tiek uzskatīts, ka gandrīz visi indivīdi varētu tikt pakļauti ķīmiskās vielas iedarbībai, kura ilgst līdz 1 stundai. Rada neatgriezeniskas vai citas nopietnas blakusparādības vai simptomus, kas varētu kavēt indivīda spēju veikt aizsardzības pasākumus.

ERPG-1 - maksimālā koncentrācija gaisā, pie kuras gandrīz visi indivīdi varētu tikt pakļauti ķīmiskās vielas iedarbībai, kura ilgst līdz 1 stundai, nejutot vairāk kā vieglu, īslaicīgu nelabvēlīgu ietekmi uz veselību vai nejutot skaidri nosakāmu nevēlamu smaku.

Ja konkrētajai vielai šie robežlielumi nav norādīti, izmantota cita pieejamā informācija.

Analizētas arī *Immediately Dangerous to Life and Health Levels* (turpmāk tekstā – IDLH) toksisko koncentrāciju izplatības zonas. IDLH ir arodekspozīcijas robežvērtība, kas palīdz kontrolēt bīstamo vielu iedarbību darba vietā. Nacionālais darba drošības un veselības aizsardzības institūts (The National Institute of Occupational Safety and Health – turpmāk tekstā - NIOSH) formulē, ka situācijas stāvoklis „tūlītēji bīstams dzīvībai un veselībai” skaidrojams sekojoši – kaitīgo vielu koncentrācija gaisā rada draudus, ka šī koncentrāciju iedarbība var izraisīt cilvēku nāvi vai tūlītēju, vai kavētu patstāvīgi nelabvēlīgu ietekmi uz veselību. IDLH robežvērtība atspoguļo ķīmiskās vielas koncentrāciju gaisā, pie kuras darbspējīgie un veselie darbinieki tiek pakļauti koncentrāciju iedarbībai (ja netiek lietoti atbilstoši individuālie elpceļu aizsardzības līdzekļi) ķīmisko vielu pastāvīgai ietekmei vai neizbēgamai veselības stāvokļa pasliktināšanai.

LEL, jeb *lower explosive limit* apzīmē apakšējo sprādzienbīstamības robežu, jeb zemāko vielas koncentrāciju gaisā, kas teorētiski (pie ļoti labvēlīgiem apstākļiem) var izsaukt vielas eksploziju. Drošības nolūkiem tiek atspoguļotas 10 % no LEL koncentrācijas un 60 % no LEL koncentrācijas.

Degošas izlijušās vielas vai produkti var aizdegties izlīšanas brīdī no mehāniskas izcelsmes, elektriskas dabas vai cita veida aizdedzināšanas ierosinātājiem. Tālākā avārijas eskalācija saistīta ar siltuma starojuma izdalīšanos. Šādas avārijas sekas saistītas ar avārijas vietu un iesaistītās vielas apjomu.

Cits avārijas seku variants saistīts ar aizkavēta sprādzienbīstamo tvaiku – gaisa maisījuma aizdegšanos, kuru var izraisīt iepriekš uzskaitītie aizdedzināšanas ierosinātāji, ja netiek pārtraukta vielas noplūde un ir aizdedzināšanas avots. Tālāka avārijas eskalācija saistīta ar to, cik operatīvi tiek lokalizēta degšana. Sevišķi bīstamas ir vielu, kuru tvaiki smagāki par gaisu, noplūdes. Tvaiki var izplatīties līdz attālinātam aizdegšanās avotam un uzliesmot.

Veicot avāriju seku novērtējumu, pieņemts, ka par notikušo avāriju izraisošajiem faktoriem var kalpot iekārtu un aprīkojumu neapmierinošs tehniskais stāvoklis, nepietiekoša tehnoloģiskā procesa pārraudzība, apkalpojošā personāla zems kvalifikācijas līmenis, ugunsdrošības un darba aizsardzības prasību neievērošana.

Pie bīstamo vielu noplūdes scenārijiem apskatītas situācijas, kad vielas izplūst no stacionāriem objektiem, tādiem kā DUS un GUS. Lielākais vienlaicīgi iespējamais naftas produktu daudzums DUS, pēc pieejamās informācijas, tiek uzglabāts SIA "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacijā Nr. 23 (128 t). Lielākais vienlaicīgi iespējamais sašķidrinātās naftas gāzes (propāns-butāns) daudzums GUS, pēc pieejamās informācijas, tiek uzglabāts SIA "Zemgales īpašumu aģentūra" degvielas uzpildes stacijā (7,07 t).

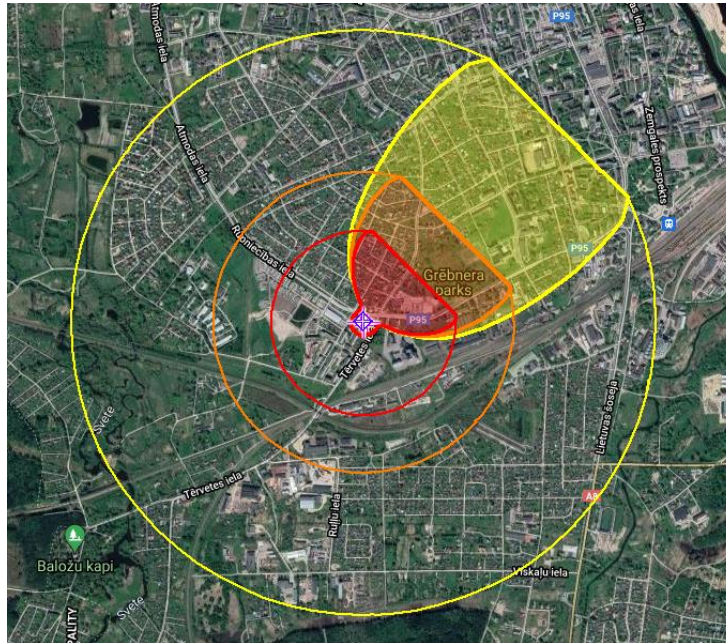
Scenārijs Nr. 1. benzīna noplūde no DUS

Scenārijā modelēta situācija, kad notiek benzīna noplūde no DUS. Noplūde no uzglabāšanas cisternām virszemē ir maz ticama, jo uzglabāšanas cisternas atrodas zem zemes, tomēr modelēts šāds "vissliktākais" scenārijs. Scenārijā pieņemts, ka DUS teritorijā uz betonēta laukuma 3575 m² platībā (DUS aptuvenā teritorija, iekļaujot pazemes cisternu vietas un cieto segumu) izlīst 128 t benzīna (bojājums uzpildes iekārtā, sabotāža u.c.). Modelēšanā pieņemts, ka visi izlijušie naftas produkti ir benzīns (sliktākais variants, jo benzīns ir toksiskāks par dīzeļdegvielu). ALOHA programma parādīja, ka stundas laikā atmosfērā izdalīsies 15,738 t benzīna toksiskie tvaiki (programma nevērtē ilgāk par stundu). Modelēšanai izmantoti nelabvēlīgi laika apstākļi, kad vēja ātrums ir 1 m/s, DR vējš (tipisks Jelgavai pēc pieejamās informācijas), gaisa temperatūra pieņemta 15 °C, gandrīz skaidras debesis un gaisa mitrums 82 %. Meteoroloģisko laikapstākļu stabilitātes klase F. Šie uzskatāmi par nelabvēlīgiem laika apstākļiem (tieši ķīmisko vielu noplūdēm), jo praktiski ir bezvējš (10 m augstumā 1 m/s) un salīdzinoši augsts mitruma daudzums, kas toksisko vielu koncentrācijas spiež uz leju un tās var izplatīties lielos areālos. Norādīto vērtību koncentrācijas: ERPG – 1 (200 ppm), ERPG – 2 (1000 ppm) un ERPG – 3 (4000 ppm). IDLH (1100 ppm). 60% LEL (6000 ppm) un 10% LEL (1000 ppm). Modelēšana parādīja šādas bīstamās zonas:

Toksisko tvaiku izplatība:

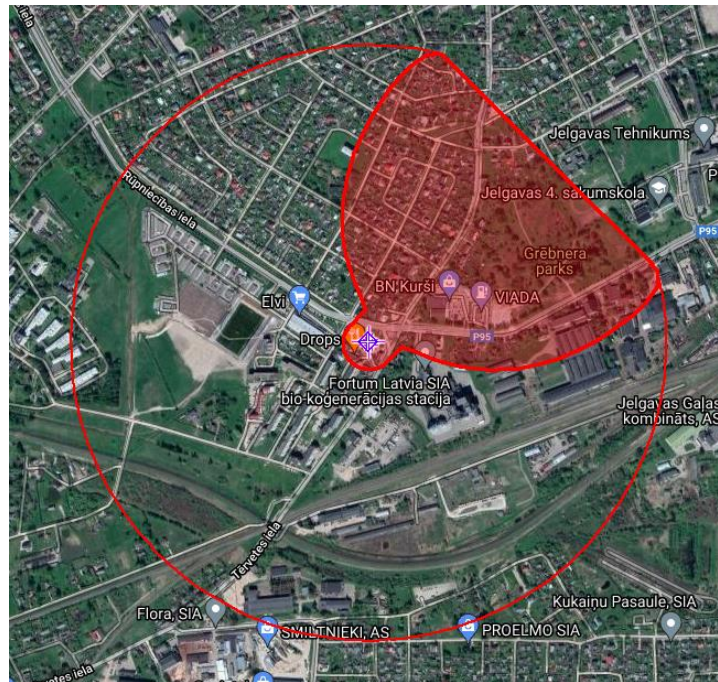
- ERPG – 1 – 1,3 km

- ERPG – 2 – 635 m
- ERPG – 3 – 347 m

23. attēls. Benzīna noplūdes no DUS toksisko tvaiku izplatība

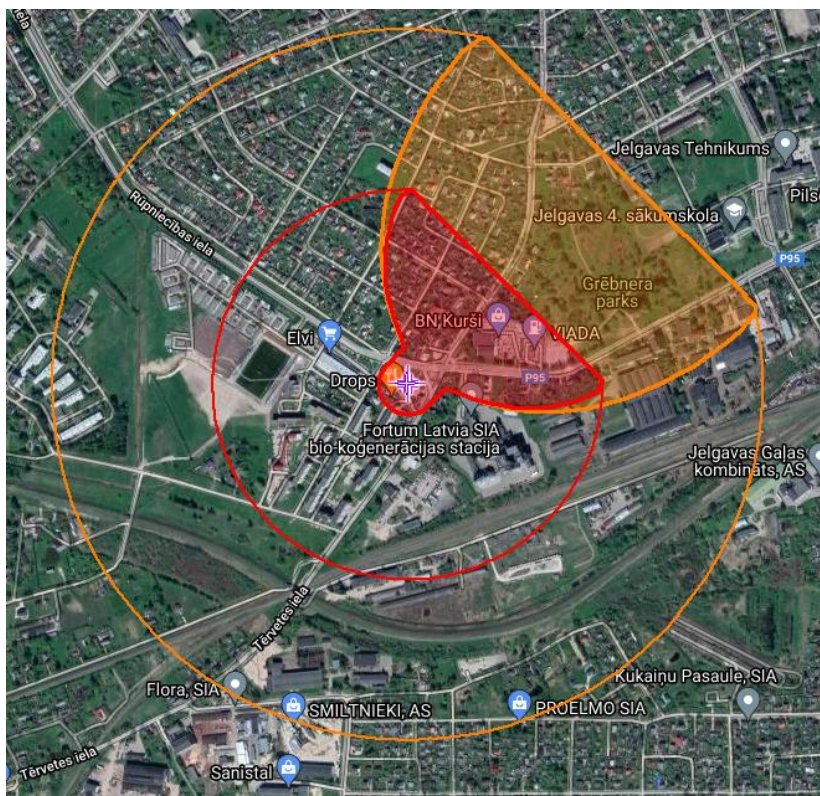
- IDLH – 608 m

24. attēls. Benzīna noplūdes no DUS toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

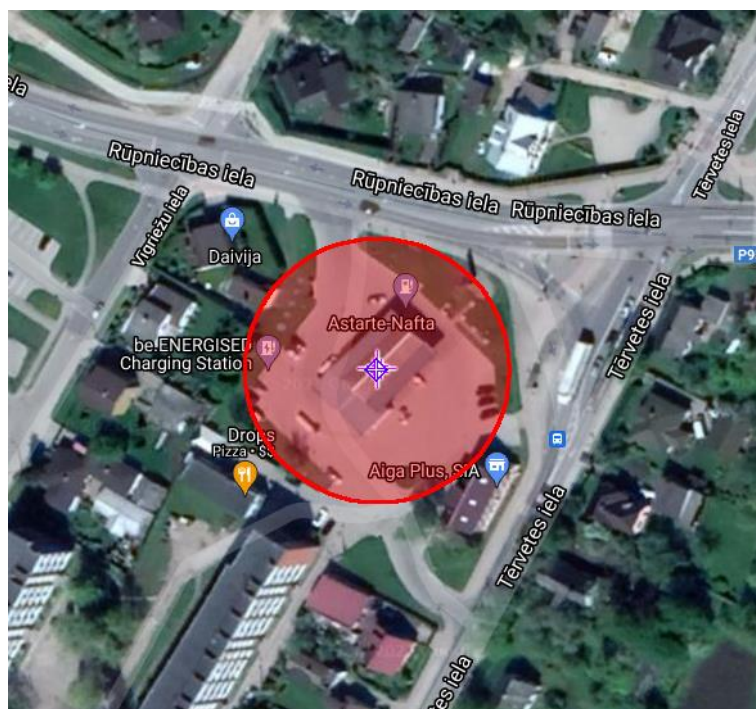
- 10% LEL – 635 m
- 60% LEL – 297 m

25. attēls. Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Peļķes degšanas siltumstarojuma zonas

- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 34 m

26. attēls. Peļķes degšanas siltumstarojums

Eksplozija

Modelējot eksplozijas zonas, ALOHA programma uzrādīja, ka ugunsbumbas diametrs var sasniegt līdz 283 m. Programma uzrādīja, ka 2,5 kW/m² un 10 kW/m² siltumstarojuma robežas netiks pārsniegtas, jo ugunsbumbas degšanas laiks nepārsniegs 17 sekundes, un netiks pārsniegts rūpju līmenis (*level of concern (LOC) was never exceeded*). Programma neuzzīmēja bīstamās zonas.

Scenārijs Nr. 2. sašķidrinātās naftas gāzes noplūde no GUS

Scenārijā modelēta situācija, kad sašķidrinātās naftas gāzes uzglabāšanas cisternām ir radies bojājums un atmosfērā izplūst viss vienlaicīgi uzglabājama daudzums, tā sauktais sliktākais variants. Pēc pieejamās informācijas Jelgavas pilsētā vienlaicīgi lielākais naftas gāzes apjoms var tikt uzglabāts SIA "Zemgales ģeotekhnoloģiju un inženierbūvniecības uzņēmums" degvielas uzpildes stacijā (7,07 t). Sašķidrinātās naftas gāzes sastāvā tipiski lielākā pārsvarā ir propāns, tāpēc modelēšana veikta propānam (programmā nav dota tīra sašķidrinātā naftas gāze (propāns-butāns)). Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā benzīna noplūdes gadījumā.

Modelēšanai pieņemts, ka 7,07 t sašķidrinātā naftas gāze tiek uzglabāta ~15 m³ cisternā, kura ir piepildīta līdz ~83,9 %. Naftasgāze no cisternas izplūst pa 5 cm lielu caurumu (bojājums no transporta līdzekļa vai cits) un caurums atrodas 0,5 m augstumā no cisternas apakšas. Sašķidrinātā naftas gāze ir smagāka par gaisu, tāpēc, novērojot gāzes noplūdi, neatrasties vietās, kuras ir zemākas par zemes līmeni.

Sašķidrinātajai naftas gāzei nav noteiktas ERPG vērtības, bet ir noteiktas AEGL (*Acute Exposure Guideline Levels*) vērtības.

AEGL-1 - koncentrācija gaisā, virs kuras varētu būt jūtams diskomforts vai kairinājums. Tomēr efekti nav paliekoši un ir atgriezeniski, kad beidzas ekspozīcija. 5500 ppm.

AEGL-2 - koncentrācija gaisā, virs kuras var tikt novērota neatgriezeniska vai cita nopietna, ilgstoša kaitīga ietekme uz veselību vai grūtības izkļūt no skartās teritorijas. 17000 ppm.

AEGL-3 - koncentrācija gaisā, virs kuras var tikt nodarīta dzīvībai bīstama ietekme vai iestāties nāve. 33000 ppm.

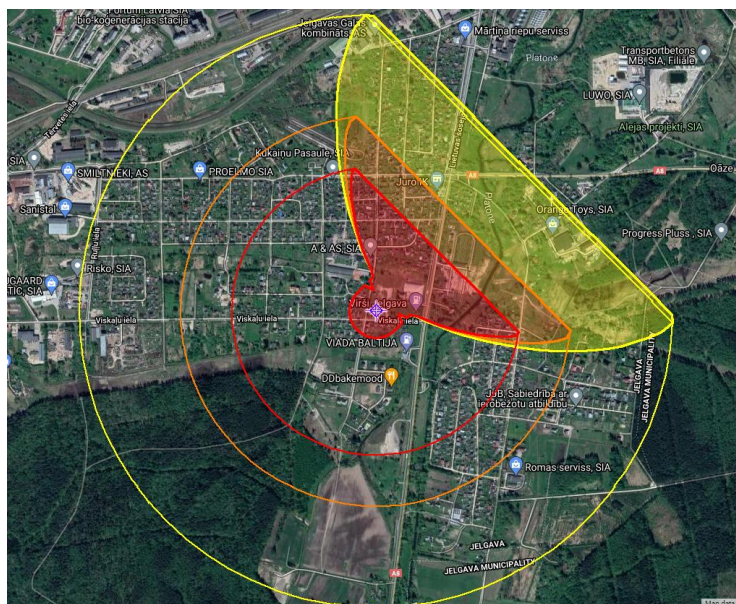
IDLH – 2100 ppm. 10% LEL – 2100 ppm un 60% LEL – 12600 ppm.

Modelēšana parādīja, ka 7 min laikā noplūdīs 6,286 t sašķidrinātās naftas gāzes. Toksisko tvaiku izplatība:

AEGL – 1 – 749 m

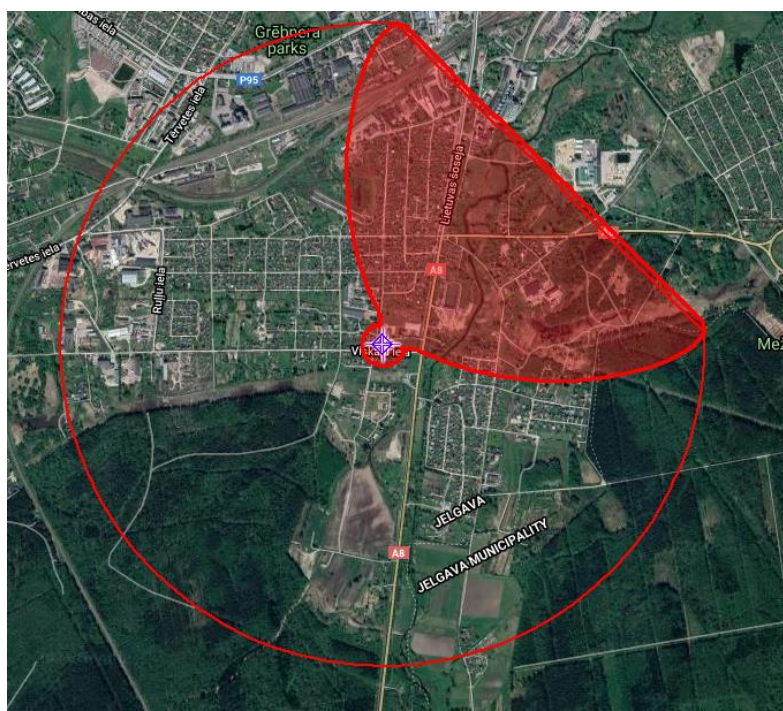
AEGL – 2 – 448 m

AEGL – 3 – 311 m

27. attēls. Sašķidrinātās naftas gāzes noplūdes no GUS toksisko tvaiku izplatība

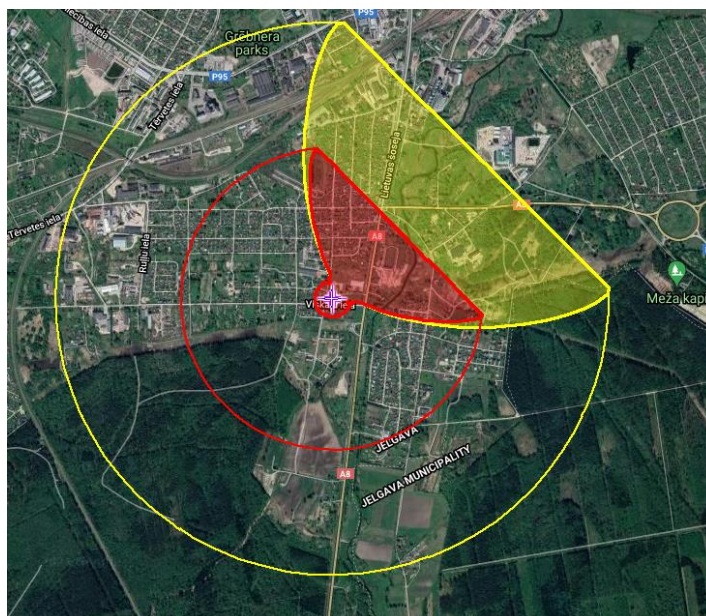
- IDLH – 1,1 km

28. attēls. Sašķidrinātās naftas gāzes noplūdes no GUS toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

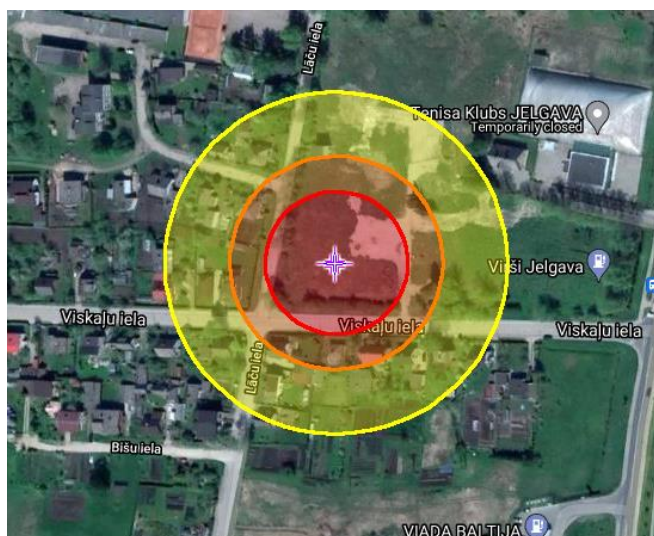
- 10% LEL – 1,1 m
- 60% LEL – 517 m

29. attēls. Tvaika mākoņa iespējamās uzliesmošanas zonas

Siltumstarojums no sašķidrīnātās naftas gāzes degšanas, tai izplūstot kā strūklai un degot (*jet fire*)

- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 95 m
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 60 m
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 40 m

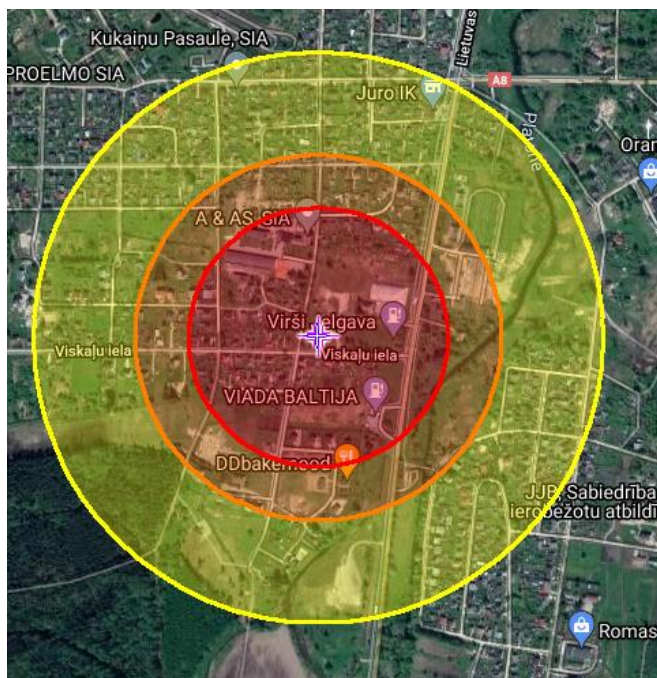

30. attēls. Siltumstarojuma zona

Eksplozijas radītās ugunsbumbas diametrs 108 m. Radītais siltumstarojums:

- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 549 m
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 352 m

- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 249 m

31. attēls. Eksplozijas (ugunsbumbas) siltum starojums

3.1.11. Avārija naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā

Latvijā tranzīta un loģistikas sistēmā ietilpst maģistrālie naftas produktu cauruļvadi (cauruļvada garums Latvijas teritorijā - 340 km). „LatRosTrans” maģistrālo cauruļvadu kopgarums Latvijas teritorijā ir vairāk nekā 780 km. Funkcionējošā naftas produktu cauruļvada garums – 340 km, savukārt naftas vads Polocka–Ventspils ir 336 km garš, bet naftas vads Polocka–Mažeiki – 107 km garš. Četras stacijas – „Skrudaliena”, „Ilūkste”, „Džūkste” un „Ventspils” – nodrošina naftas produktu plūsmasuzskaiti, uzglabāšanu un transportēšanu. Pa “LatRosTrans” piederošajiem naftas cauruļvadiem Polocka–Mažeiki un Polocka–Ventspils nafta pēdējos gados netiek pārvietota. No 2010. gada līdz 2016. gadam veikta Polockas–Ventspils naftas cauruļvada atbrīvošana no naftas, attīrīšana un konservācija, lai piemērotu to jaunām biznesa perspektīvām.

Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija rada apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

Maģistrālā naftas produktu cauruļvada avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ, piemēram, cauruļvada tīša bojāšana, naftas produktu cauruļvada nolietojums, naftas produktu cauruļvada bojājums dabas katastrofas (plūdi, ugunsgrēks) ietekmē, terora akts un cilvēciskā faktora radītā kļūda.

Jelgavas pilsētas teritoriju nešķērso valsts nozīmes (Polocka–Ventspils, Polocka–Mažeikī) naftas un naftas produktu pārsūknēšanas cauruļvadi. Maksimālā produktu pārsūknēšanas iespējamā jauda 14 000 tonnu diennaktī. Darba spiediens vados sasniedz 54 bar. Šo cauruļvadu bojājumu gadījumā nav pamata uzskatīt, ka Jelgavas pilsētai tiks nodarīts kaitējums, līdz ar to risks uzskatāms par maznozīmīgu ar vidēju varbūtību.

32. attēls. Maģistrālā cauruļvada shēma un Latvijas republikas un Lietuvas republikas teritorijā esošo LRDS, NPS un PNP atrašanās vietas [LaTRos Trans rīcības plāns noplūžu gadījumos 2020]

3.1.12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā

Latvijā dabasgāzes apgādes sistēmu veido dabasgāzes pārvades, krātuves un sadales sistēmas. Dabasgāzes pārvades sistēma sastāv no cauruļvadu sistēmas, kuras kopējais garums Latvijas teritorijā ir 1 188 km un tās maksimālais darba spiediens var sasniegt līdz 55 bar, ar visiem pārvades funkciju veikšanai nepieciešamajiem objektiem, t.sk. 40 gāzes regulēšanas stacijām, 2 gāzes regulēšanas mezgliem un 1 gāzes mērīšanas stacijas. Dabasgāzes pārvades sistēmas (maģistrāliem) cauruļvadiem pēc katriem 20 – 25 km ir ierīkoti krāni, kas nodrošina dabasgāzes plūsmas vadību.

Avārijas gāzes apgādes sistēmās (piemēram, dabasgāzes cauruļu plīsums) var izraisīt ugunsgrēkus, sprādzienus, ēku sagraušanu, kā rezultātā var iet bojā cilvēki. Dabasgāzes padeves traucējumi var pārtraukt siltumapgādes sistēmu darbību un ražošanas procesus. Avārijas

dabaszāzes pārvades sistēmā var izsaukt meža un purva ugunsgrēkus. Dabaszāzes toksiska iedarbība iespējama caur elpošanas orgāniem pie augstas gāzes koncentrācijas, jo, ja cilvēki atrodas slēgtā telpā, pazemes būvēs un savlaicīgi nav konstatēta gāzes specifiskā smarža, samazināsies ieelpojamā skābekļa daudzums un gāzei būs smacējoša iedarbība. Šajā gadījumā cilvēkiem var izpausties šādi simptomi: galvassāpes, vājums, līdzsvara traucējumi un vemšana. Ja skābekļa gaisā ir ļoti maz, iespējama bezsamaņa un nāve. Latvijā dabaszāzes pārvades infrastruktūras operators ir AS “Conexus Baltic Grid”. Dabaszāzes sadales sistēmas operators ir AS “Gasos”.

Jelgavas pilsētā ir izveidota dabaszāzes sadales infrastruktūra, toties maģistrālais gāzes vads nešķērso pilsētas robežas. Jelgavas tuvumā izvietotas divas gāzes regulēšanas stacijas: “Jelgava-1” (Platonas pagasts “Propāni”) un “Jelgava-2” (Cenu pagasts “Liesmas”). Regulēšanas stacijās izvietotas iekārtas, kas tiek izmantotas dabaszāzes attīrīšanai, uzskaiti, odorēšanai un spiediena regulēšanai līdz dabaszāzes sadales sistēmā noteiktajiem spiedieniem, aizsardzībai pret pārspiedienu.

AS “Conexus Baltic Grid” nodrošina avāriju novēršanu dabaszāzes pārvades sistēmā. AS “Gasos” nodrošina avārijas dienesta darbību, kas atbildīgs par avāriju novēršanu dabaszāzes sadales tīklos.

33. attēls. Latvijas dabaszāzes sadales un pārvades infrastruktūra [ga so.lv]

Jelgavas dzīvojamo māju, sabiedrisko ēku un rūpniecības uzņēmumu siltumapgādi nodrošina pilsētas centralizētā siltumapgādes sistēma un autonomi (lokāli) siltuma avoti, kas izbūvēti katras ēkas vai nelielas ēku grupas siltumapgādei. Aptuveni 65 % Jelgavas iedzīvotāju

dzīvo mājās, kuras ir pieslēgtas centralizētai siltumapgādes sistēmai. Lielākais centrālās siltumapgādes nodrošinātājs Jelgavas pilsētā ir SIA "Fortum Jelgava" (turpmāk tekstā - FJ), kas nodrošina līdz pat 85 % no pilsētai nepieciešamās siltumenerģijas. Kā kurināmais tiek izmantota koksnes šķelda. Papildus siltumenerģijai tiek ražota arī elektrība – koģenerācija. Stacijas elektriskā jauda ir 23 MW, bet siltumenerģijas jauda – 45 MW.

Jelgavas centralizētā siltumapgādes sistēma sastāv no divām savstarpēji nesaistītām centralizētām siltumapgādes sistēmām, kas izvietotas Lielupes labajā un kreisajā krastā, kā arī pieciem, nelielas jaudas lokālas nozīmes siltuma avotiem. Lielupes kreisajā krastā siltumenerģiju ražo divas FJ katlu mājas, bet Lielupes labajā krastā – viena FJ katlumāja.

Jelgavā ar dabasgāzi apgādāti: Viskaļu mikrorajons, Avenņu ciema mikrorajons, Ģintermuižas mikrorajons, Jelgavas pilsētas centra rajons, Satiksmes ielas mikrorajons, Meiju ceļa mikrorajons, 4. līnijas mikrorajons, Langervaldes mikrorajons, Pārlielupes mikrorajons, RAF mikrorajons, Valdekas mikrorajons. Jelgavas pilsētai un AS "Gaso" ir izstrādātas shēmas un instrukcijas pēc kurām vadīties gāzes noplūdes gadījumos. Gāzes avāriju koordinēšanai tiek izmantota raidstacija „Mītava”, kas paredzēta Jelgavas pilsētas operatīvo dienestu savstarpējai saziņai, informācijas iegūšanai un nodošanai. Raidstaciju "Mītava" izmanto VUGD (Mītava 1), Valsts policijas Zemgales reģionālās pārvaldes Jelgavas iecirknis (Mītava 2), Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Zemgales reģionālais centrs (Mītava 3), Zemessardzes 52. kājnieku bataljons (Mītava 4), Jelgavas pilsētas pašvaldības policija (Mītava 5), Pašvaldības operatīvās informācijas centrs (Mītava 6) un AS „Latvijas gāze” avārijas dienests (Mītava 7).

Kā riska scenārijs modelēts gāzes apgādes sistēmas bojājums ar dabasgāzes noplūdi. Avārijas dabasgāzes pārvades un krātuves sistēmā vērtējamas kā nozīmīgas, pie dabasgāzes noplūdes var rasties sprādzienbīstama gāzes koncentrācija, kas tālāk var novest pie gāzes mākoņa uzliesmojuma (sprādziena) un ugunsgrēka, kā rezultātā var rasties ēku un būvju sabrukumi, meža un kūdras purvu ugunsgrēki, traucējumi siltumapgādes sistēmu un ražošanas procesu darbībā.

Par modelēšanas vietu izvēlēts Jelgavas pilsētas "Ģintermuižas mikrorajons", jo tas ir samērā blīvi apdzīvots un ir pieejams dabasgāzes pievads.

Dabasgāzes ārējo sistēmu gāzes vada diametrs pieņemts 200 mm un garums 1 km, spiediens vadā pieņemts maksimālais – 16 bar (15,79 atm) un temperatūra 15 °C. Programma pieņem, ka cauruļvada bojājums ir tāds pats kā diametrs (20 cm). Meteoroloģiskā informācija izmantota tādi pati kā iepriekšējās modelēšanās. Programmā nav dota dabasgāze, tāpēc modelēšana veikta metānam, jo dabasgāzes sastāvā metāns ir procentuāli lielākā sastāvā.

Modelēšana parādīja, ka stundas laikā no cauruļvada noplūdīs 49 439 kg dabasgāzes. Toksisko (smacējošo) tvaiku izvērtēšanai tiek pielietotas *Protective Action Criteria* (PAC) vērtības:

PAC-1: Viegla, īslaicīga ietekme uz veselību.

PAC-2: Neatgriezeniska vai cita nopietna ietekme uz veselību, kas varētu pasliktināt spēju veikt aizsardzības pasākumus.

PAC-3: Dzīvībai bīstama ietekme uz veselību.

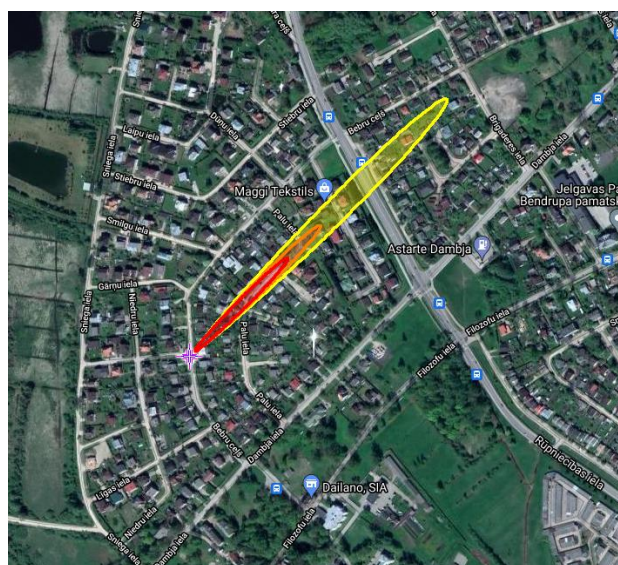
PAC – 1 (65000 ppm), PAC – 2 (230 000 ppm), PAC – 3 (400 000 ppm). LEL 10% - 5000 ppm, LEL 60% 30000 ppm).

Smacējošo tvaiku izplatības zonas:

PAC-1 – 548 m

PAC-2 – 279 m

PAC-3 – 210 m

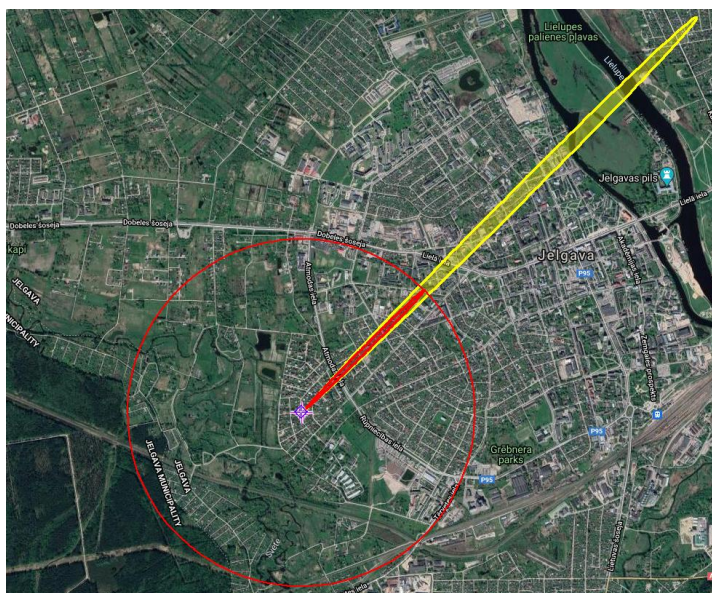

34. attēls. Smacējošo²⁴ tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

- 10% LEL – lielāks par 4 km
- 60% LEL – 1,3 km

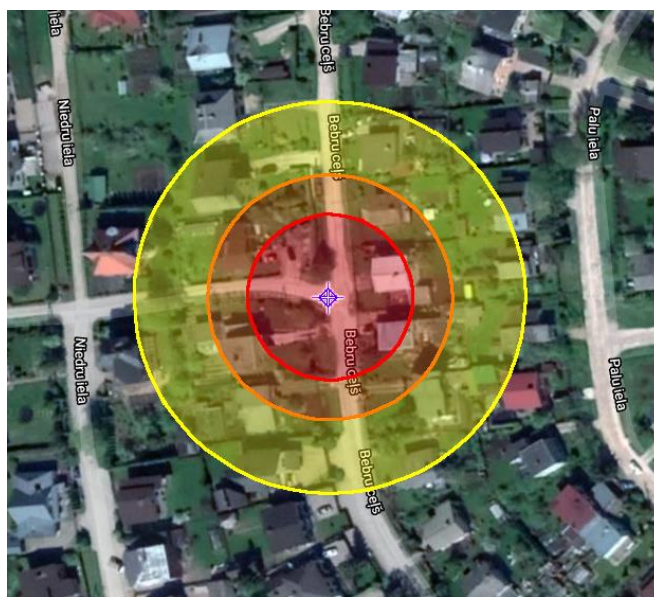
²⁴ dabasgāze nav toksiska iekļaujot, tai ir smacējoša iedarbība. Tā uzkrājas zemās vietās (ielejās, pagrābos, bedrēs u.c)

35. attēls. Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Aizdeģšanās gadījumā liesmu garums paredzams 17 m (maksimāli). Siltumstarojuma zonas:

- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 61 m
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 39 m
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 26 m

36. attēls. Siltumstarojuma zonas

3.1.13. Radioaktīvo vielu avārija objektā

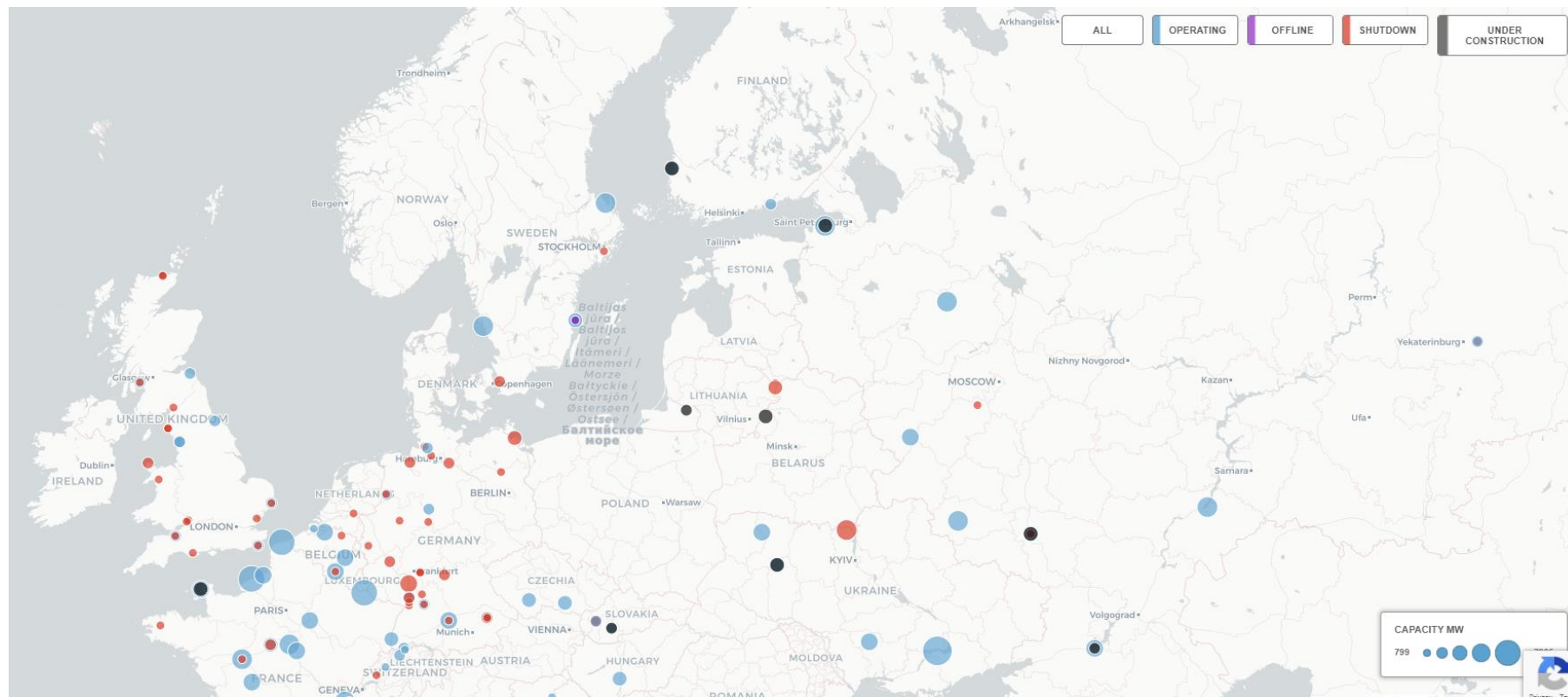
Radiācijas avārija ir gadījums, kas saistīts ar jonizējošā starojuma avotu un kura izraisītās sekas rada noteikto jonizējošā starojuma dozas limitu pārsniegšanu un kaitējumu vai kaitējuma draudus. Radiācijas avārijas cēlonis var būt saistīts ar ugunsgrēku, terora aktu, diversiju un

radiācijas drošības normu neievērošanas, veicot darbības ar jonizējoša starojuma avotu. Radiācijas avārijas sekas var izpausties kā apdraudējums cilvēka veselībai un dzīvībai, vides piesārņojums, pārtikas un dzeramā ūdens piesārņojums vai īpašuma bojājums vai zaudējums (piesārņojuma gadījumā).

Valsts teritorija var būt radioaktīvi piesārņota, notiekot avārijai kodolobjektos ārpus valsts teritorijas. Potenciāli bīstamākais kodolobjekts Latvijai ir bijusī Ignalinas atomelektrostacija (turpmāk tekstā – AES) Lietuvā, jo tā atrodas 8 km attālumā no Latvijas robežas. Lai gan Ignalinas AES tika slēgta 2009. gada 31. decembrī, jāņem vērā, ka Ignalinas AES lietotā kodoldegviela tiek uzglabāta bijušās AES teritorijā, bet nākotnē uz Ignalinas AES infrastruktūras bāzes tiek plānots uzsākt jaunās Visaginas AES celtniecību.

Lai veiktu kontroli par iespējamo radiācijas noplūdi, izveidota Latvijas automātiskā gamma starojuma monitoringa un radiācijas negadījumu agrās brīdināšanas sistēma, kurā ietilpst 20 stacijas - Baldonē (2 stacijas), Balvos, Daugavpilī (2 stacijas), Demenē, Silenē, Medumos, Jūrmalā, Jelgavā, Liepājā, Madonā, Rēzeknē, Rucavā, Salacgrīvā, Salaspilī, Talsos, Valmierā, Rīgā un Ventspilī. Minētās stacijas kontrolē valsts teritoriju un to skaits uzskatāms par pietiekamu. Lai kontrolētu iedzīvotāju saņemtās apstarojuma dozas, atbilstoši normatīvajiem aktiem par aizsardzību no jonizējošā starojuma, noris regulārs vides radiācijas monitorings un pārtikas kontrole. Monitoringa datus apkopo Radiācijas drošības centrs.

Ja ir bažas par radiācijas noplūdi objektos vai radioaktīvā mākoņa pārvietošanos pār teritoriju, negatīvo ietekmi var īslaicīgi mazināt ar joda tabletēm. Joda papildus uzņemšana aizsargā no radioaktīvā joda uzņemšanas, tādējādi netieši pasargājot organismu. Joda profilaksi veic īsi pirms iespējamās radioaktīvo vielu noplūdes vai izkliedes vidē no objekta vai tūlīt pēc tās, lai mazinātu jonizējošā starojuma kaitīgo ietekmi uz to iedzīvotāju veselību, kurus var apdraudēt radiācijas avārija, kā arī radiācijas avārijā cietušo iedzīvotāju veselību. Joda preparātus (kālija jodīda tabletes, 5 % kālija jodīda šķīdumu) lieto pēc VM norādījuma saskaņā ar pievienoto joda preparātu lietošanas instrukciju un to organizē pašvaldība sadarbībā ar Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk tekstā – NBS) struktūrvienībām (Jelgavas pilsētā tas ir zemessardzes 52. kaujas atbalsta bataljons). Joda profilaksi veic ne ilgāk kā 7 dienas. Jelgavas pilsētai ir pieejami pārnēsājami geigera skaitītāji (jonizējošā starojuma mērītāji).

37. attēls. AES Eiropā (pašlaik darbojas, slēgtas un tiek būvētas)²⁵

²⁵The world's nuclear power plants. Pieejams: <https://www.carbonbrief.org/mapped-the-worlds-nuclear-power-plants> CarbonBrief [skatīts 16.05.2021]

6. tabula

AES, kas darbojas līdz 300, 500 un 1000 km rādiusā no valsts robežas

Nr.p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips	Kopējā elektriskā jauda (MW)
<i>Līdz 300 km</i>				
1.	Loviisas AES-Somija	265	2-PWR	1040
2.	Ļeņingradas AES-Krievija	275	4-LWGR	4000
3.	Oskarshammas AES-Zviedrija	280	3-BWR	2603
4.	Smoļenskas AES-Krievija	300	3-LWGR	3000
<i>Līdz 500 km</i>				
1.	Forsmarkas AES-Zviedrija	310	3-BWR	3392
2.	Olkiluoto AES-Somija	330	2-BWR	1820
3.	Kaļiņinas AES-Krievija	475	4-PWR	4000
4.	Ringhalsas AES-Zviedrija	500	3-PWR 1-BWR	4055
<i>Līdz 1000 km</i>				
1.	Rovnas AES-Ukraina	535	4-PWR	2835
2.	Hmeļnickas AES-Ukraina	700	2-PWR	2000
3.	Kurskas AES-Krievija	710	4-LWGR	4000
4.	Brokdorfas AES-Vācija	790	1-PWR	1480
5.	Dukovani AES-Čehija	850	4-PWR	2000
6.	Bohunices AES-Slovākija	880	2-PWR	1010
7.	Grondes AES-Vācija	880	1-PWR	1430
8.	Novovoronežas AES-Krievija	890	3-PWR	1834
9.	Dienvidukrainas AES-Ukraina	920	3-PWR	3000
10.	Temelinas AES-Čehija	920	2-PWR	2160
11.	Mohovces AES-Slovākija	930	2-PWR	940
12.	Emslandes AES-Vācija	980	1-PWR	1406
13.	Grafenreinfeldas AES-Vācija	990	1-PWR	1345

7. tabula

Līdz 500 km rādiusā no valsts robežas demontāžai nodotās AES

Nr.p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips
1.	Ignalinas AES-Lietuva	8	2-LWGR
2.	Barsebaka-2- Zviedrija	500	2-BWR

8. tabula

Līdz 1000 km rādiusā no valsts robežas plānotās AES

Nr. p.k.	AES nosaukums	Attālums no Latvijas robežas	Reaktoru skaits un tips	Kopējā jauda (MW)
1	2	3	4	5
1.	Baltic 1	150	1-PWR	1194
2.	Ļeņingradas-2 AES	275	2-PWR	2340
3.	Novoronežas-2 AES	890	2-PWR	2384
4.	Baltkrievijas AES	110	2-VVER	2388
5.	Olkiluoto - 3 AES	400	1 - PWR	1600

Valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekti Latvijā

Nr. p. k.	Objekts, iekārta	Radionuklīds	Radioaktivitāte, TBq (2016. gada 1. janvārī)	Objekta adrese
1.	Valsts asinsdonoru centrs, gamma starošanas iekārta BIOBEAM 2000	Cs-137	30	Sēlpils iela 9, Rīga, LV-1007
2.	Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", radioaktīvo atkritumu glabātava "Radons"	Dažādi, t. sk. H-3, Sr-90, Co-60, Cs-137, Ra-226	340	"Radons", Baldones novads, LV-2125
3.	Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Salaspils kodolreaktors	Dažādi, t. sk. H-3, Co-60	100	Miera iela 31, Salaspils, Salaspils novads, LV-2169

Uzskaitītie valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekti ugunsgrēka, terora akta, diversijas un radiācijas drošības normu neievērošanas rezultātā var radīt apdraudējumu objekta darbiniekiem un piesārņojumu objekta teritorijā un ārpus tās. Ignalinas AES atrodas aptuveni 210 km attāluma no Jelgavas pilsētas centra un tā uzskatāma par tuvāko AES, kas beigusi savu darbību. Pēc Baltkrievijas AES palaišanas tā kļūs par tuvāko darbojošos AES un atradīsies aptuveni 257 km attālumā no Jelgavas pilsētas centra.

Par rīcību radiācijas avāriju gadījumos atbild Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs (turpmāk tekstā – VVD RDC). Inspekcijas nodaļas Operatīvās brīdināšanas grupa (turpmāk tekstā – OBG) nodrošina kodolnegadījumu izziņošanas 24 stundu operatīvo gatavību, veic sakaru punkta funkcijas saskaņā ar Konvenciju par kodolnegadījumu operatīvu izziņošanu un ESECURIE sistēmu. Sektors nodrošina iespēju jebkurā diennakts stundā saņemt konsultācijas radiācijas drošības jautājumos un vajadzības gadījumos organizē RDC operatīvās reaģēšanas vienības izsaukšanu. OBG galvenais uzdevums ir nodrošināt nepārtrauktu sekošanu radiācijas drošībai valstī, kā arī ar to saistītiem notikumiem ārvalstīs. Ar to saistīti trīs galvenie darbības virzieni:

- nepārtraukti nodrošināt iekšzemes un starptautiskā kontaktpunkta funkcijas,
- uzturēt un sekot radiācijas monitoringa un agrās brīdināšanas sistēmai,
- kontrolēt radioaktīvo kravu kustību valstī un uz ES ārējām robežām.

Radioaktīvo vielu avārijas Jelgavas pilsētā saistītas tikai ar pārrobežu ietekmi, kuru gadījumā tas ietekmētu visu Latvijas valsti. Radioaktīvo vielu pārvadāšanas avārijas uzskatāmas par nebūtiskām.

Atbilstoši VVD Jonizējoša Starojuma Avotu (turpmāk tekstā – JSA) licences/reģistrācijas apliecības reģistram, Jelgavas pilsētā atrodamas šādas JSA iekārtas:

10. tabula.

Uzņēmums	Jonizējošā starojuma avots	Licences/ Reģistrācijas apliecības Nr.	Derīguma termiņš
Zobārstniecība			
SIA "ADDENT"	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD20JR0025	-
SIA "Tiāra 32"	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD20JR0018	-
SIA "Dentarius"	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD19JR0056	-
SIA "Velsi"	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD19JR0008	-
SIA "Jelga vas zobārstniecība"	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD17JR0042	-
SIA "Pain Off"	2 intraorālās zobārstniecības rentģeniekārtas; panorāmas zobārstniecības rentģeniekārta	RD17JR0039 (ar grozījumiem) + RD18VL0134	-
SIA "DKD KLĪNIKA"	pārvietojamā intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta (tiks lietota stacionāri, atbilstoši montāžas plānam), intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta; intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD17JR0010 (ar grozījumiem) + RD20VL0175	-
SIA "Agneses zobārstniecība"	2 intraorālās zobārstniecības rentģeniekārtas	RD16JR0047	-
SIA "Ārstu prakse ANNA"	-	RD15JL0050	03.06.2025
MARGARITAS AIDENZONES ārstu prakse zobārstniecībā	intraorālā zobārstniecības rentģeniekārta	RD15JL0029 (ar grozījumiem) + RD17VL0140	11.03.2025
ANDAS KAIREŠ ārstu prakse zobārstniecībā	-	RD15JL0011	11.03.2025
SIA "A Dent pluss"	-	RD14JL0142	10.09.2024
DACES KULAS ārstu prakse zobārstniecībā	-	RD14JL0181	16.07.2024
SIA "TariM"	-	RD13JL0283	19.11.2023
SIA "Astras zobārstniecība"	-	RD13JL0170	02.10.2023
SIA "333"	-	RD13JL0205	01.09.2023
MAIJAS ROZENTĀLES ārstu prakse zobārstniecībā	-	RD13JL0164 (ar grozījumiem)	04.07.2023
IRINAS SIMANOVSKAS ārstu prakse zobārstniecībā	-	RD13JL0145 (ar grozījumiem-3)	09.06.2023
KRISTĪNES RUBULES ārstu prakse zobārstniecībā	2 intraorālās zobārstniecības rentģeniekārtas	RD13JL0034 (ar grozījumiem) + RD17VL0099	08.05.2023
SIA "Parks 2004"	-	RD13JL0070	21.03.2023
SIA "Ivija"	-	RD13JL0027	11.03.2023

Margaritas Gorlovičas ārsta prakse zobārstniecībā	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD13JL0016(ar grozījumiem)+ RD17VL0118	14.02.2023
INGUNAS DALKES ārsta prakse zobārstniecībā	-	RD13JL0011(ar grozījumiem)	16.01.2023
IRINAS BERGMANES ārsta prakse zobārstniecībā	-	RD12JL0216	14.01.2023
Genādija Gohberga ārsta prakse zobārstniecībā	-	RD12JL0253(ar grozījumiem)+ RD15VL0142	29.11.2022
SIA "Zinta s Strodes ārsta prakse"	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta; 2 intraorālās zobārstniecības rentgeniekārtas	RD12JL0213(ar grozījumiem-2)+ RD19VL0021	19.11.2022
SIA "Upītes zobārstniecība"	-	RD12JL0195	15.11.2022
SIA "Slegelmīlhas un Trepšas zobārstu prakse"	-	RD12JL0182	05.11.2022
SIA "STOMA"	2 intraorālās zobārstniecības rentgeniekārtas	RD12JL0235(ar grozījumiem)+ RD18VL0056	25.10.2022
SIA "SALVUS-A"	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD12JL0077	31.05.2022
SIA "Iberia"	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta	RD12JL0033	11.03.2022
Veterinārmedicīna			
SIA "RIMAL"	pārmēsājamā veterinārmedicīnas rentgeniekārta (tiks lietota stacionāri, atbilstoši montāžas plānam)	RD19JR0004	-
Latvijas Lauksaimniecības universitātes Veterinārmedicīnas fakultāte	daortomogrāfijas iekārta; operāciju zāles lokveida digitālā rentgendiagnostikas iekārta; 2 pārmēsājamās veterinārmedicīnas rentgeniekārtas; stacionārā veterinārmedicīnas rentgeniekārta;	RD15JL0030(ar grozījumiem-3)+ RD20VL0072	04.03.2025
SIA "Sanarius"	pārvietojamā (palātas) rentgendiagnostikas iekārta	RD12JL0176	11.09.2022
Rūpniecība			
SIA "AKG THERMOTECHNIK LETTLAND"	rentgenfluorescences spektrometrs	RD19JL0009	25.07.2029
SIA "FORTUM LATVIA"	4 slēgtu jonizējošā starojuma avotu saturošas kontroles iekārtas	RD16JL0011	06.11.2026
Medicīna			

SIA "Jelga vas pilsētas slimnīca"	operāciju zāles lokveida digitāla rentgendiagnostikas iekārta, stacionārā rentgendiagnostikas iekārta; operāciju zāles lokveida digitāla rentgendiagnostikas iekārta; 2 mamogrāfijas iekārtas, pārvietojamā (palātas) rentgeniekārta; pārvietojamā (palātas) rentgendiagnostikas iekārta, 2 intraorālās zobārstniecības rentgeniekārtas; pārvietojamā (palātas) rentgendiagnostikas iekārta; da tortomogrāfijas iekārta;	RD14JL0299 (ar grozījumiem-8) + RD21VL0091	03.12.2024
SIA "Medicīnas sabiedrība "Optima-1""	-	RD14JL0153 (ar grozījumiem)	27.07.2024
VŠIA "Slimnīca Gintermuiža"	-	RD13JL0301	23.02.2024
SIA "Jelga vas poliklīnika"	-	RD13JL0260 (ar grozījumiem-4)	27.10.2023
SIA "Zemgales veselības centrs"	osteodensitometrijas iekārta (rentgenlampas nomaīņa); stacionārā rentgendiagnostikas iekārta, 16 rindu da tortomogrāfs; mamogrāfijas iekārta, intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta; mamogrāfijas iekārta; koniska staru kūļa datortomogrāfijas iekārta (panorāmas 3D zobārstniecības rentgeniekārta), panorāmas zobārstniecības rentgeniekārta; 2 da tortomogrāfijas iekārtas;	RD13JL0076 (ar grozījumiem-8) + RD20VL0204	26.03.2023
LR Ieslodzījumu vietu pārvalde Jelga vas cietums	intraorālā zobārstniecības rentgeniekārta; stacionārā rentgendiagnostikas iekārta	RD12JL0118 (ar grozījumiem)	07.06.2022
Zinātne			
Latvijas Lauksaimniecības universitātes Veterinārmedicīnas fakultāte	kontrolavoti; dažādi radionuklīdus saturoši standartšķīdumi γ -spektrometra kalibrēšanai; radionuklīdus saturoši kontrolavoti	RD12JL0178 (ar grozījumiem-2) + RD17VL022	16.09.2022
Bagāžas kontrole			
Ieslodzījuma vietu pārvalde	13 bagāžas kontroles rentgeniekārtas; 8 bagāžas kontroles rentgeniekārtas	RD17JR0016 (ar grozījumiem-2) + RD18VL0019	22.01.2018

Radioaktīvo vielu avārijas objektā uzskatāmas par vidēju risku ar zemu varbūtību.

3.1.14. Bioloģisko vielu negadījumi

Bioloģisko vielu negadījumi - negadījumi, kurus rada tā saucamie "bioloģiskie aģenti." Ir zināmi vairāk nekā 200 dažādu bioloģisko aģentu, kas var izraisīt infekcijas slimības, alerģijas un saindēšanos. Bioloģiskās vielas ir bioloģiskie aģenti - mikroorganismi (vienas šūnas vai bezšūnu

organismi, kas spēj vairoties vai pārnest ģenētisko materiālu), arī ģenētiski pārveidoti mikroorganismi, šūnu kultūras (laboratorijas apstākļos izaudzētas šūnas) un cilvēka endoparazīti, kuri var būt infekcijas slimību izraisītāji vai kuri var izraisīt invāziju, alerģiju vai saindēšanos, vai kuru dēļ cilvēks var kļūt par slimības izraisītāja nēsātāju.

Bioloģisko vielu negadījumu iestāšanās gadījumā var tikt skarts liels skaits cilvēku, kas var būtiski ietekmēt kopējo valsts saimniecisko darbību un ekonomiku, rada pārrobežu izplatīšanās risku sakarā ar infekciozo materiālu nelegālu pārvadāšanu un inficēto/kontaminēto personu pārvietošanos. Bioloģisko vielu (aģentu) izplatība var notikt netīši (piemēram, incidenta rezultātā laboratorijā vai pārvadājot infekcijas slimību izraisītājus starp laboratorijām) un tīši, jo bioloģiskie aģenti ir izvēles ieroči. Bioterorisma iespējamība Latvijā nav liela.

2002. gada 21. maija MK noteikumos Nr.189 “Darba aizsardzības prasības, saskaroties ar bioloģiskajām vielām” sniegta bioloģisko aģentu klasifikācija. Smags akūts respiratorā sindroma koronavīruss 2 (SARS-CoV-2) jeb Covid-19 tiek klasificēts kā bioloģiskais aģents. Kopumā pasaulē līdz 2021. gada 28. maijam bija apstiprināti vairāk nekā 169 miljoni inficēšanās gadījumu ar SARS-CoV-2.

Kaut gan bioterorisma iespējamība Latvijā nav liela, tomēr bioloģiskā aģenta tīšai izmantošanai var būt graužoša ietekme uz sabiedrisko dzīvi. Bioloģiskā terorisma uzbrukumi ir visneizvēlīgākie un nāvējošākie, tie izraisa lielu cietušo skaitu un tie rada ievērojamas sociāli ekonomiskās sekas, rada pārrobežu izplatīšanās risku sakarā ar infekciozo materiālu nelegālu pārvadāšanu un inficēto/kontaminēto personu pārvietošanos. Visticamāk, ka bioloģiskie aģenti noziedzīgā nolūkā varētu tikt izmantoti slēptā veidā. Šādos gadījumos incidenta sākumā nekas neliecina par uzbrukumu, bioloģiskais aģents tiek izplatīts ar tādu ierīci vai metodi, kas neļauj šo izplatīšanu pamanīt, cilvēki nezina par to, ka ir eksponēti, slimības pazīmes parādās vēlāk – pēc inkubācijas perioda. Šādus incidentus var atklāt veselības aprūpes darbinieki, sniedzot medicīnisko palīdzību saslimušajiem un Slimību profilakses un kontroles centra (turpmāk tekstā – SPKC) epidemiologi, veicot epidemioloģisko uzraudzību.

Pazīstamākās bioloģiskās vielas ir Sibīrijas mēris, bakas, Ebola vīruss, botulisms, mēris. Sibīrijas mēris – bakteriālas sporas, kas izturīgas pret vides ietekmi. Sibīrijas mēris nav lipīgs, bet var izraisīt letālu iznākumu, ja tiek ieelpots liels daudzums sporu. Bakas – ļoti lipīgs vīruss, kas var izraisīt letālu iznākumu. Vīruss viegli izplatās pa gaisu. Ebola vīruss – ļoti letālas iedarbības hemotoloģisks drudzis, kas rada apjomīgu asiņošanu no ķermeņa atverēm. Botulisms – viens no

visnāvējošākajiem bakteriālajiem toksīniem. Botulisms var radīt elpošanas ceļu traucējumus, paralīzi. Mēris – ļoti lipīga baktērija, kas var izraisīt letālu pneimoniju.

Pēc SPKC datiem²⁶, Zemgales reģionā 2017. gadā fiksēti 1230 infekcijas slimību gadījumi, 2018. gadā 1046 infekcijas slimību gadījumi, bet 2019. gadā 1305 infekcijas slimību gadījumi. 2020. gada datus nav atsevišķi izdalīta Zemgale, bet kopumā valstī bijušas 5849 infekcijas slimības. Vidēji no 2015. – 2019. gadam (ikgadēji) Latvijā fiksēti 13348,6 infekcijas slimību gadījumi. Norādītā informācija ir par visu Zemgales reģionu kopumā un nav pieejama atsevišķa informācija par Jelgavas pilsētu. Ikgadēji redzams, ka lielāko skaitu infekcijas slimības sastāda vīrusu zarnu infekcijas, no kura vislielākais skaits ir rotavīrusu enterīts. Pie infekcijas slimībām pieskaitāmi: adenovīrusi, A hepatīts, anogēnitālās herpes, B hepatīts, C hepatīts, difterija, gonoreja, hlamidioze²⁷ u.c. Infekcijas gadījumā jāievēro higiēnas prasības un jāgriežas pēc medicīniskās palīdzības. Infekcijas slimību uzliesmojuma gadījumā izvairīties no publiskām vietām, sekot līdzi informācijai publiskajos sakaru tīklos un ievērot operatīvo dienestu norādījumus.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, bioloģisko vielu negadījumi Jelgavas pilsētā nav fiksēti. Bioloģisko vielu negadījumi var būt kā sekundāri cēloņi plūdu gadījumā. Piemēram, plūdu gadījumā nepārtikā izmantojamais virszemes ūdens vai pārplūšanas rezultātā saimnieciskās kanalizācijas ūdeņi var nokļūt saskarē ar dzeramo ūdeni vai pārtiku, izsaucot saindēšanos iedzīvotājiem, kas uzturā lietojoši šo kontaminēto pārtiku. Bioloģisko vielu negadījums uzskatāms par nozīmīgu risku ar vidēju varbūtību.

3.1.15. Ugunsgrēki būvēs

Ugunsgrēks ir nekontrolējama uguns izplatīšanās, kuras rezultātā var būt negatīvi ietekmēta cilvēku un citu dzīvo organismu veselība un dzīvība, kā arī ugunsgrēks var nodarīt kaitējumu videi un zaudējumus īpašumam. Ugunsgrēka būtiskie cēloņi ir neuzmanīga rīcība ar uguni vai atklātu liesmu, elektroierīču, elektroiekārtu bojājumi vai ekspluatācijas noteikumu neievērošana, ugunsdrošības noteikumu neievērošana, ekspluatējot un ierīkojot apkures iekārtas, neatbilstoši veikti būvdarbi, tīša vai ļaunprātīga dedzināšana un nesakoptie īpašumi (piemēram, kūlas ugunsgrēki). Ugunsgrēka izraisīto seku apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, kur būtiskākie

²⁶Epidemioloģijas biļeteni. Pieejams: <https://www.spkc.gov.lv/lv/statistika-un-petijumi/infekcijas-slimibas/epidemiologijas-bileteni1> [skatīts 28.05.2021.]

²⁷ MK noteikumi Nr.189-21.05.2002. “Darba aizsardzības prasības, sa skaroties ar bioloģiskajām vielām “

seku mazināšanas nosacījumi ir reaģēšanas laiks un atbilstoša rīcība. Ugunsgrēka izraisītās sekas var palielināties, ņemot vērā pirmo reaģētāju tehnisku un cilvēku resursu trūkumu.

VUGD ierašanās laiku notikuma vietā reglamentē 2016. gada 17. maija MK noteikumi Nr. 297 “Kārtība, kādā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veic un vada ugunsgrēku dzēšanu un glābšanas darbus” 5. un 6. punkts, kas nosaka, ka VUGD apakšvienības izbrauc no daļas vai posteņa garāžas 90 sekunžu (1,5 min) laikā pēc nosūtīšanas uz notikuma vietu un republikas pilsētā, pilsētā un ciemā, kur atrodas VUGD daļa vai postenis, ierodas 8 minūšu laikā, savukārt, pilsētā, ciemā, novada un pagasta teritorijā, kur neatrodas VUGD daļa vai postenis, ierodas 23 minūšu laikā.

11. tabula

VUGD posteņi Jelgavas pilsētā

Nr. p.k.	Postenis	Posteņa komandieris	Atrašanās vieta	Kontakti
1.	Zemgales reģiona brigāde, Jelgavas daļa	Daļas komandieris Aleksandrs Koržņevskis	Jelgava, Dobeles iela 16, LV-3001	+ 371 63037550

Saskaņā ar 11. tabulu, Jelgavas VUGD notikuma vietā (pilsētas teritorijā) ieradīsies līdz 1,5 min (90 sekundes) + 8 min laikā.

12. tabula

VUGD ugunsgrēku statistikas dati Jelgavas pilsētā²⁸

Nr. p.k.	Laika periods	Ugunsgrēku skaits		% no visiem Latvijā reģistrētajiem ugunsgrēkiem	Bojāgājušie cilvēki
1.	01.01.2018.- 31.12.2018.	Latvijā	9134	100 %	81
		Jelgavas pilsēta	253	2,77%	0
2.	01.01.2019.- 31.12.2019.	Latvijā	8985	100 %	76
		Jelgavas pilsēta	228	2,54%	1
3.	01.01.2020.- 31.12.2020.	Latvijā	6970	100 %	83
		Jelgavas pilsēta	212	3,04%	3

Kā redzams 12. tabulā, ugunsgrēku statistiku Jelgavas pilsētā var raksturot ar tendenci samazināties. Lielākais ugunsgrēku skaits fiksēts 2018. gadā, bet 2019. gadā un 2020. gadā ugunsgrēku skaits Jelgavā samazinājies. Ugunsgrēks ir vērtējams kā vidējs risks ar ļoti augstu

²⁸ Statistika. Pieejams: <https://www.vugd.gov.lv/lv/statistika> [skatīts 28.05.2021]

varbūtību. Ugunsgrēka izraisīto seku apjoms ir atkarīgs no vairākiem faktoriem, kur būtiskākie seku mazināšanas nosacījumi ir reaģēšanas laiks un atbilstoša rīcība. Ugunsgrēku sekas atkarīgas no ēku tipa, kur šis ugunsgrēks notiek. Ēkās, kur apgrozās liels skaits cilvēku, vai ēkas lielā augstuma dēļ, var tikt traucēta ugunsgrēka dzēšana, kas noved pie lielākām ugunsgrēka sekām. Ēku sadalījums pēc ugunsgrēka bīstamības varētu būt sekojošs:

- Divpadsmit (12) un vairāk stāvu ēkas, kuras atrodas Pasta ielā 34, Pasta ielā 36, Pasta ielā 38 un Krišjāņa Barona ielā 12.
- Lielie tirdzniecības centri – “Pilsētas pasāža”, “VIVO centrs”, “Kancelerānams”, “Valdeka” un “RAF centrs”,
- Ražošanas ēkas – “Fortum biomasas koģenerācijas stacija”, SIA “Fortum Jelgava”, SIA “DANFORT” Jelgavas naftas bāze, SIA “Evopipes”, Jelgavas biznesa parks u.c.,
- Izglītības iestādes – pirmskolas, pamatizglītības, vidējās izglītības, profesionālās izglītības un interešu izglītības,
- Daudzdzīvokļu ēkas ar deviņiem (9) un vairāk stāviem – daudzas centra apbūves un dzīvojamās apbūves (mikrorajoni),
- Daudzdzīvokļu ēkas ar pieciem (5) un vairāk stāviem - daudzas centra apbūves un dzīvojamās apbūves (mikrorajoni),
- Veselības aprūpes iestādes - SIA "Jelgavas poliklīnika", SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca" u.c.,
- Dzīvojamās ēkas – mikrorajoni un rajoni ārpus pilsētas centra.

Ugunsgrēks būvēs uzskatāms par vidēju risku ar ļoti augstu varbūtību. Rīcību ugunsgrēka gadījumā reglamentē VUGD. Noderīgus informācijas materiālus skatīt <https://www.vugd.gov.lv/lv/ugunsdrošiba>.

3.1.16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs

Ostu un jūras hidrotehniskās būves ir hidrotehniskās un navigācijas būves jūrā, ostās, kuģu būves uzņēmumos un kuģojamās ūdenstecēs un ūdenstilpēs, kurās noteiktas speciālas prasības kuģošanai.

Jelgavas pilsēta nerobežojas ar jūras piekrasti, tomēr pilsētā ir izveidota Jahtu osta, kā arī vairākas piestātnes. Kuģošana pa Lielupi šobrīd pamatā tiek organizēta atpūtai, nelieliem izbraucieniem, to nodrošina Jelgavas jahtklubs, kuram ir piestātne pilsētas centrālajā daļā. Atsevišķi, Driksas upes kreisajā krastā, izvietotas stāvvietas kuģošanas līdzekļu novietošanai, ja

saņemta attiecīga atļauja. Driksas upē izvietotas 14 stāvvietas, no kurām 13 ir rezervētas (dati uz 28.05.2021.). Lielupes upes daļas un Driksas upes izmantošanu regulē 2017. gada 19. maija Jelgavas pilsētas domes saistošie noteikumi Nr.17-13 “Par Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā ietilpstošās Lielupes upes daļas un Driksas upes izmantošanu”. Saistošie noteikumi nosaka kārtību, kādā Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā ietilpstošo Lielupes upes daļu un Driksas upi izmanto satiksmei kuģošanas līdzekļi, kurus lieto komercdarbības veikšanai, kā arī nosaka kuģošanas līdzekļu satiksmes kārtību publisku pasākumu norises laikā un aizliedz zemūdens niršanu ar akvalangiem upes akvatorijā. Nākotnes perspektīvā ir plāns izveidot ostas piestātņi, pie kuras varēs pietaukoties baržas tipa kuģi.

Sazinoties ar Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jelgavas iecirkni, noskaidrots, ka pēdējos 3 gados nav reģistrētas avārijas vai negadījumi, kas saistīti ar ostu vai kuģošanu pa Lielupi Jelgavas pilsētā. Ņemot vērā pašreizējo situāciju, ostu avārijas uzskatāmas par maznozīmīgu risku ar zemu varbūtību.

3.1.17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi

Hidrotehnisko būvju avārija var rasties aizsprosta iekšējās erozijas vai slūžu avārijas dēļ. Veidojas triecienvilnis, kas lejpus aizsprostam, strauji plūstot un raujot sev līdzīkus kokus, krūmus, nenostiprinātus priekšmetus, nodara lielus postījumus. Turklāt pastiprināt to ietekmi var aizdambējumi pie tiltiem vai citās šaurās vietās. Aizsprosta avārijas ietekme vislielākā ir tūlīt aiz aizsprosta, posmā lejup pa upi, tālāk tā līdzinās plūdu gadījumā novērotajam.

Atbilstoši mazo hidroelektrostaciju (turpmāk tekstā – HES) 2011. gada sarakstam, kas sagatavots saskaņā ar VVD Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes datiem, Jelgavas pilsētas teritorijā nav mazie HES.

Pašvaldības apsaimniekošanā ir 21 lietus ūdens kanalizācijas sūkņētava (turpmāk tekstā – LŪKS), Slokas ielas aizvaru sistēma atpakaļ plūsmas novēršanai no Driksas upes un 7 lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk tekstā – NAI).

Pilsētā ir vairāk nekā 2500 gūlijas ūdeņu uztveršanai no ielām un pagalmiem, lietus ūdens kanalizācijas tīkli aptuveni 143 km garumā, kuri ietver segtos vadus, kolektorus un iekšpagalmu kanalizācijas tīklus, bet 23 km garumā ir kanalizācijas kolektori ar diametru 500 un vairāk mm.

Pilsētā darbojas 12 pašteces darbības lietus ūdens kolektori, kas ir ar iebūves dziļumu līdz 5 m.

Lietus ūdens kanalizācijas sistēmā Lielupes upes “labajā krastā” ietilpst:

- Garozas ielas (d=1.5 m) kolektors ar izlaidi Lielupē,

- Loka maģistrāles (d=1.5 m) kolektors ar izlaidi Lielupē, NAI, LŪKS, pretplūdu aizbīdnis,
- Peldu ielas (d=1.2m) kolektors ar izlaidi Lielupē, ūdens akumulējošo kolektoru, NAI, LŪKS, pretplūdu aizvars,
- Neretas ielas kolektors (d=0.5 m) ar izlaidi Lielupē,
- Dzelzceļnieku – Savienības ielu kolektors (d=1.0 m) ar izlaidi Platones upē,
- Smiltņieku – Tērvetes ielas kolektors (d=0.7 m) ar izlaidi Svētes upē,
- Miera ielas kolektors (d=0.6 m) ar izlaidi Platones upē, NAI, LŪKS, pretplūdu klape,
- Langervaldes kolektors (d = 1.0 m) ar izlaidi Lielupē.

Lietus ūdens kanalizācijas sistēmā Lielupes upes 'kreisajā krastā' ietilpst:

- Dobeles šosejas (d=0.5 m) kolektors ar izlaidi Svētes upē, NAI, pretplūdu aizbīdnis,
- Slokas ielas (d=1.0 m) kolektors ar izlaidi Driksas upē,
- Linu kombināta kolektors (d=0.6 m) ar izlaidi Driksas upē,
- Raiņa ielas (d=1.3 m) kolektors ar izlaidi Driksas upē, ūdens akumulējošo baseinu NAI, LŪKS, pretplūdu aizbīdnis.

Lietus ūdens kanalizācijas kolektori ar izlaidēm Driksas upē:

- Jāņa kolektors (d=1.0 m) ar izlaidi Elektrības ielā (daļēji pārbūvēts),
- Miķelsona kolektors (d=1.0 m) ar izlaidi Čakstes bulvārī pie tirgus (nolietojies),
- Jēkaba kolektors (d=1.0 m) ar izlaidi Čakstes bulvārī pie viesnīcas,
- Atmosdas ielas kolektors (d=1.5 m) ar izlaidi Uzvaras ielā.

Lietus ūdens kanalizācijas kolektori ar izlaidēm Platones upē:

- Savienības ielas kolektors (d=1.0 m) ar izlaidi Dzirnavu ielā.

Jelgavas teritorija ir sadalīta 17 noteces sistēmās (7-labajā krasta daļā, 10-kreisajā), kurās ietilpst gan meliorācijas sistēmas ar vaļējiem grāvjiem, gan lauksaimniecības zemēm raksturīgās cauruļvadu drenāžas sistēmas, arī lietus ūdeņu kanalizācijas sistēmas. Meliorācijas sistēmā iekļaujas 210 km grāvju, 31 km caurteku (t.sk. 33 gab. plūdu laikā nosprostojamās caurtekas).

Grāvju sistēma ir nepilnīga, daudzos privātīpašumos tā diemžēl netiek izveidota un attīstīta. Grāvji ir izveidoti bez noteces un netiek apsaimniekoti. Ņemot vērā Jelgavas reljefu, pat neliels grāvja vai caurtekas aizsprostojums ietekmē lielu pilsētas teritoriju, veicinot tās pārpurvošanos. Uz upēm izveidotas mehāniskās notekas un izveidotas palienu pļavas. Ir uzstādīti pretplūdu aizvari, kurus iespējams regulēt. Tuvākie HES, kas var ietekmēt Jelgavas pilsētu, atrodas Jelgava novadā un uzbūvēti uz Svētes un Platones upēm. Ziedleju un Viduskroģeru HES uzbūvēti uz Platones upes, bet Mūrmuižas dzirnavu un Lieberķenes HES uzbūvēti uz Svētes upes.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas pilsētā bojājums hidrotehniskajā būvē konstatēts 2017. gadā, kad aizbirušas lietus kanalizācijas akas. 2014. gadā lietau laikā pārplūdusi pilsētas lietus ūdens sūknētava. Hidrotehnisko būvju bojājumi uzskatāmi par vidēju risku ar augstu varbūtību.

3.1.18. Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi

Elektroenerģijas patērētājiem, iedzīvotājiem un saimnieciskās darbības veicējiem elektroapgādi no elektroenerģijas ražotājiem nodrošina elektrotīklu infrastruktūra. Elektroenerģijas sadales tīklu Latvijā nodrošina AS “Sadales tīkls”, kas no augstsprieguma (330–110 kV) pārvades līnijām sadala vidsprieguma līnijas (6–20 kV) un zemsprieguma līnijas (0,23 – 1,00 kV), sniedzot elektroenerģijas piegādes pakalpojumu vairāk nekā 1,1 miljons elektroenerģijas sadales sistēmas lietotāju objektiem, ar savu pakalpojumu aptverot 99 % Latvijas teritorijas. Sadales elektrotīkla kopgarums ir aptuveni 94 000 km, no kuriem aptuveni 45 000 jeb 48 % ir izbūvēti kailvadu gaisvadu līniju veidā, kas pakļautas tiešai laika apstākļu ietekmei.

Jelgavas pilsētas elektrosistēma ir integrēta Latvijas kopējā energosistēmā. Jelgavas elektroapgādi nodrošina trīs pārvades tīkla transformatoru apakšstacijas - 330/110/20/10 kV apakšstacija “Viskaļi” (atrodas Jelgavas dienvidu daļā), 110/20/10 kV apakšstacija „Miezīte” (atrodas Jelgavas ziemeļrietumu daļā), 110/20/10 kV apakšstacija „RAF” (atrodas Jelgavas ziemeļaustrumu rajonā). Apakšstacija “Viskaļi” ir pieslēgta pie energosistēmas ar četrām 330 kV un septiņām 110 kV gaisvadu elektropārvades līnijām. Apakšstacijas “Miezīte” un “RAF” katra pieslēgta pie energosistēmas ar divām 110 kV elektropārvades līnijām. 330 kV un 110 kV sprieguma tīklu ekspluatāciju veic AS “Augstsprieguma tīkls”²⁹. Jelgavas pilsētu pārvalda AS “Sadales tīkls” Dienvidu reģiona Jelgavas nodaļa.

Bojājumi augstsprieguma līnijās (110 kV un 330 kV) ir novērojami reti, taču sadales tīklos (≤ 20 kV) katru gadu novērojami elektrotīklu bojājumi dažādu hidrometeoroloģisku apstākļu dēļ, piemēram, vētras, zibens, plūdi, apledums u.c. Ārkārtas situāciju gadījumos (vētras, plūdi) iedzīvotājiem un uzņēmumiem tiek traucēta elektroapgāde, līdz ar to - citu pakalpojumu saņemšana vai sniegšana. Elektroenerģijas padeves traucējumi, sprieguma svārstības rada draudus industriālo uzņēmumu darbībai un attīstībai, rada zaudējumus ražošanas procesā. Kanalizācijas un lietus ūdens sūkņu stacijas darbojas uz elektrību, līdz ar to elektrības neesamības gadījumā tiks traucēta šo sūkņu darbība, kas var izraisīt plūdus.

²⁹Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014-2020. Pieejams: https://www.jelgava.lv/files/1_ap_esosas_situacijas_raksturojums.pdf. (Skatīts 31.05.2021.)

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, elektrotīklu bojājumi fiksēti 2016. gada septembrī ugunsgrēkā SIA ”Jelgavas ūdens” attīrīšanas iekārtu teritorijā esošajā ēkā, kurā atrodas 20 kv transformatora punkts. Situācija varēja radīt ekoloģisko katastrofu, jo attīrīšanas iekārtās esošās baktērijas iet bojā 4-6 stundu laikā.

38. attēls. Esošās 330 kV augstsprieguma līnijas Latvijā [AS “Augstsprieguma tīkli”]

Lai samazinātu sadales elektrotīkla bojājumu riska iestāšanos, tiek veikta gan elektrotīkla pakāpeniska pārbūve, gan regulāri elektroietaišu uzturēšanas pasākumi. No 2011. gada līdz 2018. gadam kailvadu elektrolīniju īpatsvars kopējā sadales elektrotīkla kopgarumā ir samazināts par 16 % (no 64 % 2011. gadā līdz 48 % 2018. gadā), elektrotīklu pārbūvē izmantojot tādas tehniskos risinājumus kā kabeļlīniju, izolēto vadu, gaisvadu piekarkabeļu izbūve, kas būtiski samazina elektrotīkla atkarību no laika apstākļu ietekmes.

Būtiski elektrotīklu bojājumi var atstāt negatīvu ietekmi uz iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanu – elektroapgādi, kas var radīt kaskādes veida reakciju uz citu pamatvajadzību nodrošināšanu – ūdensapgādi, siltumapgādi, sakaru nodrošinājumu, drošību un veselības aprūpi u.c. Ilgstošu elektroapgādes pārtrūkumu gadījumā tiek ietekmēti ražošanas objekti, komunālie

uzņēmumi, publisko elektronisko sakaru tīkli, radio un televīzijas pakalpojumi, kas rezultējas ar būtiskiem zaudējumiem tautsaimniecībai un rada draudus valsts iedzīvotāju labklājībai un veselībai, kā arī var izsaukt haosu un marodierismu.

Elektrotīklu bojājumi apdraud ražojošo objektu, komunālo uzņēmumu, publisko elektronisko sakaru tīklu normālu darbību, radio un televīzijas pakalpojumu apraidi un raidīšanu, kā rezultātā tiek ierobežotas iedzīvotāju informēšanas iespējas. Elektrotīklu bojājumus var izsaukt vadu apledojušs, vēja brāzmās nogāzto koku uzkrišana uz elektropārvades līnijām, bojājumi transformatoru apakšstacijās, terora akti u.c.

Sakarus Jelgavas pilsētā nodrošina vairāki sakaru operatori (Tele 2, BITE, LMT, Telia Latvija). Optisko internetu Jelgavas pilsētā piedāvā pieci provaideri: Lattelecom, Baltcom, Izzi, Aldem un Ilva. Jelgavas pilsētā STORMIX 2016 civilās aizsardzības mācību ietvaros ir imitētas un izspēlētas situācijas, kad pārtrūkst pakalpojumi ar 112 un 113 dienestiem, kā arī elektrības pārrāvumu (*blackout*) scenāriji. Pēc STORMIX 2016 mācībām secināts, ka Jelgavas pilsētā nepieciešams izbūvēt ģeneratoru pieslēguma vietas un nodrošināt ar ģeneratoriem mazāk aizsargāto sociālo grupu objektus (sociālie aprūpes punkti, pensionāti, bērnunami, internātskolas), valsts iestādes un organizācijas, pašvaldību kapitālsabiedrības (SIA “Jelgavas ūdens” un JPPI “Pilsētsaimniecība”) un pašvaldības noteiktās iedzīvotāju pagaidu izmitināšanas vietas evakuācijas gadījumā. Tāpat nepieciešams atjaunot analogo telefonu līniju darbību starp lokālajiem kritiskās infrastruktūras īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem. Pēc mācībām Jelgavas pilsēta ir ņēmusi vērā identificētās problēmu vietas (ģeneratori). Veikts pieejamo ģeneratoru apkopojums Jelgavas pilsētā (pašvaldības kapitālsabiedrības un privāti uzņēmumi). Ģeneratoru saraksts pievienots pielikumā. Sadales elektrotīklu bojājumi un pārvades elektrotīklu bojājumi uzskatāmi par vidēju risku ar augstu varbūtību.

3.1.19. Būvju sabrukums

Ēku un būvju sabrukšanu var izraisīt dažādi faktori, sākot no dabas katastrofām līdz antropogēnai darbībai:

- sprādziens (Jelgavas pilsētā bijis gāzes sprādziens),
- dabas katastrofas, piemēram, ļoti stipra vētra (ir fiksēti bojājumi mājām koku lūšanas rezultātā), plūdi, zemestrīce,
- būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu neievērošana, piemēram, neatbilstoša būvmateriālu kvalitāte, nepareizs inženiertehniskais risinājums, nelikumīga būvniecība utt.,

- būvju, ēku vai būvkonstrukciju tehniskais nolietojums (netiek veikta pienācīga apsaimniekošana),
- terora akts, ļaunprātīga rīcība,
- citi faktori, kas var ietekmēt būvju un ēku nestspēju un noturību, piemēram, ugunsgrēks, citu būvdarbu veikšana blakus ēkai vai būvei, apjomīgu priekšmetu ietriekšanās ēkā vai būvē, bīstamo ķīmisko vielu iedarbība, avārija maģistrālajos vai sadales ūdens apgādes cauruļvados, karš vai militārs iebrukums utt.

Dabas katastrofu izraisīto ēku sabrukšanu ir ļoti grūti prognozēt, jo tas ir atkarīgs no katastrofas apjoma un intensitātes. Antropogēno darbību izraisītu ēku sabrukšanu ir vieglāk prognozēt, jo tas saistīts ar ēku atrašanos bīstamu objektu tuvumā (DUS, GUS u. c. par bīstamiem uzskatāmi objekti). Zonas, kurās iespējami ēku bojājumi un/vai sabrukšana, skatīt nodaļās pie bīstamo vielu noplūdēm.

Ēku un būvju sabrukšanas rezultātā var tikt nodarīts kaitējums cilvēku veselībai un dzīvībai, nodarīti materiālie zaudējumi, kaitējums videi, var tikt bojātas inženierkomunikācijas (gāzes apgāde, elektroapgāde, siltumapgāde, ūdens apgāde). Vienlaikus šāds notikums var izraisīt plašu sabiedrisko rezonansi, kas var pārtapt sabiedriskās nekārtībās.

Jelgavas pilsētā būvniecību uzrauga: Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde. Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk tekstā – BVKB) nodrošina būvju pieņemšanu ekspluatācijā:

- ja tā ir publiska būve, kurā vienlaicīgi var uzturēties vairāk par 100 cilvēkiem,
- būvei piemērojams ietekmes uz vidi novērtējums,
- būvniecības iesniedzējs ir pašvaldība un būvdarbu līgumcena ir 1,5 miljoni EUR vai lielāka.

BVKB veic būvdarbu valsts kontroli un būvju ekspluatācijas uzraudzību, organizē ekspertīzes un piešķir patstāvīgās prakses tiesības, kā arī veic patstāvīgās prakses uzraudzību. BVKB būvniecības informācijas sistēmā³⁰ redzama informācija par būvdarbu pārbaudi Jelgavas pilsētā. Ekspluatācijas kontrolē fiksētais tiek norādīts atzinumā, kurā tiek sniegts būvinspektora vērtējums par ēkas būtiskajām prasībām: ēkas mehāniskā stiprība un stabilitāte, lietošanas drošība un vides pieejamība un patvaļīga būvniecība.

Ēkām kopumā un to atsevišķām daļām ir jāatbilst šādām būtiskajām prasībām:

³⁰ [BIS](#) [skatīts 16.06.2021]

1. Mehāniskā stiprība un stabilitāte. Ēkas jāprojektē un jābūvē tā, lai slodze, kas var iedarboties uz tām būvēšanas un izmantošanas laikā, neizraisītu sabrukšanu, deformāciju u.c. ,
2. Ugunsdrošība. Ēkas jāprojektē un jābūvē tā, lai ugunsgrēka izcelšanās gadījumā pēc iespējas ilgāk nedeformētos, samazinātu dūmu izplatību, būtu iespēja evakuēties u.c. ,
3. Higiēna, veselība un vide. Ēkas jāprojektē un jābūvē tā, lai visā ekspluatācijas ciklā tās neapdraudētu strādājošo, iedzīvotāju vai kaimiņu higiēnu vai veselību un drošību un to ekspluatācijas ciklā, to celtniecības, izmantošanas un nojaukšanas laikā tām nebūtu pārmērīga ietekme uz vides kvalitāti vai klimatu,
4. Lietošanas drošība un pieejamība. Ēkas jāprojektē un jābūvē tā, lai ēkas ekspluatācijas un remontu laikā tās lietotājiem neizraisītu nepieņemamus nelaimes gadījumu vai zaudējumu riskus, piemēram, slīdēšanu, krišanu, sadursmes, apdegumus, nāvējošu elektrošoku, eksplozijas radītus ievainojumus un zādzības ielaužoties. Jo īpaši būves jāprojektē un jābūvē, ņemot vērā pieejamību un izmantošanas iespējas personām ar invaliditāti,
5. Aizsardzība pret trokšņiem. Būves jāprojektē un jābūvē tā, lai trokšņi tajās vai to apkārtnē ir tādā līmenī, ka tie neapdraud būvēs vai to apkārtnē esošo cilvēku veselību, netraucē piemērotos apstākļos gulēt, atpūsties vai strādāt,
6. Enerģijas ekonomija un siltuma izolācija. Būve, kā arī to apsildīšanas, dzesēšanas, apgaismošanas un ventilācijas iekārtas jāprojektē un jābūvē tā, lai to ekspluatācijai nepieciešamais enerģijas patēriņš būtu iespējami mazs, ņemot vērā iedzīvotāju vajadzības un būves atrašanās vietas klimatiskos apstākļus. Būvēm jābūt arī energoefektīvām, to būvniecības un nojaukšanas laikā izmantojot pēc iespējas mazāk enerģijas,
7. Ilgtspējīga dabas resursu izmantošana. Būves jāprojektē, jābūvē un jānojauc tā, lai dabas resursi tiktu izmantoti ilgtspējīgi .

Zemāk tabulā veikts apkopojums par Jelgavas pilsētā veiktajiem būvdarbiem un pārbaudēm, kas uzrādās BIS sistēmā³¹ līdz 2021. gadam.

13. tabula

³¹ [BIS](#) [skatīts 16.06.2021].

Periods	Kopā reģistrētie būvdarbi	Pārbaude nav veikta	Pārkāpumu nav	Pārkāpumi	Būtiski pārkāpumi
Kopumā līdz 16.06.2021. (datu uzskaites sākuma periods nav zināms)	3136	2682	396	49	9
2018	844	844	0	0	0
2019	474	473	1	0	0
2020	445	428	14	3	0
2021 (līdz 16.06.)	282	259	19	4	0

Tabulā atspoguļotas veiktās pārbaudes, kas veiktas gan jau ekspluatācijā nodotām būvēm, gan būvēm, kas ir tikai būvniecības stadijā. Būtiski pārkāpumi pirms būvdarbu uzsākšanas fiksēti 5 reizes (divas dzīvojamās mājas, divas nojumes, dārza māja), bet apturēti būvdarbi vai konstatēti būtiski pārkāpumi 4 reizes (divas dzīvojamā mājas, dzīvojamā ēka, vasarnīca).

Līdz 16.06.2021. Jelgavas pilsētā būtiski pārkāpumi būvniecībā un būvēs fiksēti tikai ~ 0,3 % gadījumos. Pārkāpumi (nebūtiski) fiksēti ~ 1,6 % gadījumos.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas pilsētā 2017. gada martā fiksēta ēkas sienas sagrūšana, kas radīja blakus objekta apdraudējumu. 1969. gadā Jelgavas pilsētā pagrabā, uzkrājoties dabasgāzei, notika eksplozija, kas sagrāva daudzīvokļu mājas kāpņutelpu un dzīvokļus. Kopumā bojā gāja 41 cilvēks. Būvju sabrukums uzskatāms par nozīmīgu risku ar augstu varbūtību.

3.1.20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme, pasažieru kuģa katastrofa

Notiekot liela apjoma bīstamo ķīmisko vielu noplūdei jūrā vai Latvijas piekrastes tiešā tuvumā, kuru neizdodas efektīvi likvidēt, paredzami būtiski zaudējumi jūras vides resursiem, zvejniecības nozarei, tūrisma nozarei, sabiedrības interesēm (piemēram, zvejošanas aizliegums, pludmales slēgšana u.tml.). Par bīstamo ķīmisko vielu noplūdes cēloni jūrā var būt kuģu sadursme, kuģa uzsēšanās uz sēkļa, kuģa korpusa bojājumi, kuģa apkalpes kļūda, kravas pazaudēšana. Kuģa uzskriešana uz sēkļa jūrā ir atkarīga no vairākiem faktoriem - kuģošanas intensitātes, navigācijas kļūdas un laika apstākļiem. Uzskriešana uz sēkļa ir viens no statistiski visbiežākajiem jūras negadījumiem. Visbīstamākās sekas kuģa uzskriešanai uz sēkļa ir saistītas ar bīstamo ķīmisko vielu noplūdi. Divu kuģu sadursmes cēloņi ir vienādi ar kuģa uzskriešanu uz sēkļa cēloņiem. Atšķirībā

no kuģa uzskriešanas uz sēkļa sekām, divu kuģu sadursmes sekas ir ievērojamākas, jo sadursme var notikt tālāk no krasta, kā rezultātā palīdzības sniegšanas laiks palielinās un kuģi var nogrimt korpusa bojājumu gadījumā. Kā potenciāli visbīstamākais incidenta veids ar vislielāko iespējamo cietušo un upuru skaitu ir pasažieru kuģa ugunsgrēks. Ugunsgrēks uz pasažiera kuģa tā uzbūves dēļ var radīt apdraudējumu cilvēku veselībai un dzīvībai, kas saistīts ar nosmakšanas un saindēšanās riskiem, kā arī nosalšanas un noslīkšanas riskiem. Pastāv virkne citu iespējamo cēloņu (nelaimes gadījumi vai incidenti), kas rada apdraudējumu pasažieru kuģiem, piemēram, uzskriešana uz sēkļa, tehniska rakstura bojājumi, kas ietekmē navigācijas spēju vai korpusa hermētiskumu, sadursme ar citu kuģi u.tml.

Jelgavas pilsēta neatrodas pie Baltijas jūras un tai nav osta, kas var apkalpot lielos kravu pārvadāšanas kuģus vai pasažieru kuģus. Ir izveidota jahtu piestātne, kas nodrošina kuģošanas iespējas pa Lielupi. Nākotnes perspektīvā iespējams tiks veidota osta, kas pa Lielupi spēs pieņemt baržas tipa kuģus, kuri pārvadās dažādas kravas, iespējams arī bīstamās.

Atbilstoši Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Jelgavas iecirkņa sniegtajai informācijai, pēdējos trīs gadus nav reģistrētas avārijas vai negadījumi, kas saistīti ar ostu un kuģošanu pa Lielupi, Jelgavas pilsētā. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu sadursme un pasažieru kuģa katastrofa uzskatāms par maznozīmīgu risku ar zemu varbūtību.

3.1.21. Autotransporta avārija

Autotransporta avārija – negadījums, kurā iesaistīts vismaz viens transportlīdzeklis un kā rezultātā ir liels cietušo vai bojā gājušo skaits, kā arī nodarīti būtiski zaudējumi fiziskās vai juridiskās personas mantai vai videi. Autotransporta avārija var notikt dažādu iemeslu dēļ, piemēram, autotransporta sadursme, autotransporta tehniskais stāvoklis, dabas vai tehnogēnas katastrofas ietekme, ļaunprātīgā rīcība vai terora akts, cilvēciskā faktora radītā kļūda.

Autotransporta avārija var izraisīt cilvēku bojāeju, bīstamo vielu noplūdi, ugunsgrēku, sprādzienu, būvju bojājumus, ceļu satiksmes apgrūtinājumus, tajā skaitā sastrēgumus un noteiktu ceļu posmu slēgšanu.

Jelgava atrodas Latvijas centrālajā daļā un līdz ar to tai ir ļoti izdevīgs ģeogrāfiskais stāvoklis – pilsētā krustojas 6 reģionālie ceļi un 5 dzelzceļa virzieni, kā arī to šķērso Valsts galvenais autoceļš *A8 Rīga – Jelgava – Latvijas – Lietuvas robeža (Meitene)*. Ielu tīkls veido pilsētas telpisko vidi un nodrošina satiksmi. Jelgavā ir 366 ielas 270 km garumā (brauktuvju kopējais laukums 1 774 756 m²), no tām:

- 123,68 km ar asfaltbetona segumu (46 %),
- 137,53 km ar grants (šķembu) segumu (51 %),
- 2,91 km grunts bez seguma (1 %),
- 5,24 km ar bruģa segumu (2 %),
- Ietves ar bruģa/asfalta segumiem 470 000 m²,
- Neregulētas gājēju pārejas 114 gab.,
- 224 – autobusu pieturvietas un to 248 soliņi,
- 51 – luksoforu objekti,
- Jelgavas pilsētas veloceļu kopgarums ir 24,84 km.

Reģionālie autoceļi (P):

- P93 - Jelgava-Iecava,
- P94 - Jelgava-Staļģene-Code,
- P95 - Jelgava-Tērvete-Lietuvas robeža (Žagare),
- P97 - Jelgava-Dobele-Annenieki,
- P99 - Jelgava-Kalnciems,
- P100 - Ozolnieki-Dalbe.

Zemāk tabulā apkopota informācija par Jelgavas pilsētas autoceļu garumu³².

14. tabula

Valsts, pašvaldību ceļu un ielu garums Jelgavas pilsētā (kilometros)

Gads	Valsts autoceļu garums	Pašvaldības autoceļu garums	Pašvaldību ielu garums	Kopā	Šķembu un grants segumu kopgarums	Procentuālais šķembu un grants segumu īpatsvars (%)
2018	-	-	269	269	149	55,4
2019	-	-	269	269	149	55,4
2020	-	-	270	270	137	50,7

Jelgavas pilsētā par ceļiem atbildīga ir pašvaldība. Pašvaldības ielu garums palielinājies par 1 km, bet šķembu un grants seguma īpatsvars samazinājies par ~ 5 %. Samazinājums saistīts ar asfaltēto ceļu pieaugumu. Pēc statistikas ~ 50 % no kopējā ceļu garuma ir ar šķembu un grants segumu, kas nozīmē, ka ~ 50 % ir asfaltēti (asfaltbetons un citi bituminizētie segumi).

³² Centrālās statistikas pārvaldes datubāze. Valsts un pašvaldību autoceļu garums un pašvaldību ielu garums statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados gada beigās (kilometros). Skatīts 18.06.2021.

Avārijas uz autoceļiem ietekmē autoceļu tehniskais stāvoklis un satiksmes intensitāte. Zemāk tabulā apkopota informācija par transporta intensitāti uz galvenajiem Jelgavas pilsētas ceļiem. Tabulā norādītā informācija ir vidējais automašīnu skaits diennaktī, kas pārvietojies pa visu ceļa garumu kopā.

15. tabula*

Satiksmes intensitāte uz valsts galvenā un reģionālajiem autoceļiem, kas šķērso Jelgavas pilsētu³³

Ceļš	A8	P93	P94	P95	P97	P99	P100
2018	15242	3899	857	1474	6060	2325	10287
2019	16937	4055	1100	1291	5879	2187	9813
2020	14239	4351	831	933	6170	2010	10021
2018 KT%	18	13	8	10	12	10	7
2019 KT%	17	14	2	9	10	8	8
2020 KT%	18	12	6	7	10	12	6

*Informācija par automašīnu intensitāti ir saīsināta pa kilometriem (no X km – līdz X km). Norādītajiem datiem ir tikai informatīva nozīme

Pēc statistikas redzams, ka vieglo automašīnu transporta intensitāte ir ar vispārējo tendenci palielināties. Kravas automašīnu intensitāte uzskatāma par mainīgu un atkarīga no izmantotā ceļa posma, bet vispārējā tendence rāda uz palielinājumu. Redzami samazinājumi 2020. gadā salīdzinājumā ar 2019. gadu, iespējams, saistīti ar COVID-19 ierobežojumiem ceļošanā. Palielinoties satiksmes intensitātei, palielinās risks transporta avārijām.

Zemāk tabulā apkopoti CSP dati par ceļu satiksmes negadījumiem Jelgavā no 2018. – 2020. gadam.

16. tabula³⁴

Gads	Ceļu satiksmes negadījumu skaits	Bojā gājušo cilvēku skaits	Ievainoto cilvēku skaits
2018	87	2	100
2019	81	-	98
2020	85	2	95

Marķētu bīstamo kravu pārvadājumi notiek pa Latvijas galvenajiem autoceļiem, tomēr var būt iespējas, ka kravas tiek pārvadātas arī caur apdzīvoto vietu centriem uz uzņēmumiem, DUS,

³³ Informācija ņemta no VAS "Latvijas Valsts ceļi". KT – kravas automašīnas. [Saiksmes intensitāte - Latvijas Valsts Ceļi \(lvceļi.lv\)](http://www.lvceļi.lv) [skatīts 18.06.2021.]

³⁴ CSP dati. TRG410. [skatīts 18.06.2021.]

GUS u.c. Ir svarīgi apzināt iespējamo apdraudējumu, kura rezultātā var notikt bīstamo ķīmisko vielu noplūde.

Jelgavas pilsētā autotransporta avārijas novērtētas kā nozīmīgs risks ar ļoti augstu varbūtību.

Transporta avārijām modelēti divi scenāriji, kuros notiek autocisternu avārijas ar bīstamo vielu noplūdi. Pirmajā scenārijā no 36 m² autocisternas izplūst benzīns (ap 32,4 m³, pieņemot, ka uzpildes koeficients ir 0,9). Otrajā scenārijā no 36 m² autocisternas izplūst sašķidrinātā naftas gāze (ap 32,4 m³, pieņemot ka uzpildes koeficients ir 0,9).

Scenārijs Nr. 1 benzīna noplūde no autocisternas ar tilpumu 36 m³

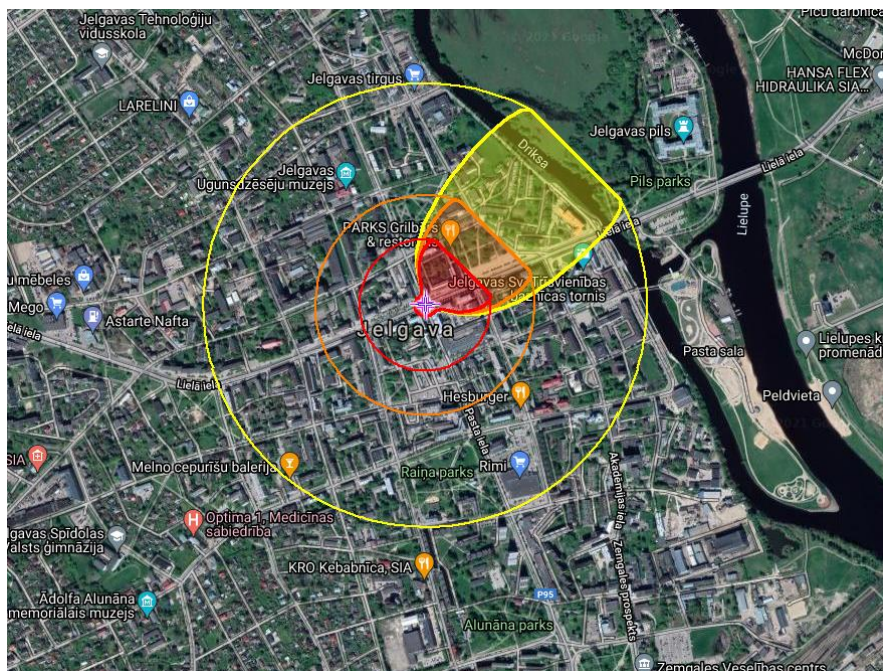
Scenārijā modelēta situācija, kad benzīna autocisterna avarē un no tās izplūst visa viela, tā sauktais sliktākais variants. Tipiski autocisternu tilpums ir 36 m³ un to uzpildes koeficients ir 0,9, līdz ar to vidē var nonākt līdz 32,4 m³ vielas. Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā pie DUS benzīna noplūdes gadījuma.

Modelēšanai pieņemts, ka 18,9 t benzīna tiek pārvadāta 36 m³ cisternā, kura ir piepildīta līdz ~90 %. Benzīns no cisternas izplūst pa 5 cm lielu caurumu (bojājums no avārijas) un caurums atrodas 0,2 m augstumā no cisternas apakšas.

Modelēšana parādīja, ka 1 h laikā noplūdīs 2,313 t benzīna. ERPG – 1 (200 ppm), ERPG – 2 (1000 ppm), ERPG – 3 (4000 ppm). IDLH (1100 ppm). 10 % LEL (1000 ppm), 60 % LEL (6000 ppm).

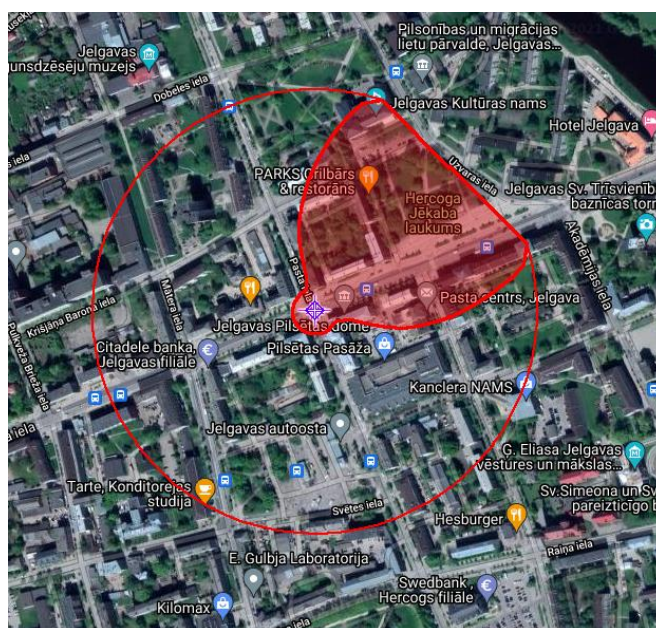
Modelēšana atspoguļota uz P97 ceļa, kas Jelgavas pilsētā tiek saukta par Lielo ielu. Modelēšana veikta ap Jelgavas centru, tomēr jāpiemin, ka autotransporta avārijas var notikt arī uz citiem ceļiem. Toksisko tvaiku izplatība:

- ERPG – 1 – 554 m
- ERPG – 2 – 256 m
- ERPG – 3 – 138 m

39. attēls. Benzīnānoplūdes no autostāvēšanas taksisko tvaiku izplatība

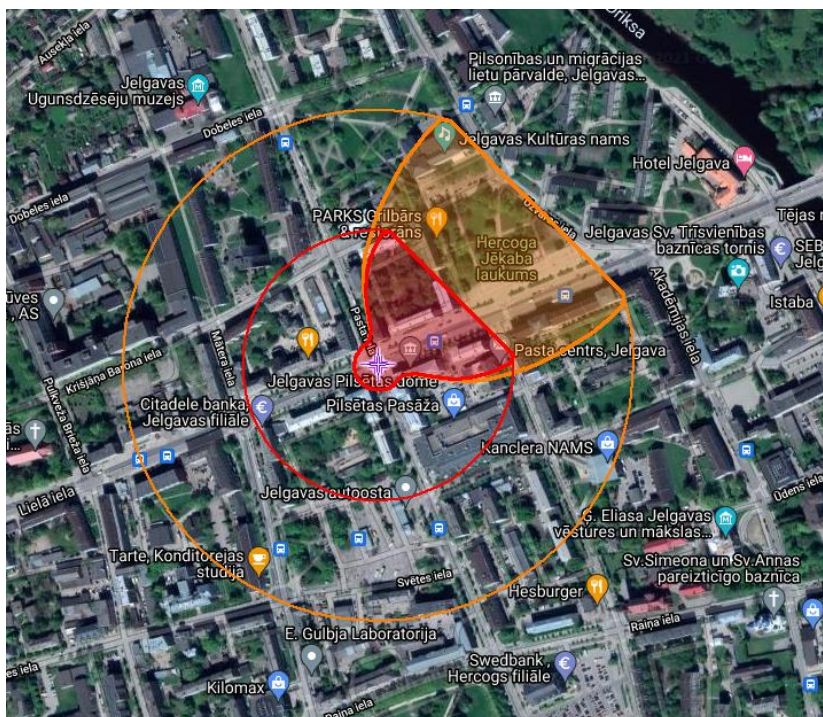
- IDLH – 245 m

40. attēls. Benzīnānoplūdes no autostāvēšanas taksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

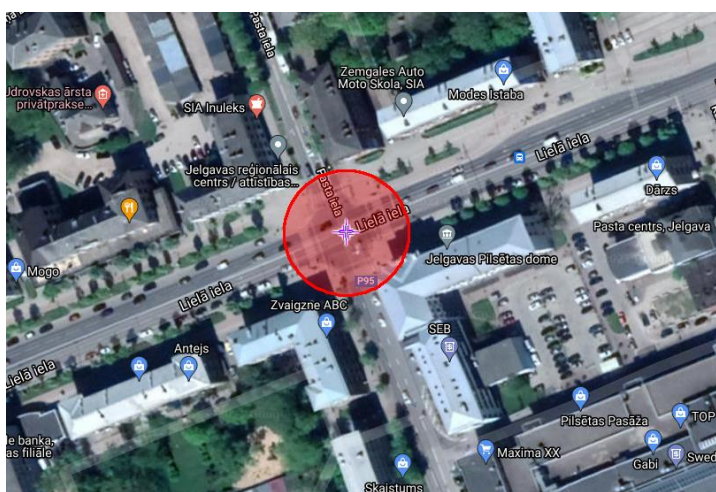
- 10% LEL – 256 m
- 60% LEL – 118 m

41. attēls. Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Peļķes degšanas siltumstarojuma zonas

- **10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 46 m**

42. attēls. Peļķes degšanas siltumstarojums

Eksplozija

Modelējot eksplozijas zonas, ALOHA programma uzrādīja, ka ugunsbumbas diametrs var sasniegt līdz 150 m. Programma uzrādīja, ka 2,5 kW/m² un 10 kW/m² siltumstarojuma robežas netiks pārsniegtas, jo ugunsbumbas degšanas laiks nepārsniegs 10 sekundes, un netiks pārsniegti rūpju līmenis (*level of concern (LOC) was never exceeded*). Programma neuzzīmēja bīstamās zonas

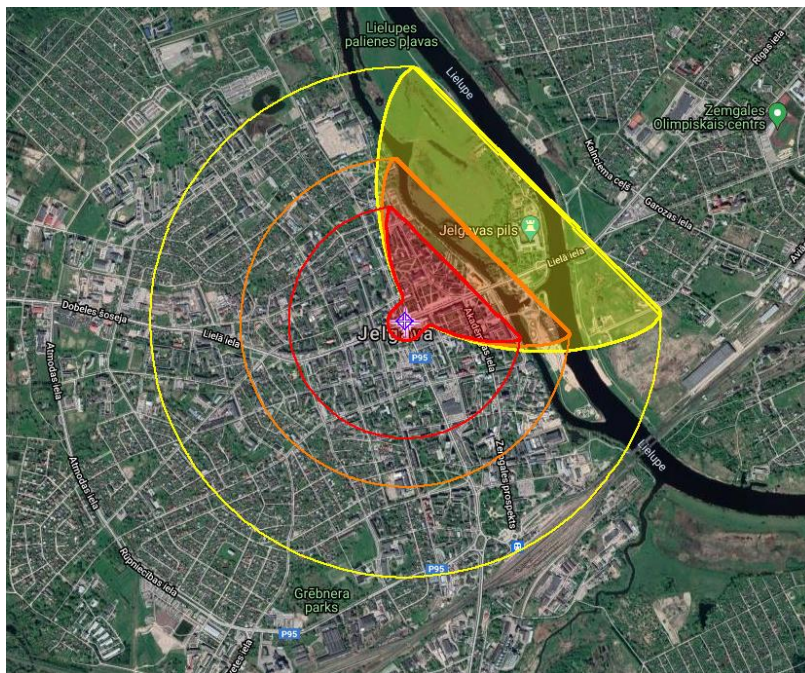
Scenārijs Nr. 2. sašķidrinātās naftas gāzes noplūde no autocisternas ar tilpumu 36 m³

Scenārijā modelēta situācija, kad sašķidrinātās naftas gāzes autocisterna avarē un no tās izplūst visa viela, tā sauktais sliktākais variants. Tipiski autocisternu tilpums ir 36 m^3 un to uzpildes koeficients ir $\sim 0,83$, līdz ar to vidē var nonākt līdz $29,9 \text{ m}^3$ vielas. Sašķidrinātās naftas gāzes sastāvā lielākā pārsvarā ir propāns, tāpēc modelēšana veikta propānam (programmā nav dota tīra sašķidrinātā naftas gāze (propāns-butāns)). Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā benzīna noplūdes gadījumā.

Modelēšanai pieņemts, ka $16,8 \text{ t}$ sašķidrinātā naftas gāze tiek pārvadāta 36 m^2 cisternā, kura ir piepildīta līdz $\sim 90 \%$. Naftasgāze no cisternas izplūst pa 5 cm lielu caurumu (bojājums no avārijas) un caurums atrodas $0,2 \text{ m}$ augstumā no cisternas apakšas. Sašķidrinātā naftas gāze ir smagāka par gaisu, tāpēc, novērojot gāzes noplūdi, neatrasties vietās, kuras ir zemākas par zemes līmeni.

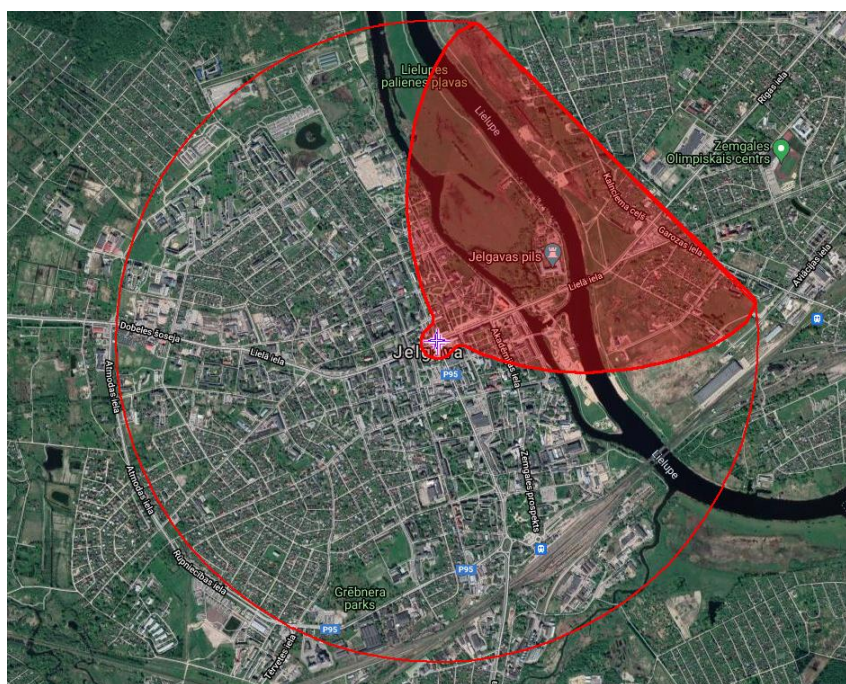
Modelēšana parādīja, ka 1 h laikā noplūdīs $15,241 \text{ t}$ sašķidrinātās naftas gāzes. AEGL – 1 (5500 ppm), AEGL – 2 (17000 ppm), AEGL – 3 (33000 ppm). IDLH (2100 ppm). 10% LEL (2100 ppm), 60% LEL (12600 ppm). Toksisko tvaiku izplatība:

- AEGL – 1 – 1 km
- AEGL – 2 – 590 m
- AEGL – 3 – 383 m

43. attēls. Sašķidrinātās naftas gāzes noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība

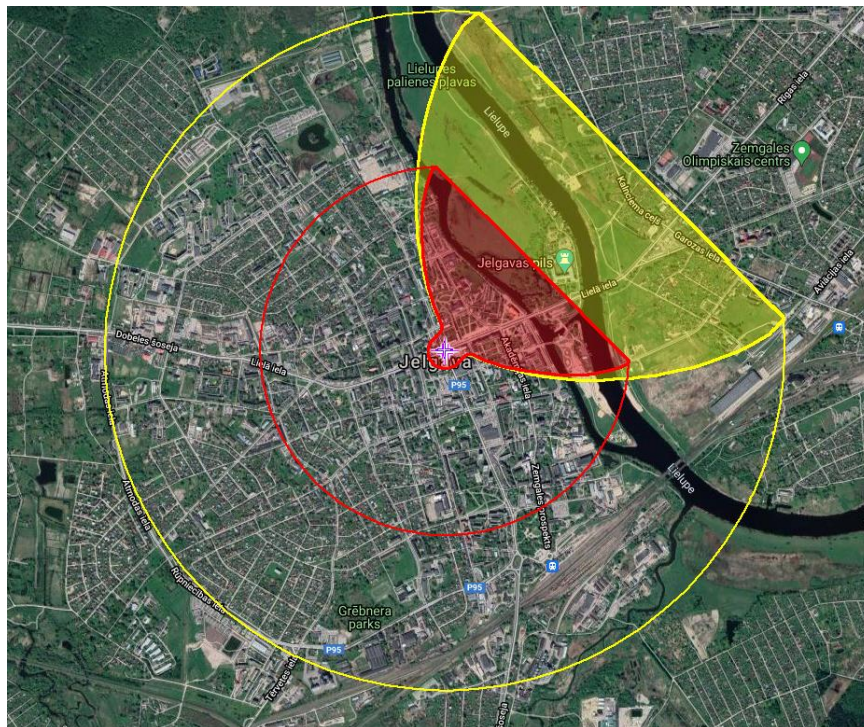
- IDLH – $1,5 \text{ km}$

44. attēls. Sašķidrinātās naftas gāzes noplūdes no autocisternas toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

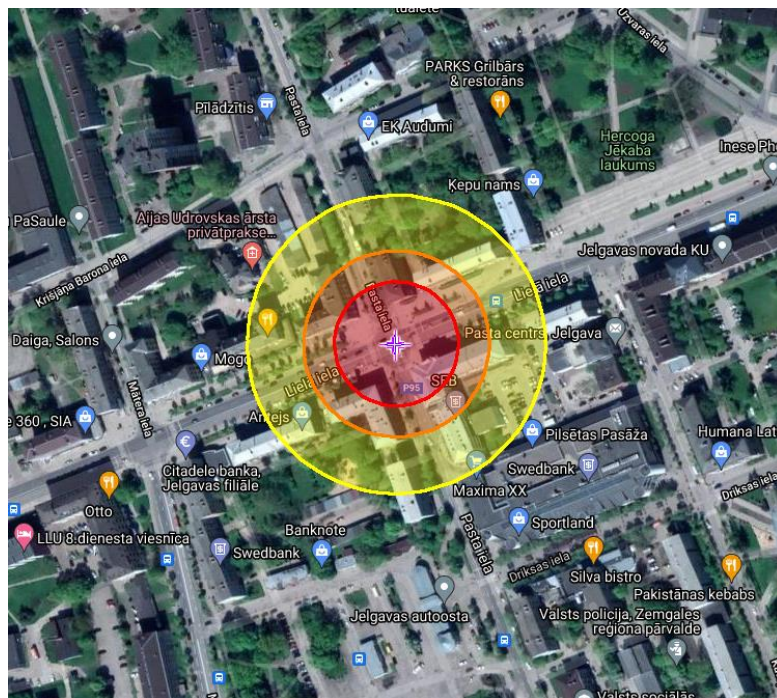
- 10% LEL – 1,5 km
- 60% LEL – 693 m

45. attēls. Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Siltumstarojums no sašķidrinātās naftas gāzes degšanas

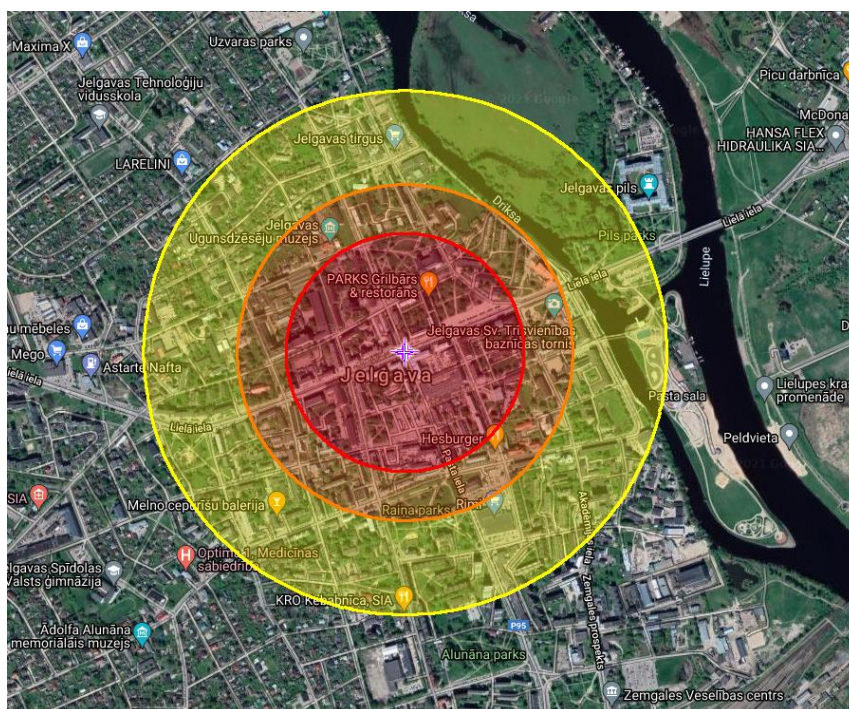
- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 95 m
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 60 m
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 40 m

46. attēls. Siltumstarojuma zona

Eksplozijas radītās ugunsbumbas diametrs 144 m. Radītais siltumstarojums:

- 2 kW/m² minūtes laikā jūtamas sāpes – 723 m
- 5 kW/m² otrās pakāpes apdegumi minūtes laikā – 463 m
- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 328 m

47. attēls. Eksplozijas siltumstarojums

Transporta avāriju scenārijos potenciāli skarto teritoriju attālums nav atkarīgs no avārijas vietas, tāpēc zonējumu attālumi ir pielīdzināmi arī citām Jelgavas pilsētas vietām. Modelēšanā parādītajām bīstamajām zonām ir tikai informatīva nozīme un tās attēlo sliktākos scenārijus, kad nenotradā neviena no drošības sistēmām un ir labvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi toksisko (smacējošo) tvaiku izplatībai. Reālajā situācijā bīstamās zonas būtu mazākas.

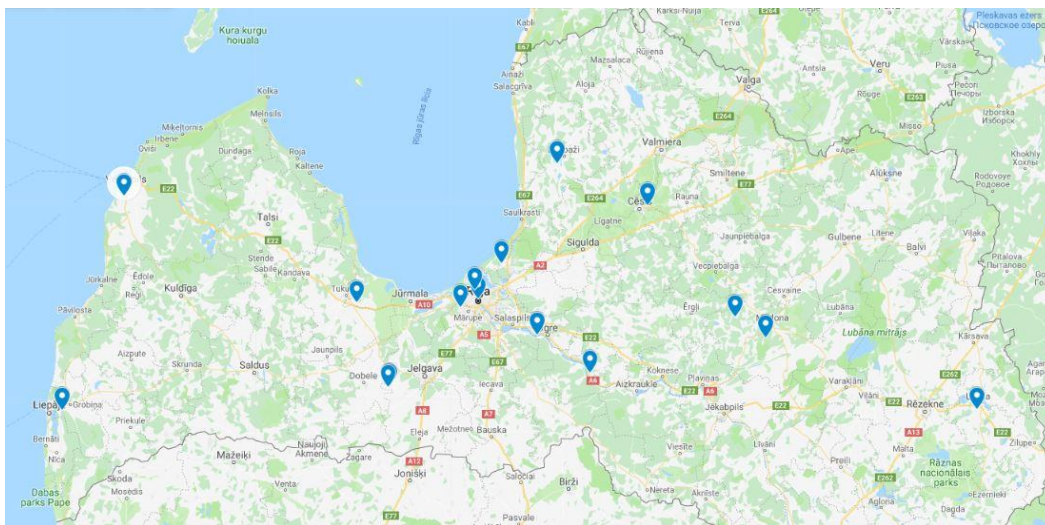
Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas pilsētā 2017. gadā reģistrēts ceļu satiksmes negadījums, kurā iesaistīta kravas automašīna un degvielas autocisterna. Jelgavas pilsētā dažādās vietās ir izvietotas kameras, kurās policijas var fiksēt ceļu satiksmes negadījumus. Policijas par fiksētajiem negadījumiem nodod informāciju dispečerim, kas koordinē tālāko dienestu darbību. Avārijas vietu sakopšanu organizē trešās puses (ārpakalpojums).

3.1.22. Aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi

Vispārējās nozīmes aviācijā ietilpst privāti gaisa kuģi, tai skaitā, helikopteri un deltaplāni, kuru nelaimes gadījuma iespējamība ir lielāka, bet izraisītās sekas ir maznozīmīgas. Komercaviācijā tiek iekļauti tie gaisa kuģi, kuri veic pasažieru un kravu pārvadājumus un kam ir izteiktas stingrākas drošības prasības, tādēļ šādu gaisa kuģu nelaimes gadījumu skaits ir ar mazāku iespējamību.

Dažādu iemeslu dēļ (nelabvēlīgi laika apstākļi, pilotu vai dispečeru kļūdas, gaisa kuģu sadursmes ar putniem, terora akts, gaisa kuģu tehniskie bojājumi u.c.) var notikt aviācijas nelaimes gadījumi. Ja negadījums notiek lidlauka teritorijā, tad sekas, visticamāk, būs saistītas ar pašu gaisa kuģi (kuģiem), pasažieriem, lidlauka ēku un būvju bojājumiem, kā arī ar lidlaukā izvietotās aeronavigācijas infrastruktūras bojājumiem. Aviācijas negadījums ārpus lidlauka teritorijas rada draudus gaisa kuģī esošajiem cilvēkiem, kā arī cilvēkiem, infrastruktūrai un videi avārijas vietā. Aviācijas negadījums var izraisīt ēku un būvju sagrūšanu, mežu vai objektu ugunsgrēkus, bīstamo vielu noplūdes un cita veida apdraudējumus.

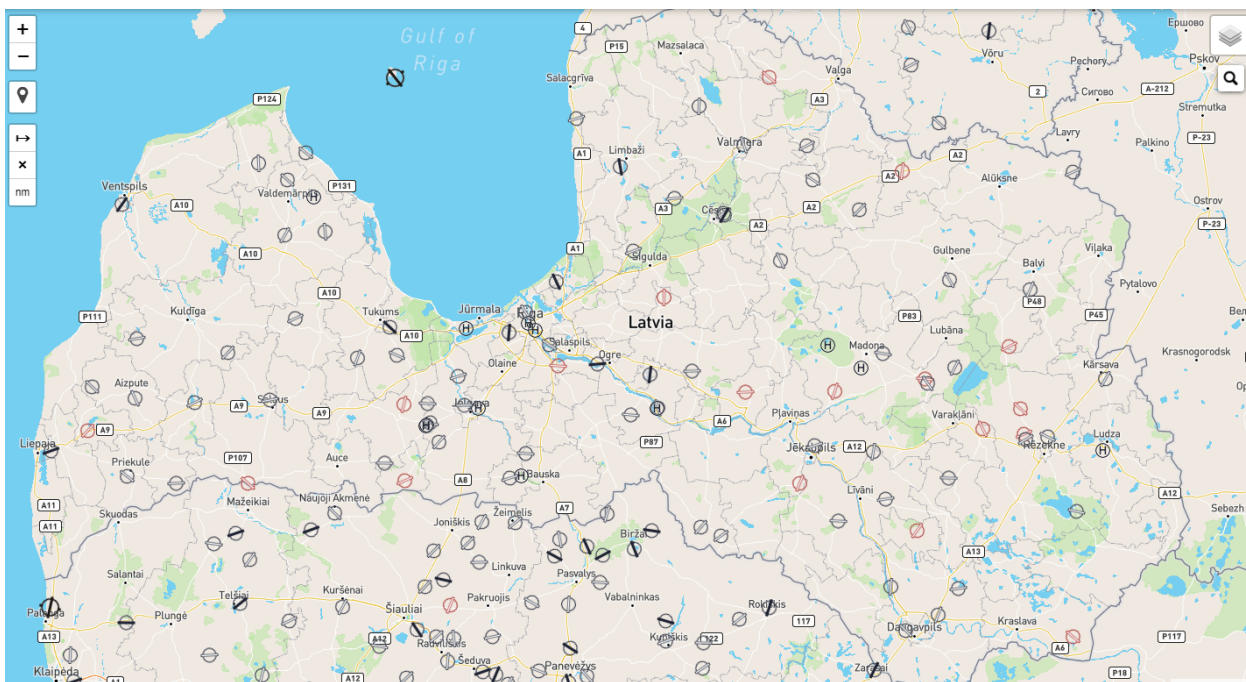
Pēc Valsts aģentūra “Civilās aviācijas aģentūra” (turpmāk tekstā – VACAA)³⁵ pieejamās informācijas, Latvijas teritorijā ir 14 sertificēti civilās aviācijas lidlauki, kuros ietilpst vispārējās aviācijas lidlauki, gaisa pārvadājumu lidlauki un vispārējās aviācijas helikopteru lidlauki. Pēc citas pieejamās informācijas³⁶ Latvijas teritorijā ir vairāk kā 90 lidlauki, no kuriem 14 ir sertificēti, 1 ir militārais, 24 ir neizmantojami (iznīcināti vai statuss nezināms) un vairāk kā 50 ir nesertificēti lidlauki. Zemāk attēlā norādītas sertificēto, nesertificēto un militāro lidlauku atrašanās vietas. Neizmantojamie lidlauki (iznīcināti vai statuss nezināms) netiek iezīmēti kartē, jo to nākotnes izmantošana ir maz ticama. Nesertificēts lidlauks nozīmē lidlauku, kurš netiek izmantots komerciāliem lidojumiem, bet to var izmantot mazizmēra lidaparāti vai komerciālie lidaparāti ārkārtas situācijās.

48. attēls. Sertificētie lidlauki Latvijā [VACAA]

³⁵ Civilās aviācijas lidlauki. Pieejams: <http://www.caa.lv/lv/informacija-un-uzzinās/civilas-aviācijas-lidlauki>. (Skatīts 01.06.2021.)

³⁶ My airfields. Pieejams: http://myairfields.com/?page_id=2. (Skatīts 01.06.2021.)

49. attēls. Nesertificētie un militārie lidlauki Latvijā [myairfields]

Jelgavas pilsētā atrodas viens lidlauks (publisks) un viens helikopteru lidlauks (privāts). Nevienam no šiem lidlaukiem nav aktīva sertifikācija. Lidlauks atrodas Jelgavas ziemeļu daļā un to pārsvarā izmanto deltaplāni un mazie lidaparāti. Jelgavas pilsētai tuvākais sertificētais lidlauks ir VAS Starptautiskā lidosta "Rīga" lidlauks, kas atrodas Mārupes novadā.

Atbilstoši V/A "Civilās Aviācijas Aģentūra" lidojumu drošuma pārskatam par 2019. gadu³⁷, no 01.01.2014. - 31.12.2019. reģistrēti 10 nelaimes gadījumi un 11 nopietni incidenti, kas saistīti ar aviācijas gaisa kuģiem (motodeltaplāni, paraplāni, helikopteri, mazās lidmašīnas, pasažieru lidmašīnas u.c.). Aviokompāniju pasažieru lidmašīnu avārijas ar bojāgājušajiem Latvijas teritorijā nav notikušas kopš Latvijas vēsturē traģiskākās aviokatastrofas 1967. gadā reisā Rīga–Liepāja.

Pēc interneta resursos pieejamās informācija, Jelgavas pilsētu nešķērso aviācijas Āzijas, Ziemeļamerikas, Tuvo austrumu, Austrālijas un Okeānijas gaisa satiksmes koridori. Jelgavas pilsētu šķērso tādi gaisa satiksmes koridori kā Rīga–Vīne, Rijeka, Roma, Neapole u.c.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", Jelgavas pilsētā nav fiksēti aviācijas negadījumi. Aviācijas nelaimes gadījumi ar gaisa kuģi novērtēti, kā maznozīmīgs risks ar vidēju varbūtību.

³⁷ Drošības pārskati. Pieejams: <https://www.caa.gov.lv/lv/drosibas-parskati>. (Ska tīts 01.06.2021.)

3.1.23. Dzelzceļa transporta katastrofa

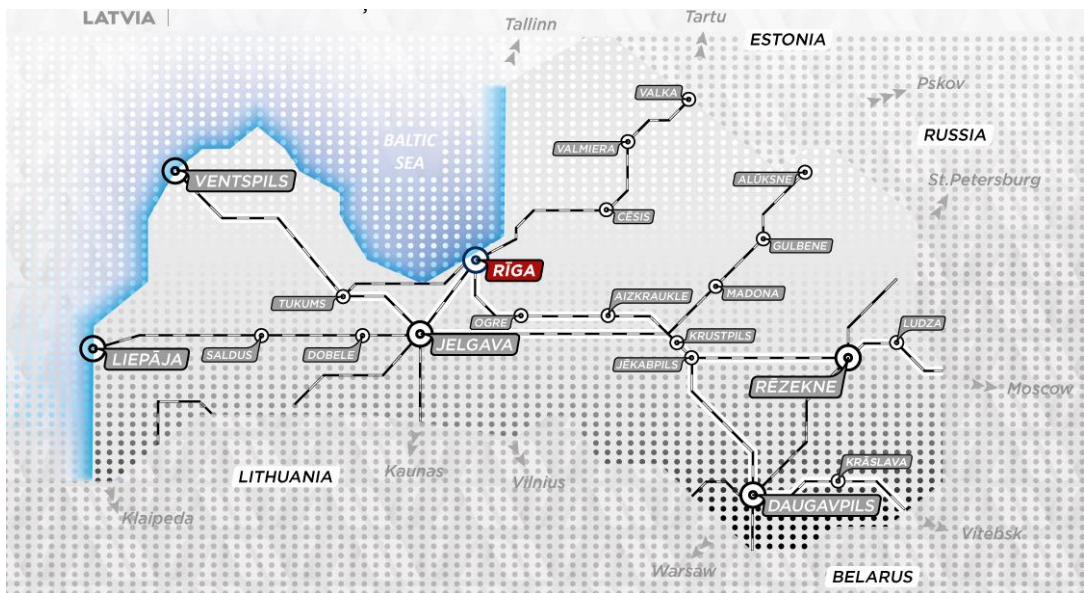
Dzelzceļa transporta katastrofa – ar dzelzceļa transporta izmantošanu saistīts notikums, kas radījis apdraudējumu un postījumus cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus.

Dzelzceļa transporta katastrofa var notikt dažādu iemeslu dēļ: bojāts dzelzceļa ritošais sastāvs, dzelzceļa infrastruktūras bojājums, vilciena sadursme ar priekšmetiem, autotransportu pārbrauktuvē vai sadursme ar citu vilcienu, cilvēciskā faktora radītā kļūda, trešo pušu neatļautas un nelikumīgas darbības (piemēram, terora akti uz dzelzceļa) u.c.

Dzelzceļa transporta katastrofas var izraisīt sprādzienus, ugunsgrēkus vai arī bīstamo ķīmisko vielu noplūdi, radot cilvēku upurus un vides piesārņošanu.

Pa dzelzceļu bīstamās kravas, t.sk. naftas produkti, ķīmiskās kravas, galvenokārt tiek pārvadātas pa Austrumu – Rietumu dzelzceļa tranzīta koridoru uz Latvijas ostām. Šie tranzīta maršruti ir šādi:

- Zilupe - Rēzekne II - Krustpils - Jelgava - Tukums II – Ventspils,
- Indra - Daugavpils - Krustpils - Jelgava - Tukums II – Ventspils,
- Zilupe - Rēzekne II - Krustpils - Jelgava – Liepāja,
- Indra - Daugavpils - Krustpils - Jelgava – Liepāja,
- Zilupe - Rēzekne II - Krustpils – Rīga,
- Indra - Daugavpils - Krustpils – Rīga,
- Rīga – Valka,
- Kārsava - Rēzekne I - Daugavpils - Eglaine.

50. attēls. Dzelzceļa kravu pārvadāšanas tīkls

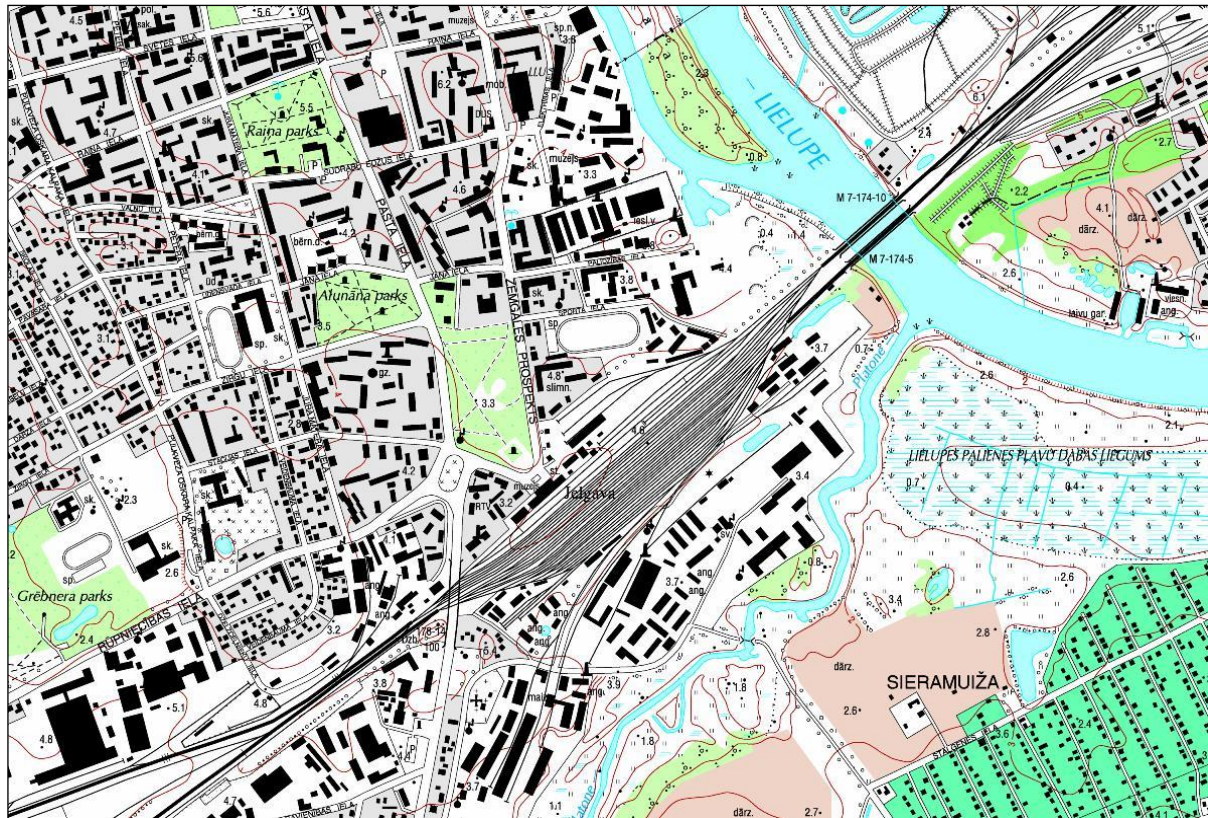
Paaugstinātas bīstamības zonas ir dzelzceļa mezglos (Rēzeknē, Daugavpilī, Krustpilī, Jelgavā, Rīgā, Ventspilī, Liepājā), uz dzelzceļa tiltiem, vienlīmeņa dzelzceļa pārbrauktuvēm, kur dzelzceļš krustojas ar autoceļiem. Šajos objektos, pieaugot avārijas bīstamības iespējamībai, notikuma sekas var mainīties no nenozīmīgām līdz katastrofālām, ņemot vērā to, ka bīstamās kravas pārvadā arī caur apdzīvotām vietām, radot apdraudējumu cilvēku veselībai un videi.

51. attēls. Pa sažieru vilcienu pārvadājumu shēma, 2021. ga ds [AS “Pa sažieru vilciens”]

Atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem Jelgavas stacija ir valsts nozīmes paaugstinātas bīstamības objekts. Jelgavas dzelzceļa stacija izvietota Jelgavas pilsētas dienvidaustrumu daļā, Stacijas ielā 1. Caur Jelgavas dzelzceļa staciju tiek organizēta gan pasažieru, gan kravas vilcienu plūsma. Jelgava ir svarīgs posms Austrumu – Rietumu dzelzceļa koridorā, galvenā kravu plūsma dzelzceļa stacijā saistīta ar tranzīta pārvadājumiem maršrutos:

- Maskava – Rēzekne – Krustpils – Jelgava – Ventspils,
- Krustpils – Jelgava – Liepāja.

52. attēls. Jelgavas dzelzceļa stacijas atrašanās vieta

Sazinoties ar SIA “LDZ Cargo”, tika iegūta informācija par uzņēmuma pārvadāto bīstamo vielu daudzumu un fiksētajām avārijām. Informācija norādīta tieši par Jelgavas staciju. SIA “LDZ Cargo” nav vienīgais pārvadātājs, kas veic bīstamo kravu pārvadājumus caur Jelgavas staciju, bet ir viens no lielākajiem. Informācija apkopota zemāk tabulā.

17. tabula

Gads	Tonnas	Negadījumu skaits*
2018	5 917 506	3
2019	6 813 726	4
2020	4 211 352	2

*Visi negatīvi bija nebūtiski (pilienveida noplūdes), kas nekavējoties tika novērstas.

Caur Jelgavas staciju pārvadāto pasažieru skaits 2018. un 2019. bija vairāk par 500 000, bet 2020. gadā – ap 500 000.

Dzelzceļa avārijas var iedalīt divās daļās: kravas vilcienu avārijas un pasažieru vilciena avārijas. Jelgavas pilsētā iespējami abi scenāriji, jo notiek gan kravu gan pasažieru pārvadājumi. Konkrētajā situācijā apskatīta kravas vilciena avārija, kas pārvadā bīstamas vielas – benzīnu. Precīzi nav zināms, kādas un cik bīstamas vielas tiek un var tikt pārvadātas caur Jelgavas staciju. Ņemot vērā mainīgo tirgus pieprasījumu un piedāvājumu, bīstamās vielas var būt ļoti dažādas.

Dzelzceļa avārijām modelēts viens scenārijs, kur notiek dzelzceļa cisternas avārija ar benzīna noplūdi. Dzelzceļa cisternas atkarībā no pārvadājamās vielas var būt ar dažādiem tilpumiem, bet tipiski to tilpums ir 60 – 80 m³. Šajā scenārijā pieņemts sliktākais variants – cisternas tilpums 80 m³. Scenārijā no 80 m³ vagoncisternas izplūdis benzīns (aptuveni 72 m³, pieņemot, ka uzpildes koeficients ir 0,9).

Scenārijs Nr. 1 benzīna noplūde no vagoncisternas ar tilpumu 80 m³

Scenārijā modelēta situācija, kad benzīna vagoncisterna avarē un no tās izplūst visa viela, tā sauktais sliktākais variants. Vagoncisternas tilpums ir 80 m³, tās uzpildes koeficients – 0,9, līdz ar to vidē var nonākt līdz 72 m³ vielas. Meteoroloģiskie dati ņemti tādi paši kā pie DUS un autocisternu benzīna noplūdes gadījuma.

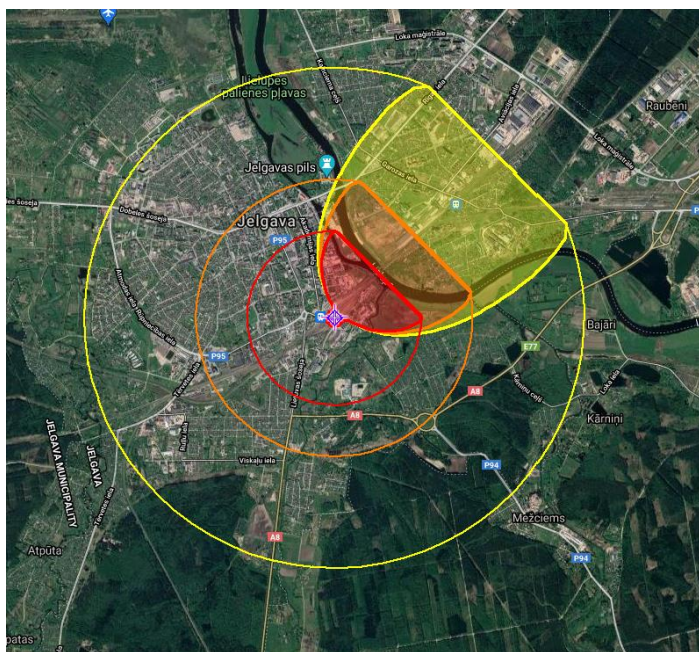
Modelēšanai pieņemts, ka 42 t benzīna tiek pārvadāta 80 m³ cisternā, kura ir piepildīta līdz ~ 90 %. Benzīns no cisternas izplūst pa 50 cm lielu caurumu (bojājums no avārijas) un caurums atrodas 0,2 m augstumā no cisternas apakšas.

Modelēšana parādīja, ka 1 h laikā noplūdīs 37,340 t benzīna. ERPG – 1 (200 ppm), ERPG – 2 (1000 ppm), ERPG – 3 (4000 ppm). IDLH (1100 ppm). 10% LEL (1000 ppm), 60% LEL (6000 ppm).

Par modelēšanas punktu izvēlēta Jelgavas dzelzceļa stacija, bet noplūdes var notikt arī citur.

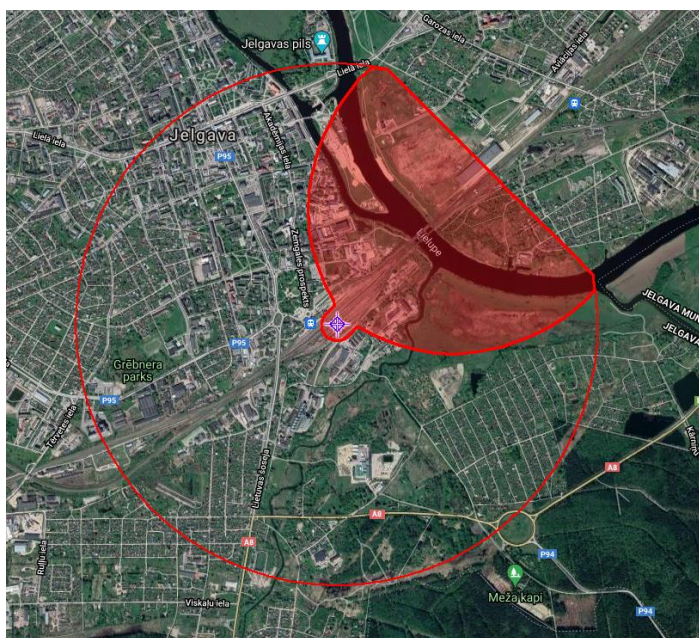
Toksisko tvaiku izplatība:

- ERPG – 1 – 2,8 km
- ERPG – 2 – 1,4 km
- ERPG – 3 – 752 m

53. attēls. Benzīna noplūdes no vagoncisternas toksisko tvaiku izplatība

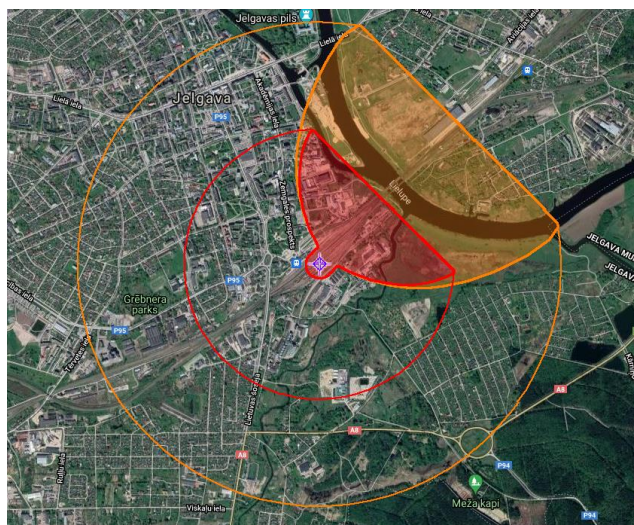
- IDLH – 1,3 km

54. attēls. Benzīna noplūdes no vagoncisternas toksisko tvaiku izplatība

Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona:

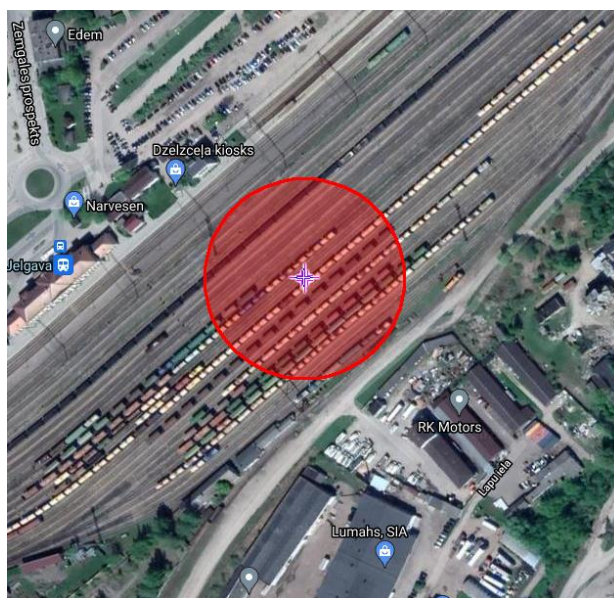
- 10% LEL – 1,4 km
- 60% LEL – 632 m

55. attēls. Tvaika mākoņa uzliesmošanas zona

Peļķes degšanas siltumstarojuma zonas. Peļķes diametrs ~134 m.

- 10 kW/m² potenciāla letalitāte minūtes laikā – 67 m

56. attēls. Peļķes degšanas siltumstarojums

Eksplozija

Modelējot eksplozijas zonas, ALOHA programma uzrādīja, ka ugunsbumbas diametrs var sasniegt līdz 195 m. Programma uzrādīja, ka 2,5 kW/m² un 10 kW/m² siltumstarojuma robežas netiks pārsniegtas, jo ugunsbumbas degšanas laiks nepārsniegs 13 sekundes, un netiks pārsniegts rūpju līmenis (*level of concern (LOC) was never exceeded*). Programma neuzzīmēja bīstamās zonas.

Dzelzceļa avāriju scenārijā, potenciāli skarto teritoriju attālums nav atkarīgs no avārijas vietas, tāpēc zonējumu attālumi ir pielīdzināmi arī citiem dzelzceļa posmiem. Modelēšanā

parādītajām bīstamajām zonām ir tikai informatīva nozīme un tās attēlo sliktākos scenārijus, kad nenotradā neviena no drošības sistēmām un ir labvēlīgi meteoroloģiskie apstākļi toksisko tvaiku izplatībai. Reālajā situācijā bīstamās zonas būtu mazākas. Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas pilsētā 2013. gadā fiksēta vilciena sastāva apgāšanās, kas noveda pie naftas produktu piesārņojuma. Jelgavas pilsētā dzelzceļa transporta katastrofa novērtēta kā augsts risks ar augstu varbūtību.

3.1.24. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

Sabiedriskās nekārtības rodas sabiedrības grupu savstarpējā konflikta dēļ, kā arī masu pasākumu (koncerti, svētku pasākumi, sporta sacensības u.tml.) laikā atsevišķu iedzīvotāju grupu neapmierinātības rezultātā, protestējot pret valsts vai pašvaldību institūciju darbību vai bezdarbību, kā arī masu pasākumu organizēšanas laikā.

Sekas sabiedrisko nekārtību rezultātā var būt sekojošas:

- kaitējums cilvēku veselībai,
- mantu bojāšana vai iznīcināšana,
- traucēta sabiedriskā kārtība,
- traucēta transportlīdzekļu un cilvēku pārvietošanas iespējas,
- apdraudēta robežas šķērsošana;
- grautiņi,
- postījumi,
- dedzināšana,
- vardarbība,
- pretošanās varas pārstāvjiem.

Atbildīgās instances par kārtības uzturēšanu ir pašvaldības policija, bet lielu nekārtību laikā var tikt pieaicināti papildspēki, piemēram, kārtības policija un tās specvienība Alfa (Valsts policija) un Zemessardze, kas funkcionē kā NBS teritoriālā karaspēka struktūra. Sabiedrisko nekārtību radītais risks ir ļoti nepastāvīgs un grūti prognozējams un lielā mērā atkarīgs no sociālekonomiskās un politiskās situācijas visā valstī.

Sabiedrisko kārtību Jelgavas pilsētā nodrošina Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Jelgavas pilsētas pašvaldības policija". Pašvaldības policijas pienākums ir:

- Sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšana Jelgavas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā, pašvaldības saistošo noteikumu un citu normatīvo aktu ievērošanas uzraudzīšana,
- Patrulēšana Jelgavas pilsētā, saņemto izsaukumu apkalpošana 24 stundas diennaktī,
- Profilaktisku pasākumu veikšana likumpārkāpumu novēršanai,
- Sabiedriskās kārtības un drošības uzraudzība Jelgavas pilsētas pašvaldības oficiālajās peldvietās peldsezonas laikā,
- Administratīvo pārkāpumu atklāšana, novēršana un personu administratīvā aizturēšana,
- Administratīvās lietvedības materiālu noformēšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām, lietu par administratīviem pārkāpumiem izskatīšana, nodošana izskatīšanai pēc piekrišanas,
- Transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu ievērošanas kontrole Jelgavas pilsētā,
- Kuģošanas līdzekļu satiksmes ievērošanas kontrole Jelgavas pilsētas administratīvās teritorijas esošajos publiskajos ūdeņos,
- Fizisko un juridisko personu iesniegumu un sūdzību pieņemšana un izskatīšana,
- Sadarbība ar valsts un pašvaldību iestādēm.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas pilsētā nav fiksētas sabiedriskās nekārtības un iekšējie nemieri. Jelgavas pilsētā sabiedriskās nekārtības un iekšējie nemieri novērtēti kā maznozīmīgs risks ar augstu varbūtību.

3.1.25. Terora akti

Ņemot vērā, ka Latvija ir Ziemeļatlantijas Līguma organizācijas (turpmāk tekstā – NATO) un Eiropas Savienības dalībvalsts un NBS piedalās un nākotnē varētu iesaistīties starptautiskajās operācijās valstīs, kur pastāv terorisma draudi, par reālu apdraudējuma faktoru nacionālajai drošībai ir jāuzskata starptautiskais terorisms.

Teroristi savu mērķu sasniegšanai visbiežāk izmanto improvizētus sprādzienbīstamus priekšmetus un šaujamieročus. Īpaši negatīvas sekas var radīt teroristisks uzbrukums, pielietojot ķīmiskas, bioloģiskas vai radioaktīvas vielas. Teroristiski uzbrukumi var būt vērsti pret cilvēkiem, kā arī pret kritiskās infrastruktūras objektiem (īpaši transporta un sakaru infrastruktūru). Tomēr

pastāv arī iespēja, ka teroristi var izvēlēties tā sauktos „vieglos mērķus” - objektus, kuros pastāvīgi uzturas daudz cilvēku un kurus, ņemot vērā to specifiskās funkcijas, ir grūti aizsargāt pret teroristiska rakstura uzbrukumiem (tirdzniecības centri, sporta un izklaides kompleksi, viesnīcas utt.).

Terora aktu dažāda veida un rakstura dēļ ir grūti paredzēt iespējamo seku ietekmi uz iedzīvotājiem, attiecīgo teritoriju un vidi. Lai sekmīgi reaģētu terora aktu gadījumā un operatīvi likvidētu teroristisko darbību rezultātā izraisīto katastrofu sekas, nepieciešama dienestu pastāvīga gatavība.

Latvijā par terorisma draudu identificēšanu un novēršanu primāri atbild Iekšlietu ministrija (turpmāk tekstā – IEM) un Valsts Drošības Dienests (turpmāk tekstā – VDD). Situācijās, kad šīs struktūrvienības netiek galā, var būt nepieciešams piesaistīt NBS palīdzību, īpaši Zemessardzi. Veicamo pretterorisma preventīvo pasākumu kopumu nosaka Nacionālais pretterorisma plāns, kuru izstrādā VDD. VDD sadarbībā ar citām institūcijām ir izstrādājis un regulāri aktualizē tipveida reaģēšanas plānus, kas paredz rīcību, ja teroristiska rakstura apdraudējums vērsts pret sauszemes objektiem (Pretterorisma plāns “Objekts”), civilās aviācijas gaisa kuģiem (Pretterorisma plāns “Lidmašīna”), kuģiem, ostām un ostas iekārtām (Pretterorisma plāns “Kuģis”).

Pēc VDD sniegtās informācija, terorisma draudu līmenis Latvijā ir zems. Kā liecina prakse, anonīmus telefoniskus brīdinājumus par sprādzienbīstamu priekšmetu uzstādīšanu ēkās vai sabiedriskās vietās parasti saņem VUGD. Vairumā gadījumu šādu zvanu autori ir pusaudži, iereibuši vai psihiski nelīdzsvaroti cilvēki. Saņemot šādu informāciju, uz norādīto vietu tiek izsūtīti iekšlietu un drošības dienesti, kā arī kinologi ar suņiem. Tiek veikta ēkā/vietā esošo personu evakuācija un ēkas/vietas pārmeklēšana.

Kā potenciālās uzbrukuma vietas varētu būt Rīga un pārējās republikas pilsētas, jo tajās ir salīdzinoši daudz cilvēku un publisku vietu, kur šie cilvēki masveidā var uzturēties. Arī Jelgavas pilsētu var uzskatīt par potenciālā uzbrukuma vietu. Par uzbrukuma vietām varētu tikt izvēlēti veikali, skolas, ārstniecības iestādes vai citas vietas, kur ikdienā apgrozās cilvēki. Īpaša uzmanība drošībai jāpievērš publisku pasākumu laikā.

SPKC³⁸ izstrādājis informāciju iedzīvotājiem kā rīkoties ārkārtas situācijās, kad saņemts nezināms sūtījums un ir aizdomas par bioterorismu. Jāatceras, ka tīši izraisītu bioloģisku vielu izplatības gadījumā nevar būt vienotas universālas vadlīnijas rīcībai jebkurā situācijā. Svarīgi ir

³⁸ Ārkārtas situācijas. Pieejams: <https://www.spkc.gov.lv/lv/arkartas-situacijas>. (Skatīta 02.06.2021.)

atcerēties vispārējos ieteikumus rīcībai, lai ikviens varētu aizsargāt sevi un līdzcilvēkus ārkārtas situācijā, atvieglot arī palīdzības dienestu darbu.

Pazīmes, kas var liecināt par aizdomīgu pasta sūtījumu:

- Eļļaini, krāsaini traipi,
- Īpatnēja smaka,
- Sataustāma pulverveidīga, želejveidīga vai granulēta viela,
- Draudoši uzraksti, piemēram, “Sibīrijas mēris (Anthrax)” vai citi.

Jābūt piesardzīgiem gadījumos, kad sūtījums saņemts no ārvalstīm, bet sūtītājs nav pazīstams vai to nav iespējams identificēt.

Ieteikumi kā rīkoties, ja saņemts aizdomīgs pasta sūtījums:

- Neaiztikt un nepārvietot sūtījumu,
- Zvanīt glābšanas dienestam pa tālruni 112,
- Atrodoties ēkas iekšpusē, aizvērt logus un durvis, pamest telpas,
- Izslēgt gaisa kondicionēšanas sistēmu,
- Turēties atsevišķi no citiem cilvēkiem, kuri nav bijuši kontaktā ar sūtījumu,
- Netīriet un necentieties savākt no sūtījuma izbirusu vielu,
- Sasmērētu vai bojātu apģērbu neslaucīt ar birsti – netīrumus aizvākt ļoti uzmanīgi,
- Nevest sūtījumu uz policiju.

Ieteikumi kā rīkoties, nonākot saskarē ar aizdomīgu bioloģisku materiālu:

- Saglabāt mieru un informēt glābšanas dienestu pa tālruni 112,
- Nepieskarties acīm, degunam vai kādai citai sava ķermeņa daļai,
- Ja iespējams, nomazgāt rokas ar ziepēm un ūdeni,
- Izolēt atsevišķā telpā visas personas, kas tikušas pakļautas nezināmās vielas ietekmei,
- Maksimāli izvairīties no cilvēku pārvietošanās ārpus inficēšanās zonām,
- Turēt drošā attālumā no incidenta vietas citus cilvēkus,
- Ievērot policijas un glābšanas dienestu norādījumus.

Jelgavas pašvaldības operatīvās informācijas centrs ir izstrādājis rīcības kārtību “Terorisma draudu”, Sprādzienbīstama priekšmeta atrašanas” un “Nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanas” gadījumos.

Pie terorisma var pieminēt arī kibernetiskus, kas mūsdienu tehnoloģiju un interneta laikmetā paliek aizvien populārāki. Pie kibernetiskiem pieskaitāmas fizisko un juridisko personu informācijas zādzības un krāpniecības mēģinājumi. Lielākā mērogā ir iespējami kibernetiski uzņēmumu elektroniskajām sistēmām, mājaslapām un serveriem. Pasaules mērogā ir zināmi atgadījumi, kad kibernetiskie ("hakeri") piekļūst elektroniskajām sistēmām, nobloķē to darbību un par darbības atsākšanu pieprasa samaksu. Piemēram, šāda "hakeru" grupa "DarkSide" kopš 2020. gada līdz 2021. gadam ir piekļuvusi četriem kritiskiem Amerikas Savienoto Valstu (turpmāk tekstā – ASV) naftas un gāzes infrastruktūras punktiem, kas ASV izmaksāja 20 miljonus dolārus. Līdzīgi uzbrukumi ir fiksēti arī Kanādā un Vācijā. Kopš 2020. gada līdz 2021. gadam "DarkSide" hakeru grupējums ir izkrāpis 90 miljonus dolārus. Lai gan Latvija nav pasaules lielvalsts, Jelgavas pilsētas pārvaldēm jāpievērš uzmanība drošībai interneta vidē, kā arī jāstiprina savi elektroniskie resursi, lai samazinātu iespējas hakeriem piekļūt svarīgām infrastruktūrām un sensitīvai informācijai.

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām "Iespējamo apdraudējumu katalogs", Jelgavas pilsētā nav fiksēti terora akti. Visās Latvijas republikas pilsētās un novados ikdienā ir uzbrukumi, kas saistīti ar fizisko un juridisko personu informācijas zādzībām un krāpniecības mēģinājumiem (kibernetiski), bet tie ir mazos apmēros. Jelgavas pilsētā terora akti novērtēti kā nozīmīgs risks ar zemu varbūtību.

3.1.26. Karš, militārs iebrukums vai to draudi

Saskaņā ar Latvijas Republikas Nacionālās drošības koncepciju, iespējamo apdraudējumu spektrs Latvijas nacionālajai drošībai pārsniedz aizsardzības un iekšlietu sistēmas institūciju kompetenci. Tas nozīmē, ka nacionālās drošības apdraudējumu apzināšanā, novēršanā un pārvarēšanā ir jāiesaistās visai valsts pārvaldei, kā arī plašiem sabiedrības slāņiem, tādējādi nodrošinot valsts aizsardzības visaptverošu raksturu. Latvijas nacionālās drošības militāro dimensiju raksturo Krievijas militārās aktivitātes Baltijas reģionā un pret Latviju vērstie hibrīda rakstura drošības riski un apdraudējumi. Krievija īsteno agresīvu drošības politiku Baltijas reģionā un ir uzskatāma par galveno apdraudējuma avotu Latvijas nacionālajai drošībai. Saskaņā ar valsts aizsardzības koncepciju, reālākie Krievijas attīstītie scenāriji ir hibrīdkarš un pēckšņs uzbrukums, lai sagrābtu kādu teritoriju.

Apdraudējuma veidi:

- 1) Hibrīdapdraudējums.** Hibrīddraudu izpausmes ir daudzpusīgas un tās var ietvert gan militārus līdzekļus un to izmantošanas draudus, gan plaša spektra nemilitāru līdzekļu

pielietošanu, sākot ar izlūkošanas un drošības dienestu operācijām, kiberuzbrukumiem, plašām informācijas kampaņām un dezinformācijas izplatīšanu, pretrunu un konflikta potenciāla izmantošanu sabiedrībā un beidzot ar ekonomisko spiedienu un terorismu.

Nevar izslēgt kiberuzbrukumus valsts pārvaldes un privātajām struktūrām, dažādas sabotāžas aktus pret svarīgiem infrastruktūras objektiem, informācijas operācijas ar nolūku diskreditēt pastāvošo iekārtu, kā arī fizisku vēršanos pret valsts pārvaldes un pašvaldību amatpersonām kā tas tika novērots Krievijas pielietotajās metodēs Ukrainas teritorijā;

- 2) **Militārs iebrukums.** Tieša militāra iebrukuma draudu iespējamība Latvijai kā NATO dalībvalstij ir vērtējama kā zema. Potenciālā agresora – Krievijas rīcībā ir moderni un labi apmācīti bruņotie spēki, kurus raksturo augsta mobilitāte un jauda. Sauszemes spēku iebrukuma koridori tipiski centrējas pie galvenajiem ceļiem, kurš piemērots smagās tehnikas pārvietošanai. Mūsdienu manevra karadarbības stūrākmens ir strauja karaspēka pārvietošanās, ceļā fokusējoties uz satiksmes mezglu un citu apvidus atslēgas punktu ieņemšanu. Kā konsekvences pilna spektra karadarbībai minamas ceļu bloķēšanas, infrastruktūras objektu bojāšana vai iznīcināšana, bēgļu plūsmas, pārpildītas ārstniecības iestādes, daudzu pakalpojumu un produktu nepieejamība. Jelgavas pilsēta atrodas 236 km attālumā no Krievijas robežas, kas nozīmē, ka iebrukuma gadījumā karadarbība pilsētas teritoriju var skart pēc vairākām dienām vai neskart vispār, ja līdz tam tiek panākta vienošanās ar uzbrucēju.

CAK galvenie uzdevumi militāras krīzes gadījumā ir sekojoši:

- 1) Nodrošināt valsts pārvaldes nepārtrauktu darbību un Latvijas Republikas likumu varu,
- 2) Nodrošināt iedzīvotāju pamatvajadzības – pārtiku, pajumti, medicīnisko aprūpi un drošību (atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumam),
- 3) Sniegt atbalstu NBS valsts aizsardzībā,
- 4) Ja tiek izsludināta evakuācija, organizēt evakuēto personu un materiāltehnisko līdzekļu pārvietošanu un/vai no citām pašvaldībām evakuēto personu izmitināšanu,
- 5) Organizēt pasākumu kopumu, lai traucētu pretinieku civilās kontroles pārņemšanā.

Lai sekmīgi pildītu iepriekš minētos uzdevumus, CAK vadībā ir jāveic sekojoši sagatavošanās pasākumi, periodiski organizējot mācības ar atbilstošu situāciju izspēli:

- 1) Trauksmes gatavības plāna izstrāde pašvaldības institūcijām atbilstoši Valsts aizsardzības plānā noteiktajām vadlīnijām,
- 2) Datu bāzes par kritisko resursu un svarīgu materiāli tehnisko līdzekļu pieejamību CAK atbildības rajonā izveide un uzturēšana,
- 3) Pamatvajadzību nodrošināšanā iesaistīto institūciju savstarpējās koordinācijas procedūru izstrāde, nodrošināšanā iesaistītā personāla resursu papildināšanas plāna izstrāde, kā arī kritisko materiālo resursu rezervju izveides CAK teritorijā apzināšana,
- 4) Sabiedriskās kārtības un likuma varas nodrošināšanā iesaistīto institūciju savstarpējās koordinācijas procedūru izstrāde,
- 5) Evakuācijā iesaistīto institūciju savstarpējās koordinācijas procedūru izstrāde, saskaņā ar valsts CAP pasākumu plānu par kontrolētu masveida iedzīvotāju evakuāciju un pārvietošanu militāra iebrukuma, katastrofas vai to draudu gadījumā,
- 6) Atbalsta sniegšanas NBS koordinācijas procedūru izstrāde,
- 7) Iedzīvotāju informēšanas mehānismu (t.sk. alternatīvo) izstrāde (atbildīgie, kanāli, metodes, vēstījumi),
- 8) Krīzes dokumentēšanas (foto, video) un vēstījumu ār pasaulei nodošanas mehānismu izstrāde.

Institūciju atbildības jomas militāras krīzes gadījumā ir noteiktas valsts CAP sadaļā par preventīvajiem, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumiem kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā. Iedzīvotāju evakuācijas process ir aprakstīts Jelgavas pilsētas CAP sadaļā par iedzīvotāju evakuāciju no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām. Valsts civilās aizsardzības pasākumi valsts apdraudējuma novēršanai vai tā seku likvidācijai ir noteikti mobilizācijas likumā un saistītajos MK noteikumos.

Jelgavas pilsētas teritorijā valsts aizsardzības jautājumus, t.sk. CAK mācības militāru krīžu pārvarēšanai, CAK koordinē ar Zemessardzes 52. Kaujas atbalsta bataljonu (izvietots Jelgavā, Dambja ielā 22).

Saskaņā ar VUGD rekomendācijām valsts un pašvaldību institūcijām “Iespējamo apdraudējumu katalogs”, Jelgavas pilsētā kopš otrā pasaules kara beigām nav fiksēts karš, militārs iebrukums vai to draudi, tomēr teorētiski draudi pastāv vienmēr. Jelgavas pilsētā karš, militārs iebrukums vai to draudi novērtēti kā augsts risks ar zemu varbūtību.

3.1.26.1. Civilās aizsardzības sistēmas darbība kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā

Saskaņā ar Nacionālās drošības likuma 23.⁵ pantu un 36.pantu, Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 3. panta trešo daļu un Valsts CAP, pašvaldībām ir jā sagatavo civilā aizsardzības plāna sadaļa rīcībai kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā. Civilās aizsardzības sistēmas darbību kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā koordinē IEM sadarbībā ar VUGD, izveidojot Civilās aizsardzības operacionālās vadības centru, kas savukārt koordinē civilās aizsardzības jautājumus ar pašvaldībām.

Savukārt civilās aizsardzības uzdevumu izpildi kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā pašvaldībās koordinē pašvaldību institūciju vadītājs, plānojot un īstenojot sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plānā pašvaldības institūcijām noteikto pasākumu izpildi, pašvaldību institūciju nepārtrauktas darbības nodrošināšanu un nepieciešamo rīcību, nodrošinot pamatvajadzības pašvaldības administratīvajā teritorijā. Civilās aizsardzības plānā ietver arī pašvaldības veicamās darbības evakuācijas gadījumā (uzņemt no citas pašvaldības evakuētās personas un pašas pašvaldības veicamās darbības evakuācijai).

Militārā iebrukuma, kara vai to draudu gadījumā pašvaldības Civilās aizsardzības komisijai ir šādi pamata uzdevumi:

- 1) iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšana, atbilstoši Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumam,
- 2) atbalsta sniegšana valsts aizsardzības sistēmai.

Lai sagatavotos atbalsta sniegšanai valsts aizsardzības sistēmai, pašvaldības Civilās aizsardzības komisija vienojas ar reģionālo NBS bataljonu vai garnizonu par rīcības algoritmiem apdraudējuma gadījumā, sagatavošanās pasākumiem un kopīgajām mācībām.

3.2. Risku matrica

Risku matrica ir iespējamības un ietekmes dimensiju attēlošanas paņēmiens, kas grafiski attēlo dažādus riskus salīdzinošā veidā. Matricu izmanto kā vizualizācijas rīku, kad ir identificēti vairāki riski, lai atvieglotu dažādo risku salīdzināšanu. Riska matricas izmanto arī tam, lai palīdzētu noteikt, kuriem riskiem nepieciešama papildu vai sīkāka analīze, vai kurš no konkrētajiem riskiem ir uzskatāms par kopumā pieņemamu vai nepieņemamu risku, pamatojoties uz tā novietojumu matricā.

Kvalitatīvajā riska novērtēšanā izmantota risku matrica. Risku matrica izveidota, par pamatu ņemot VUGD Civilās aizsardzības pārvaldes “Pašvaldību sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna” informatīvo materiālu, kas sagatavots 2018. gada 24. aprīlī. Riska matricu izmanto riska novērtēšanas laikā, lai noteiktu riska līmeni, ņemot vērā varbūtības vai varbūtības kategoriju pret sekū smaguma kategorijām. Šis ir vienkāršs mehānisms, kas palielina riska pamanāmību un palīdz atbildīgajām iestādēm lēmumu pieņemšanā. Risku matricā iekļauti visi iepriekšminētie riski.

Jelgavas pilsētas teritorijas risku matrica

Varbūtības/ ticamības līmenis		Maznozīmīgs risks	Nozīmīgs risks	Vidējs risks	Augsts risks	Ļoti augsts risks
Ļoti augsts	1 x gadā un biežāk		3. Pali, plūdi un vējuzplūdi 15. Ugunsgrēki būvēs 21. Autotransporta avārija			
Augsts	1 x 1 – 15 gadiem	24. Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri	5. Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas 6. Mežu un kūdras purvu ugunsgrēki 7. Epidēmijas 8. Epizootijas 9. Epifitotijas 19. Būvju sabrukums	4. Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkona negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojums un slapja sniega nogulums, stīprs sals, karstums, sausums 10. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā 17. Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi 18. Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi	23. Dzelzceļa transporta katastrofa	
Vidējs	1 x no 16 – 50 gadiem	2. Zemes nogruvumi 11. Avārijas naftas produktu cauruļvada transporta infrastruktūrā 22. Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi	12. Avārija dabasgāzes apgādes sistēmā 14. Bioloģisko vielu negadījumi			
Zems	1 x no 51 – 100 gadiem	20. Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, kuģu	13. Radioaktīvo vielu avārijas 25. Terora akti		26. Karš, militārs iebrukums vai to draudi	

		sadursme, pasažieru kuģu katastrofa				
<i>Ļoti zems</i>	Retākā 1 x 100 gados	16. Avārijas vai negadījumi ostu un jūras hidrotehniskajās inženierbūvēs			1. Zemestrīces	
	Ieva inotie/cietušie	10 līdz 100	101 līdz 1000	1001 līdz 5000	5001 līdz 10 000	Vairāk par 10 000
	Nāves gadījumi	1 līdz 10	11 līdz 100	101 līdz 500	501 līdz 1000	Vairāk par 1000
	Materiālie zaudējumi	50 tūkst. līdz 100 tūkst.	100 tūkst. līdz 1 milj.	1 milj. līdz 10 milj.	10 milj. līdz 100 milj.	Vairāk par 100 milj.
	Kaitējums videi	50 tūkst. līdz 100 tūkst.	100 tūkst. līdz 1 milj.	1 milj. līdz 10 milj.	10 milj. līdz 100 milj.	Vairāk par 100 milj.
	Saslimušie	Mazāk par 5 %	5-15%	15-20%	21-35%	Vairāk par 35%
	Pārvietotās personas	10 līdz 100	101 līdz 1000	1001 līdz 5000	5001 līdz 10 000	Vairāk par 10 000
	Apdraudējuma iespējamais seku līmenis →	<i>Maznozīmīgas sekas</i>	<i>Nozīmīgas sekas</i>	<i>Vidējas sekas</i>	<i>Smagas sekas</i>	<i>Katastrofālas sekas</i>

3.3.Risku kartes

Risku karte pievienotas 4. pielikumā.

4. Preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi atsevišķi katram riskam

Zemestrīce

18. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK PP
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datubāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
5.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020. -2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					

1.	Informācijas saņemšana par iespējamo zemestrīci un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs PP LVĢMC
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
3.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
4.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
5.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
6.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	CAK PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks"

					Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
10.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Zemes nogrūvums

19. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Iekšzemes ūdeņu piekrastes, plūdu risku teritoriju piekrastes, aizsargājamo dabas teritoriju un pašvaldību saistošajos noteikumos noteikto sauszemes atjaunošana un nostiprināšana	2020.-2027.gads	VARAM CAK Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP	Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP	Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par zemes izmantošanu un lietošanu un būvatļaujas izsniegšanu	2020.-2027.gads	Jelgavas pilsētas dome	Jelgavas pilsētas dome Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	Jelgavas pilsētas dome Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
3.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Pilsētsaimniecība"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Pilsētsaimniecība"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Pilsētsaimniecība"

4.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
6.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datubāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
7.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
8.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
9.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamo zemes nogrūvumu un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP POIC	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP POIC	Zemes vai ēkas īpašnieks vai tiesiskais valdītājs PP dežurants POIC

2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde. PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldības sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijas apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
4.	Glābšanas darbu un sekū likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Jelgavas pilsētas dome CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti

					NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VMD JM LVC Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VMD JM LVC Valsts vai pašvaldības institūcija Jelgavas sociālo lietu pārvalde PP
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Pali, plūdi un vējuzplūdi

20. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Pretplūdu pasākumu organizēšana, esošo hidrotehnisko būvju un tehnoloģisko iekārtu pārbūve un atjaunošana	2020.-2027.gads	JPPI „Pilsētsaimniecība” VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	JPPI „Pilsētsaimniecība” VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"	JPPI „Pilsētsaimniecība” VARAM VSIA ZMNĪ AS "Latvenergo"
2.	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par plūdu apdraudēto teritoriju zemes	2020.-2027.gads	Jelgavas pilsētas dome	Jelgavas pilsētas dome	Jelgavas pilsētas dome

	izmantošanu un lietošanu un būvatļaujas izsniegšanu				
3.	Meliorācijas sistēmu uzturēšana un būvniecība	2020.-2027.gads	ZM JPPI „Pilsētsaimniecība”	VSIA ZMNĪ JPPI „Pilsētsaimniecība”	ZM JPPI „Pilsētsaimniecība”
4.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM JPPI „Pilsētsaimniecība”	VAS “Latvijas Valsts ceļi” JPPI „Pilsētsaimniecība”	VAS “Latvijas Valsts ceļi” VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs” JPPI „Pilsētsaimniecība”
5.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	2020.-2027.gads	Jelgavas pilsētas dome JPPI „Pilsētsaimniecība” VARAM VSIA ZMNĪ	Jelgavas pilsētas dome JPPI „Pilsētsaimniecība” VARAM VSIA ZMNĪ	Jelgavas pilsētas dome JPPI „Pilsētsaimniecība” VSIA ZMNĪ
6.	Virszemes noteces un lietusūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	Jelgavas pilsētas dome JPPI „Pilsētsaimniecība” VARAM VSIA ZMNĪ	Jelgavas pilsētas dome JPPI „Pilsētsaimniecība” VARAM VSIA ZMNĪ	Jelgavas pilsētas dome JPPI „Pilsētsaimniecība” VSIA ZMNĪ
7.	Dabiskos teritoriju (zaļās infrastruktūras) pilnīga vai daļēja atjaunošana un “zaļo” risinājumu izmantošana plūdu risku novēršanai	2020.-2027.gads	JPPI „Pilsētsaimniecība” VARAM VSIA ZMNĪ	JPPI „Pilsētsaimniecība” VARAM VSIA ZMNĪ	JPPI „Pilsētsaimniecība” VSIA ZMNĪ
8.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
9.	ANO ilgtspējīgas attīstības Programmas 2030. gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	PRKC	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
10.	ANO pieņemtās Sendai katastrofu risku mazināšanas ietvarprogrammas 2015.–2030. gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP

				Komersanti	Komersanti
11.	ES stratēģija pielāgošanās klimatu pārmaiņām mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
12.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030. gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
13.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
14.	Upju baseinu izlūkošana ar gaisa kuģa (vai bezpilota gaisa kuģa) palīdzību	Pēc nepieciešamības	CAK VUGD Jelgavas daļa	NBS VUGD Jelgavas daļa	NBS VUGD Jelgavas daļa
15.	Kūdras kaisīšanas uz ledus no Nacionālo bruņoto spēku lidaparāta un kūdras piegāde Nacionālo bruņoto spēku norādītajā vietā	Pēc nepieciešamības	CAK	NBS Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	NBS Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VUGD Jelgavas daļa
16.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	VARAM IEM	LVĢMC VUGD Jelgavas daļa CAK	LVĢMC VUGD Jelgavas daļa Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
17.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana, klimatu pārmaiņu un ietekmes uz vidi radīto	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības iestādes un

	seku likvidēšanai palu, plūdu un vējuzplūdu gadījumos			Komersanti	kapitālsabiedrības Komersanti
18.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK PP
1.19.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datubāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEMIC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEMIC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
1.20.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
1.21.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020. -2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamiem paliem, plūdiem un vējuzplūdiem un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	LVĢMC Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP POIC	LVĢMC Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs CAK PP	LVĢMC Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs PP
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC CAK AS "Latvenergo"	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC CAK AS "Latvenergo"	VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas

					Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti

					NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
<i>Ledus, vižņu, koku sanesumu un gultnes spridzināšanas kārtība plūdu (palu) periodā</i>					
1.	Lēmuma pieņemšana par nepieciešamību veikt ledus, vižņu, koku sanesumu un gultnes spridzināšanas darbus (turpmāk - spridzināšanas darbi) - lēmumā norāda laikposmu, kad paredzēts veikt spridzināšanas darbus, kā arī darbu veikšanas vietu (adrese vai vietas koordinātas)	Pēc nepieciešamības	CAK	CAK	CAK
2.	Pašvaldības sadarbības civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētāja parakstītā lēmuma nosūtīšana Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam	Pēc lēmuma pieņemšanas	CAK	CAK	CAK

3.	Blakus esošās pašvaldības informēšana par pieņemto lēmumu veikt spridzināšanas darbus, kura atrodas upes lejtecē	Pastāvīgi	Jelgavas pilsētas dome	Jelgavas pilsētas dome	Jelgavas pilsētas dome
4.	Spridzināšanas darbu veikšanas vietas, bīstamās zonas norobežošana (teritorijas norobežošana, teritorijas apsardze un citi līdzīgi pasākumi, lai nepieļautu trešo personu nokļūšanu bīstamajā zonā), ņemot vērā Nacionālo bruņoto spēku noteiktās bīstamās zonas robežu	Pastāvīgi	VP PP	VP PP	VP PP VUGD Jelgavas daļa
5.	Spridzināšanas darbu veikšana vietā, līdz minētie darbi ir pabeigti	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa VP NMPD PP	VUGD Jelgavas daļa VP NMPD PP	VUGD Jelgavas daļa VP NMPD PP

Lietusgāzes, ilgstošas lietavas, pērkonā negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledošums un slapja sniega nogulums, stiprs sāls, karstums, sausums

21. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM JPPI „Pilsētsaimniecība”	VAS "Latvijas Valsts ceļi" JPPI „Pilsētsaimniecība”	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" JPPI „Pilsētsaimniecība”
2.	Virszemes noteces un lietusūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM JPPI „Pilsētsaimniecība”	JPPI „Pilsētsaimniecība”	JPPI „Pilsētsaimniecība”
3.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK JPPI „Pilsētsaimniecība” Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes JPPI „Pilsētsaimniecība” Komersanti
4.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK JPPI „Pilsētsaimniecība”	Ministrijas un padotības iestādes JPPI „Pilsētsaimniecība” Komersanti

				Komersanti	
5.	Patversmju vai īslaicīgās uzturēšanās vietas izveidošana un pamatvajadzību nodrošināšana sabiedrības mazāk aizsargāto grupu nodrošināšanai pret klimatiskajiem ekstrēmiem	Pēc nepieciešamības	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
6.	Papildus dzeramā ūdens nodrošināšana sabiedriskās un publiskās vietās klimatisko ekstrēmu gadījumā	Pēc nepieciešamības	Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP CAK SIA "Jelgavas ūdens"	Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP CAK SIA "Jelgavas ūdens"	Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP SIA "Jelgavas ūdens" Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
8.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
9.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
10.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
11.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki

Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

1.	Informācijas saņemšana par prognozētajām ilgstošām lietavām, lietusgāzēm, pērķona negaisu un krusu, sniegu un puteni, apledojumu un slapja sniega nogulumu, salu, karstumu, sausumu, to novēroto intensitāti, radītajām sekām un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	LVĢMC CAK PP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs POIC	LVĢMC CAK Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	LVĢMC PP Zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP Komersanti Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO

6.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
7.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	LM Jelgavas sociālo lietu pārvalde CAK	LM Jelgavas sociālo lietu pārvalde	LM Jelgavas sociālo lietu pārvalde Sociālo pakalpojumu sniedzēji
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Vētras (vēja brāzmas), viesuļi, krasas vēja brāzmas

22. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC LVĢMC	VUGD Jelgavas daļa IEM IC LVĢMC

				Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
5.	Virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM JPPI „Pilsētsaimniecība”	JPPI „Pilsētsaimniecība”	JPPI „Pilsētsaimniecība”
6.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
7.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
8.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	2020.-2027.gads	VARAM JPPI „Pilsētsaimniecība”	JPPI „Pilsētsaimniecība”	JPPI „Pilsētsaimniecība”

9.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
10.	ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	PRKC	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
12.	ANO Sendai ietvarprogrammas 2015.-2030.gadam par katastrofu risku mazināšanu mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
13.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Aprošināšanas komersanti
14.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
15.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki

Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi

1.	Informācijas saņemšana par prognozēto un sagaidāmo vētras vai krasu vēja brāzmu, viesuļu intensitāti, iespējamām sekām un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	LVĢMC CAK PP Fiziska vai juridiska persona	CAK PP Fiziska vai juridiska persona	PP Fiziska vai juridiska persona
2.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes LVĢMC VUGD Jelgavas daļa AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD VP VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" PP
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC NMPD	VUGD Jelgavas daļa LVĢMC AS "Latvenergo" AS "Sadales tīkls" AS "Augstsprieguma tīkls" NMPD VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas

5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju	Valsts materiālo rezervju glabātājs Valsts vai pašvaldības institūcija CAK	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
11.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	LM Jelgavas sociālo lietu pārvalde CAK	LM Jelgavas sociālo lietu pārvalde	LM Jelgavas sociālo lietu pārvalde Sociālo pakalpojumu sniedzēji
12.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Meža un kūdras purvu ugunsgrēki

23. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
2.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030. gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
3.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas

				Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
4.	ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030.gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	PRKC	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
5.	ANO Sendai ietvarprogrammas 2015.-2030.gadam par katastrofu risku mazināšanu mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030.gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
6.	Meža mineralizēto joslu ierīkošana un uzturēšana ugunsgrēku izcelšanos un izplatības ierobežošanai	Katru gadu pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”	Dzelzeļa zemes nodalījuma joslas īpašnieks, valsts un pašvaldību autoceļu nodalījuma joslas īpašnieks un meža īpašnieks (valdītājs) JPPI „Pilsētsaimniecība”
7.	Apauguma un pielūžņojuma novākšana un risu izlīdzināšana kas dziļākas par 0,25 metriem dabiskajās brauktuvēs mežā, kvartālīgās un grāvju atbērtnēs, kas var tikt izmantotas ugunsdzēsības vajadzībām	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”
8.	Mežu šķērsojošo ceļu risu izlīdzināšana, kas dziļākas par 0,25 metriem	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”

9.	Ceļu un piebrauktuvju sakārtošana ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām un uzturēšana tādā stāvoklī, lai nodrošinātu ugunsdzēsības automobiļu piekļūšanu	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs JPPI „Pilsētsaimniecība”
10.	Ūdens ņemšanas vietas ierīkošana un atjaunošana	Katru gadu līdz 1.maijam	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks (valdītājs)
11.	Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu plāna izstrādāšana un aktualizēšana	Katru gadu līdz 1.aprīlim	VMD JM	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža platības, kas ir lielākas par 5000 hektāriem	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs, kurš apsaimnieko meža platības, kas ir lielākas par 5000 hektāriem
12.	Brīdinājuma zīmju izvietošana mežos pie atpūtas vietām un informācijas stendiem par uzmanīgu rīcību ar uguni un informāciju pēc palīdzības uguns nelaiemes gadījumā	Katru gadu	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
13.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
14.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
15.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
16.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

					Komersanti
17.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
18.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par meža un kūdras purvu ugunsgrēku radītajām sekām un operatīvo dienestu informēšana un apziņošana	Pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs CAK Fiziska vai juridiska persona VUGD Jelgavas daļa POIC	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs CAK PP Fiziska vai juridiska persona VUGD Jelgavas daļa	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs PP Fiziska vai juridiska persona VUGD Jelgavas daļa
2.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes VMD JM VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VVD ZRVP LVGMC VI ZN VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" PP
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VMD JM VI ZN NMPD LVGMC VUGD Jelgavas daļa	VMD JM VI ZN NMPD LVGMC VUGD Jelgavas daļa	VMD JM VI ZN NMPD LVGMC VUGD Jelgavas daļa

			VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" CAK	VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" CAK	VP VAS "Latvijas Valsts ceļi" Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP VVD ZRVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO NMPD
7.	Citu valsts un pašvaldību institūciju iesaistīšana	Pēc nepieciešamības	Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā	Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā	Atbilstoši normatīvajiem aktiem, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā
8.	Gaisa kvalitātes kontroles veikšanas nepieciešamība (arī iesaistot pārnēsājamās (mobilas) mēriekārtas notikuma vietas apkārtnē (apdzīvoto vietu tuvumā)	Pēc nepieciešamības	VMD JM CAK	LVĢMC VVD ZRVP	LVĢMC VVD ZRVP

9.	Par gaisa kvalitāti informācijas izvērtēšana un rekomendāciju sagatavošana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	VI ZN	VI ZN VVD ZRVP	VI ZN VVD ZRVP CAK LVĢMC
10.	Ugunsgrēka vietas uzraudzība	Pēc nepieciešamības	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD JM	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD JM	Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs VMD JM
11.	Meža aizsardzības pasākumu veikšana (invadēto koku izvākšana, feromonu slazdu izlikšana u.c.) meža kaitēkļu masu savairošanās gadījumā	Katru gadu	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)	Meža īpašnieki (valdītāji)
12.	Atbalsts meža un purvu ugunsgrēkos iznīcināto mežaudžu atjaunošanai	Pēc nepieciešamības	ZM VMD JM Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	ZM VMD JM Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs	ZM VMD JM Meža īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs
13.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana	Pastāvīgi	LM Jelgavas sociālo lietu pārvalde CAK	LM Jelgavas sociālo lietu pārvalde	LM Jelgavas sociālo lietu pārvalde Sociālo pakalpojumu sniedzēji
14.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
15.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

16.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Epidēmija

24. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
2.	Lēmuma pieņemšana un epidemioloģisko pasākumu īstenošana pašvaldībā, saskaņā ar veselības nozares institūciju rekomendācijām,	Pēc nepieciešamības	SPKC NMPD CAK	Pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti	Pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti

	ieteikumiem un pašvaldību pretepidēmijas komisijas lēmumiem		Pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības		
3.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Reaģēšanas pasākumos iesaistītās institūcijas
4.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Epizootijas

25. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEMIC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEMIC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti

4.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
5.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par iespējamo dzīvnieku masveida saslimšanu ar sevišķi bīstamu infekcijas slimību un profilakses pasākumiem	Pastāvīgi	PVD CAK	PVD VUGD Jelgavas daļa CAK	PVD VUGD Jelgavas daļa Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
3.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs	Glābšanas darbu vadītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
4.	Bīstamo infekcijas slimību apkarošanas pasākumu organizēšana un veikšana	Pastāvīgi	PVD	PVD	PVD SPKC Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
5.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
6.	Dzīvnieku masveida iznīcināšanas pasākumu organizēšana, t.sk. dzīvnieku liķu transportēšana uz iznīcināšanas vietu un liķu iznīcināšana, kā arī šo pasākumu kontrole	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD PP VP VUGD Jelgavas daļa Komersanti
7.	Pasākumu veikšana, lai nepieļautu iedzīvotāju un dzīvnieku nonākšanu saskarē ar slimajiem dzīvniekiem un dzīvnieku liķiem t.sk. to transportēšanas laikā, kā arī piekļuves ierobežošana dzīvnieku liķu iznīcināšanas vietām un šo vietu apsardze	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD	PVD PP VP
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Epifitotijas

26. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC	VUGD Jelgavas daļa IEM IC

				Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Iedzīvotāju apziņošana un brīdināšana par iespējamo augu masveida infekciju	Pēc nepieciešamības	VAAD POIC	VAAD VUGD Jelgavas daļa	VAAD VUGD Jelgavas daļa Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Augu vai zemes īpašnieku informēšana par aizdomām uz augu masveida saslimšanu vai slimību izplatību, informēšana par veicamajiem pasākumiem un slimību izplatīšanos ierobežošanas pasākumiem	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD VUGD Jelgavas daļa Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Karantīnas režīma noteikšana, lai ierobežotu sevišķi bīstamas augu slimības un to izplatīšanos	Pēc nepieciešamības	VAAD	VAAD	VAAD Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP
5.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
6.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde objektā

27. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	VARAM IEM	Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD VI ZN	Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD VI ZN Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK

4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK un pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības PP Komersanti
6.	Objekta drošības pārskata, rūpniecisko avāriju riska novēršanas programmas, civilās aizsardzības plāna un citu katastrofas pārvaldīšanas plānošanas dokumentu izvērtēšana	Pastāvīgi	VPVB VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP	VPVB VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP	VPVB VVD ZRVP VUGD Jelgavas daļa NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP
7.	Objektu ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu izstrāde	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VPVB NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Objekta atbildīgā persona Komersanti
8.	Komplekso pārbaužu, plānoto un neplānoto pārbaužu organizēšana un veikšana paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objektos	Pastāvīgi	VVD ZRVP VPVB VUGD Jelgavas daļa	VVD ZRVP VPVB VUGD Jelgavas daļa	VVD ZRVP VPVB VUGD Jelgavas daļa

			ZRVDI PTAC Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP	ZRVDI PTAC Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP	ZRVDI PTAC Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP
9.	Objekta civilās aizsardzības plāna, ārpusobjekta civilās aizsardzības plāna un citu katastrofu pārvaldīšanas plānošanas dokumentu pārbaude mācībās	Pastāvīgi, ne retāk kā reizi trijos gados	Objekta atbildīgā persona VUGD Jelgavas daļa	Objekta atbildīgā persona VUGD Jelgavas daļa	Objekta atbildīgā persona VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VPVB NMPD ZRVDI PTAC Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP
10.	Pašvaldību saistošo noteikumu izstrāde par piesārņojošas darbības izraisīto smaku kontroli	Pastāvīgi	Pašvaldības	Pašvaldības	Pašvaldības Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VP VI SPKC NMPD LDZ VVD ZRVP PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana (bīstamajā zonā)	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN**	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN**	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN**

			Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs POIC	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs	Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP
5.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Objekta civilās aizsardzības plānā (un/vai ārpusobjekta civilās aizsardzības plānā) un citu katastrofu pārvaldīšanas dokumentos noteikto pasākumu īstenošana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes

				CAK	PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Komersanti
8.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
11.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
12.	Rūpnieciskās avārijas izvērtēšanas komisijas darba organizēšanas un atzinumu sagatavošana	1 mēnesis	VVD ZRVP	VVD ZRVP	VVD ZRVP VPVB VUGD Jelgavas daļa NMPD

					ZRVDI PTAC CAK Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti Eksperti
--	--	--	--	--	--

** VI ZN tiek iesaistīta seku likvidēšanas pasākumos pēc reaģēšanas aktīvās fāzes noslēguma

Avārijas dabasgāzes apgādes sistēmā

28. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" VUGD Jelgavas daļa Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK

4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Sabiedrības informēšana par aprobežojumiem drošības aizsargjoslās un par bīstamību, kas saistīta ar uzturēšanos aizsargjoslās, minēto informāciju publicējot vietējā laikrakstā, kā arī nosūtot attiecīgajai pašvaldībai	Pēc nepieciešamības Reizi gadā	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde	AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Objekta atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs VVD ZRVP VP VI ZN NMPD LDZ PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso"	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP AS "Conexus Baltic Grid" AS "Gaso" Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un

					elektronisko sakaru komersanti
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Radiācijas avārija

29. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par radiācijas avārijas iespējamību, veselības aizsardzības pasākumiem, sagatavotību un rīcību radiācijas avārijas gadījumā, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde NMPD Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Objektā, kas veic darbības ar radioaktīvo (jonizējošo) vielu, iespējamo aizsardzības pasākumu apzināšana radiācijas avāriju gadījumā	Pastāvīgi	VVD RDC	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa	Operatori VVD RDC VUGD Jelgavas daļa - ja radiācijas avārijas sekas var ietekmēt iedzīvotājus un vidi ārpus operatora (objekta) kontrolētās zonas Pašvaldības - ja radioaktīvo vielu kopējā radioaktivitāte operatora (objekta) kontrolētajā zonā atbilst normatīvajos aktos par prasībām attiecībā uz sagatavotību radiācijas

					avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā noteiktajiem lielumiem, vai ir lielāka par tiem
3.	Apzināt resursu un spēju trūkumus radiācijas avāriju seku likvidēšanai, t.sk. pārrobežu radiācijas avāriju gadījumos, saskaņā ar prasības attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā	Pastāvīgi	VARAM	VVD RDC	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa CAK Ministrijas, to padotības institūcijas
4.	Organizēt dažāda veida tematiskās mācības dažādu scenāriju radiācijas avāriju gadījumos	2020.-2027.gads	VVD RDC	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa Ministrijas, to padotības institūcijas	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa CAK Ministrijas, to padotības institūcijas
5.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirectors Komersanti
6.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
7.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
8.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK PP Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					

1.	Citu dienestu un avārijas brigāžu apziņošana un iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC VI ZN PVD LVĢMC NMPD PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Radiācijas avārijas novērošanas organizēšana (stacionāro spektrometrisko monitoringa staciju darbības nodrošināšana, radiācijas situācijas novērtēšana, pārtikas produktu, dzeramā ūdens, virszemes ūdeņu, objektu un teritorijas radioaktīvā piesārņojuma kontrole)	Pēc nepieciešamības	VVD RDC	VVD RDC PVD VI ZN LVĢMC	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa LVĢMC PVD VI ZN PP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu izplatīšana par plānotajiem aizsardzības pasākumiem (uzturēšanās telpās, pārtikas produktu aprites un lietošanas ierobežojumi u.c.)	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC PVD VI ZN	VUGD Jelgavas daļa VVD RDC VP NBS PVD VI ZN Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Uzturēšanās telpās	Pēc nepieciešamības	VVD RDC VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK

5.	Pārtikas produktu un dzeramā ūdens aprites un lietošanas ierobežojumi (arī pasākumi ilgtermiņā, turpmākā radioaktīvā piesārņojuma kontrole, u.c.)	Pēc nepieciešamības	PVD VI ZN	PVD VI ZN CAK	PVD VI ZN VVD RDC VUGD Jelgavas daļa CAK
6.	Aizsardzības pasākumi lauksaimniecībā (ierobežojumi lauksaimniecībā, nosacījumi attiecībā uz dzīvnieku barības lietošanu, turpmākā radioaktīvā piesārņojuma kontrole, u.c.)	Pēc nepieciešamības	PVD	PVD CAK	PVD VUGD Jelgavas daļa CAK
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
9.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
10.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
11.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas

12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
13.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Bioloģisko vielu negadījumi

30. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK

3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu izplatīšana par nepieciešamajiem, veiktajiem un plānotajiem aizsardzības pasākumiem	Pastāvīgi	SPKC NMPD VI ZN VUGD Jelgavas daļa VP VDD	SPKC NMPD VI ZN VUGD Jelgavas daļa VP VDD	VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

5.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
----	--	-----------	--------------------	--------------------	---

Ugunsgrēki

31. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Iedzīvotāju izglītošana civilās aizsardzības jautājumos, izmantojot plašsaziņas līdzekļus un elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, kā arī izplatot informatīvos materiālus, atbilstoši savai darbības jomai un kompetencei	Pastāvīgi	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas CAK	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas CAK	Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī juridiskās personas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde
2.	Pilnveidot būvniecības jomas normatīvo aktu prasības	2020.-2027.gads	EM BVKB	EM BVKB	EM BVKB Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
3.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
5.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
6.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana		Ministrijas Pašvaldības noteiktā	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija	Ministrijas

		2020.-2027.gads	institūcija Apdrošināšanas komersanti	Apdrošināšanas komersanti	Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
7.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
2.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
4.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP	VP PP
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
6.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks"

					Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi

32. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par katastrofām, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto	2020.-2027.gads	EM VARAM IEM	EM LVĢMC VUGD Jelgavas daļa	AS "Latvenergo" LVĢMC VUGD Jelgavas daļa

	oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums. (www.lvportals.lv)				Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Pretplūdu pasākumu organizēšana, esošo hidrotehnisko būvju, tehnoloģisko iekārtu un pārgāžu uzturēšana un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM ZM JPPI "Pilsētsaimniecība"	VARAM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" JPPI "Pilsētsaimniecība"	VARAM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" JPPI "Pilsētsaimniecība"
6.	Pašvaldību saistošo noteikumu pieņemšana par plūdi apdraudēto teritoriju zemes izmantošanu un lietošanu, un būvatļaujas izsniegšanu	2020.-2027.gads	Jelgavas pilsētas dome	Jelgavas pilsētas dome	Jelgavas pilsētas dome
7.	Meliorācijas sistēmu uzturēšana un būvniecība	2020.-2027.gads	ZM JPPI "Pilsētsaimniecība"	ZM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" JPPI "Pilsētsaimniecība"	ZM SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" JPPI "Pilsētsaimniecība"
8.	Autoceļu plānošana, izbūve un uzturēšana	2020.-2027.gads	SM JPPI "Pilsētsaimniecība"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" JPPI "Pilsētsaimniecība"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" JPPI "Pilsētsaimniecība"
9.	Jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecība un ierīkošana, pamatojot ar hidroloģiskiem un hidrauliskiem aprēķiniem	2020.-2027.gads	VARAM JPPI "Pilsētsaimniecība"	SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" JPPI "Pilsētsaimniecība"	SIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" JPPI "Pilsētsaimniecība"

10.	Virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju būvniecība un pārbūve	2020.-2027.gads	VARAM JPPI "Pilsētsaimniecība"	JPPI "Pilsētsaimniecība"	JPPI "Pilsētsaimniecība"
11.	Dabiskos teritoriju (zaļās infrastruktūras) pilnīga vai daļēja atjaunošana un "zaļo" risinājumu izmantošana plūdu risku novēršanai	2020.-2027.gads	VARAM JPPI "Pilsētsaimniecība"	JPPI "Pilsētsaimniecība"	JPPI "Pilsētsaimniecība"
12.	ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām un Konvencijas Parīzes nolīgumam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
13.	ANO ilgtspējīgas attīstības programmas 2030.gadam mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	JPPI "Pilsētsaimniecība"	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
14.	ANO Sendai ietvarprogrammas 2015.-2030.gadam par katastrofu risku mazināšanu mērķu un pasākumu īstenošana	2020.-2030. gads	IEM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
15.	ES stratēģija pielāgošanās klimata pārmaiņām	2020.-2030. gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
16.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
17.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana		Ministrijas Pašvaldības noteiktā	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija	Ministrijas

		2020.-2027.gads	institūcija Apdrošināšanas komersanti	Apdrošināšanas komersanti	Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
18.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Informācijas saņemšana par iespējamiem HES bojājumiem un situācijas attīstību, un operatīvo dienestu informēšana	Pēc nepieciešamības	AS "Latvenergo" JPPI "Pilsētsaimniecība" POIC	AS "Latvenergo" JPPI "Pilsētsaimniecība"	AS "Latvenergo" VUGD Jelgavas daļa PP JPPI "Pilsētsaimniecība"
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	AS "Latvenergo" VUGD Jelgavas daļa POIC	AS "Latvenergo" VUGD Jelgavas daļa	Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
4.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs AS "Latvenergo"	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes

				Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
7.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
8.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

11.	Kompensāciju par zaudējumiem noteikšana un finanšu palīdzības izmaksa zemes īpašniekiem vai to tiesiskajiem valdītājiem sakarā ar nelabvēlīgo hidroloģiskajiem un meteoroloģiskajiem apstākļiem	Pēc nepieciešamības	MK	Ministrijas CAK AS "Latvenergo" Komersanti	Ministrijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Finanšu nodaļa AS "Latvenergo" Komersanti
12.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi

33. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Valsts vai reģionāla līmeņa civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021.gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa Ministrijas un padotības iestādes CAK un pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības PP

					Komersanti
6.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
7.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana iespējamo elektrotīkla bojājumu gadījumā	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu informēšana un apziņošana un iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD Jelgavas daļa POIC	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti PP
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas

			Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	ārstniecības iestādes	ārstniecības iestādes NVO
4.	Bojājumu novēršanas koordinēšana un regulāra informācijas sniegšana elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem un pašvaldībām par bojājumu novēršanas gaitu	Pēc nepieciešamības	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls"	AS "Augstsprieguma tīkls" AS "Sadales tīkls" Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
8.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

9.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
----	--	-----------	--------------------	--------------------	---

Būvju sabrukums

34. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Publisku ēku ekspluatācijas kontrole, atzinuma sniegšana un citu dienestu informēšana par iespējamo neatbilstības konstatēšanu	Pastāvīgi	BVKB VUGD Jelgavas daļa VI ZN Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	BVKB VUGD Jelgavas daļa VI ZN Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	BVKB VUGD Jelgavas daļa VI ZN Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
2.	Nodrošināt konsultāciju pieejamību juridiskām un fiziskām personām par ēku un būvju būtiskām drošības prasībām (mehāniskā stiprība un stabilitāte, ugunsdrošība, higiēna, veselība un vide, lietošanas drošība un vides pieejamība, aizsardzība pret trokšņiem, enerģijas ekonomija un siltuma izolācija, ilgtspējīga dabas resursu izmantošana u.c.)	Pastāvīgi	BVKB Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde VUGD Jelgavas daļa VI ZN	BVKB Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde VUGD Jelgavas daļa VI ZN	BVKB Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde VUGD Jelgavas daļa VI ZN
3.	Pilnveidot būvniecības jomas normatīvo aktu prasības	2020.-2027.gads	EM BVKB	EM BVKB	EM BVKB Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
4.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK

6.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM EM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC BVKB Centrālā statistikas pārvalde Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti Jelgavas pilsētas dome	VUGD Jelgavas daļa IEM IC BVKB Centrālā statistikas pārvalde Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
7.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
8.	Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāna laika posmam līdz 2030.gadam rīcības virzienu īstenošana	2020.-2030.gads	VARAM	Ministrijas un padotības iestādes CAK Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Pašvaldības īpašumu pārvalde un JNĪP Komersanti
9.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes PP
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes

			ārstniecības iestādes		NVO
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti
6.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
8.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP	VP PP

				NBS	NBS
9.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
10.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
11.	Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšana cietušajiem	Pastāvīgi	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Sociālo pakalpojumu sniedzēji Valsts sociālās aprūpes centri Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
13.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un

Bīstamo ķīmisko vielu noplūde no kuģiem, kuģa uzskriešana uz sēkļa, Kuģa sadursme, pasažieru kuģa katastrofa

35. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
Preventīvie un gatavības pasākumi					
1.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par negadījumiem jūrā un piesārņojumu piekrastē, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu "Latvijas Vēstnesis", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	AiM VARAM IEM VM	NBS JS KAD VVD ZRVP DAP VUGD Jelgavas daļa VI ZN	NBS JS KAD VVD ZRVP DAP VUGD Jelgavas daļa VI ZN Jelgavas pilsētas dome Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Cilvēkdrošības mācību kursa ieviešana vispārējās izglītības sistēmā, tajā iekļaujot klimata pārmaiņu jautājumus un iespējamās darbības, lai pielāgotos klimata pārmaiņu negatīvajām sekām	Pastāvīgi	IZM IEM VUGD Jelgavas daļa	IZM IEM VUGD Jelgavas daļa	Jelgavas pilsētas vispārējās izglītības iestādes
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					

1.	Informācijas saņemšana par iespējamo bīstamo vielu noplūdi no kuģa, kuģa uzskriešanu uz sēkļa, kuģu sadursmi vai pasažieru kuģa negadījumu (arī par ārkārtas situāciju) un operatīvo dienestu informēšana	Pēc nepieciešamības	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs fiziska vai juridiska persona	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs fiziska vai juridiska persona	Kuģa atbildīgā persona, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs fiziska vai juridiska persona
2.	Reaģēšana uz notikumu, izlūkošanas veikšana notikuma vietā (jūrā) un glābšanas darbu koordinēšana	Pēc nepieciešamības	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki VVD ZRVP	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki VVD ZRVP	MRCC NBS JS KAD NBS gaisa spēki Citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji VVD ZRVP
3.	Kuģa apkalpes un pasažieru glābšana un nogādāšana krastā	Pēc nepieciešamības	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki	NBS JS KAD MRCC NBS gaisa spēki Citu kuģu atbildīgās personas, īpašnieki vai tiesiskie valdītāji
4.	Informācijas saņemšana par iespējamo bīstamo ķīmisko vielu noplūdi no kuģa un piesārņojuma konstatēšana piekrastē	Pastāvīgi	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona	Fiziska vai juridiska persona
5.	Piesārņotās bīstamās zonas noteikšana un situācijas novērtēšana (piesārņojums videi un dzīvniekiem, toksikoloģiskā ietekme u.c.)	Pastāvīgi	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN PVD	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN PVD	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VI ZN PVD ZRVP Jelgavas pašvaldības operatīvās informācijas centrs (POIC) Komersanti
6.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā un seku likvidēšanā (piesārņojuma savākšana)	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa VVD ZRVP VP VI ZN POIC Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti

					NVO un sabiedriskās organizācijas
7.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
8.	Savvaļas dzīvnieku glābšanas organizēšana	Pastāvīgi	VVD ZRVP	VVD ZRVP	Jelgavas pilsētas dome Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Latvijas Veterinārārstu biedrība
9.	Vides sanāciju organizēšana	Pastāvīgi	VVD ZRVP	VVD ZRVP Jelgavas pilsētas dome Komersanti	Komersanti Latvijas Hidroekoloģijas institūts (LHEI) (jūrā) Jelgavas pilsētas dome
10.	Vraka aizvākšana	Pēc apstākļiem	LJA Ostas pārvalde	LJA Ostas pārvalde	Vraka īpašnieks Ostas pārvalde MRCC Citas iesaistītās puses
11.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VP	VUGD Jelgavas daļa VP	VUGD Jelgavas daļa VP Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP VVD ZRVP

					Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
12.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
13.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumā noteiktā persona	CAK nolikumā noteiktā persona
14.	Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cietušajiem un pasākumu īstenošana atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam un Slimnīcu katastrofu medicīnas plāniem	Pēc nepieciešamības	VM NMPD Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	NMPD Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	NMPD Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes
15.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	CAK PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
16.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi		VP PP NBS	VP PP NBS
17.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācija par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Autotransporta avārija

36. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Autoceļu uzturēšana un attīstīšana	Pastāvīgi	VAS "Latvijas Valsts ceļi" JPPI "Pilsētsaimniecība"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" JPPI "Pilsētsaimniecība"	VAS "Latvijas Valsts ceļi" VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" JPPI "Pilsētsaimniecība"
2.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
3.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
4.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
5.	Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas mācību plānošana un organizēšana	2021. gads Atbilstoši normatīvo aktu prasībām reizi četros gados	IEM VP SM	IEM VP SM	VP VUGD Jelgavas daļa NMPD LVC Ministrijas CAK PP Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Komersanti

6.	Risku apdrošināšanas un pārapirošināšanas normatīvo aktu pilnveidošana	2020.-2027.gads	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti	Ministrijas Pašvaldības noteiktā institūcija Apdrošināšanas komersanti
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa POIC	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa VP VI ZN NMPD PP VVD ZRVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Komersanti
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
3.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana (bīstamajā zonā)	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VP	VUGD Jelgavas daļa VP	VUGD Jelgavas daļa VP Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP VVD ZRVP

					Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un sekū likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa VP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP	VUGD Jelgavas daļa VP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības VVD ZRVP
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
8.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Aviācijas nelaimes gadījums ar gaisa kuģi

37. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana reaģēšanai uz nelaimes gadījumiem ar gaisa kuģi	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa POIC	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VVD ZRVP Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības PP
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO

3.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP CAK	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP VVD ZRVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Glābšanas darbu un seku likvidēšanas pasākumu veikšana	Pastāvīgi	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP Gaisa kuģa īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP Gaisa kuģa īpašnieks vai tiesiskais valdītājs Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes VVD ZRVP
6.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP PP	VP PP NBS	VP PP NBS
7.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas

					Reliģiskās organizācijas
8.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	PP	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
9.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot – Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot – Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
10.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Dzelzceļa transporta katastrofa

38. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Organizēt un veikt civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas kompleksās mācības katrā paaugstinātās bīstamības objektā	Pastāvīgi	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa CAK Komersanti (pasažieru un kravas pārvadātāji, nosūtītāji un saņēmēji)

2.	Prevencijas un sabiedrības informēšanas pasākumi par nelaiemes gadījumiem uz dzelzceļa, to sekām, sagatavotību un sagaidāmo rīcību, tai skaitā sadarbības veidošana ar oficiālo izdevumu " Latvijas Vēstnesis ", oficiālo izdevēju un tā nodrošināto oficiālās informācijas kanālu - portālu "Cilvēks. Valsts. Likums." (www.lvportals.lv)	2020.-2027.gads	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa NMPD Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde Oficiālais izdevējs - VSIA "Latvijas Vēstnesis"
3.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana reaģēšanas pasākumiem uz dzelzceļa	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK VAS "Latvijas dzelzceļš" Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors VAS "Latvijas dzelzceļš" Komersanti
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK VAS "Latvijas dzelzceļš"
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Glābšanas dienestu, citu dienestu un avārijas brigāžu iesaistīšana reaģēšanā	Pēc nepieciešamības	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa	VUGD Jelgavas daļa NMPD VP VAS "Latvijas dzelzceļš" Komersanti (pasažieru un kravas pārvadātāji, nosūtītāji un saņēmēji) Operatīvie dienesti un avārijas brigādes PP VVD ZRVP
2.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pēc nepieciešamības	VUGD Jelgavas daļa VAS "Latvijas dzelzceļš"	VUGD Jelgavas daļa VAS "Latvijas dzelzceļš"	VAS "Latvijas dzelzceļš" VUGD Jelgavas daļa NMPD VP Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP

					VVD ZRVP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
4.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
5.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana	Pastāvīgi	VP	VP PP	VP PP LDZ apsardzes struktūras
6.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
7.	Iedzīvotāju evakuācija un pamatvajadzību nodrošināšana	Pēc nepieciešamības	CAK	PP VUGD Jelgavas daļa VP NBS	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks" Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas VP NBS Reliģiskās organizācijas

Sabiedriskās nekārtības, iekšējie nemieri

39. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Publisku pasākumu atļaujas izsniegšanas izvērtēšana, konsultācijas ar tiesībsargājošām iestādēm	Pastāvīgi	Izpilddirektors	Pašvaldības administrācija	Pašvaldības administrācija
2.	Savlaicīga gatavošanās masu pasākumiem, komunikācija ar organizatoriem un iesaistītajām organizācijām	Pastāvīgi	Izpilddirektors	Pašvaldības administrācija	Pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības
3.	Teorētiskās un praktiskās mācības tiesībsargājošām iestādēm un operatīvajiem dienestiem šādu notikumu pārvaldībā un lokalizācijā	Pēc nepieciešamības	VP	VP	VP VDD PP VUGD Jelgavas daļa NMPD NBS
4.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
6.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
7.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde

					Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un sekū likvidēšanas pasākumi					
1.	Iedzīvotāju informēšana un ieteikumu par rīcību sniegšana	Pastāvīgi	VP	VP VUGD Jelgavas daļa	VP VUGD Jelgavas daļa Valsts un pašvaldību institūcijas Jelgavas pilsētas pašvaldības administrācijas Sabiedrisko attiecību pārvalde PP Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi Raidorganizācijas un elektronisko sakaru komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
3.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
4.	Sabiedriskās kārtības nodrošināšana (notikuma vietas ierobežošana, transportlīdzekļu un gājēju kustības regulēšana)	Pastāvīgi	VP	VP PP NBS	VP PP NBS
5.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
6.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas

			vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot - Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona		
7.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Terora akti

40. tabula

Nr. p.k.	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Valsts materiālo rezervju pilnveidošana, uzglabāšana, uzturēšana un atjaunošana	2020.-2027.gads	Ministrijas	Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	Ministrijas un padotības iestādes Izpilddirektors Komersanti
2.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apmācības plānošana un organizēšana	Pēc nepieciešamības	CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK	VUGD Jelgavas daļa CAK
3.	Katastrofu zaudējumu un bojājumu datu bāzes vai sistēmas izveidošana un uzturēšana, un to lietotāju apmācība	2020.-2027.gads	IEM VARAM	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes CAK Komersanti	VUGD Jelgavas daļa IEM IC Ministrijas un padotības iestādes Pašvaldības noteiktā institūcija Komersanti
4.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.-2027.gads	KM	KM	KM iestādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
<i>Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi</i>					

1.	Kultūras mantojuma vērtību glābšana	Pēc nepieciešamības	Glābšanas darbu vadītājs	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes CAK Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde	VUGD Jelgavas daļa Operatīvie dienesti un avārijas brigādes Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde
2.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas PP Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
3.	Psiholoģiskā atbalsta sniegšana iedzīvotājiem	Pēc nepieciešamības	Pašvaldības CAK	Jelgavas sociālo lietu pārvalde	Jelgavas sociālo lietu pārvalde Komersanti NVO un sabiedriskās organizācijas Reliģiskās organizācijas
4.	Valsts materiālo rezervju izmantošana	Pēc nepieciešamības	Lēmums par nepieciešamību izmantot - Glābšanas darbu vadītājs vai valsts vai pašvaldības institūcija CAK Lēmums par atļauju izmantot - Ministrijas valsts sekretārs vai tā pilnvarota amatpersona	Valsts materiālo rezervju glabātājs	Glābšanas darbos iesaistītās institūcijas
5.	Pašvaldību sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju apziņošana un sasaukšana	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
6.	Informācijas par radītajiem zaudējumiem apkopošana un kompensācijas par zaudējumiem noteikšana	1 mēnesis	Ministrijas CAK	Ministrijas CAK	Ministrijas Iesaistītās pašvaldības iestādes un kapitālsabiedrības

Karš, militārs iebrukums vai to draudi

41. tabula

Nr. p.k	Pasākuma nosaukums	Izpildes termiņš	Lēmuma pieņēmējs	Par izpildi atbildīgā institūcija	Izpildītāji
<i>Preventīvie un gatavības pasākumi</i>					
1.	Pārtikas nodrošinājuma plānošana	Pastāvīgi		ZM	ZM VARAM PP Jelgavas sociālo lietu pārvalde
2.	Izstrādā rīcības plānus par pirmās nepieciešamības preču izsniegšanu un to piegādes ceļu iespējamajiem variantiem līdz izsniegšanas punktam	2020.–2027. gads		EM VARAM	PP Jelgavas sociālo lietu pārvalde
3.	Sniedz EM priekšlikumus par finanšu līdzekļu plānošanu iedzīvotāju nodrošināšanai ar pirmās nepieciešamības rūpniecības precēm valsts apdraudējuma gadījumā	Pastāvīgi		VARAM	Jelgavas sociālo lietu pārvalde
4.	Izstrādāt kārtību, kādā nodrošināma pārtikas izsniegšana iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā	2020.–2027. gads	ZM CAK	ZM VARAM	ZM PP Jelgavas sociālo lietu pārvalde
5.	Izstrādāt kārtību, kādā tiek izsniegtas pirmās nepieciešamības preces iedzīvotājiem pašvaldības administratīvajā teritorijā	2020.–2027. gads	EM CAK	EM VARAM	EM PP Jelgavas sociālo lietu pārvalde
6.	Valsts un pašvaldību institūcijām, atbilstoši kompetencei izstrādāt vadlīnijas vai rekomendācijas par Civiltās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteikto pamatvajadzību nodrošināšanu kara vai militāra iebrukuma laikā	Pastāvīgi	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei
7.	Izstrādāt plānu kultūras mantojuma aizsardzībai un glābšanai krīzes situācijās	2020.- 2027.gads	KM	KM	KM iestādes

					Jelgavas pilsētas domes administrācijas būvvalde Kultūras pieminekļu īpašnieki
Reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumi					
1.	Veikt sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisiju sastāva apziņošanu	Pēc nepieciešamības	CAK priekšsēdētājs	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
2.	Sasaukt sadarbības teritoriju civilās aizsardzības komisijas	3 stundas	Civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētāji	CAK nolikumos noteiktās personas	CAK nolikumos noteiktās personas
3.	Iespējamo papildus apziņošanas līdzekļu iesaistīšana iedzīvotāju apziņošanā	12 stundas	VUGD priekšnieks	IEM SM AIM Ministrijas	VUGD Jelgavas daļa NBS PP VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" Ministrijas un to padotība iestādes
4.	Pārtikas izsniegšana (t. sk. piegāde) iedzīvotājiem, kā arī izsniegtās pārtikas uzskaitē	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Jelgavas pilsētas domes priekšsēdētājs	VARAM	CAK Jelgavas sociālo lietu pārvalde
5.	Pirmās nepieciešamības preču izsniegšana iedzīvotājiem, kā arī izsniegto preču uzskaitē	Atbilstoši izstrādātajai kārtībai	Jelgavas pilsētas domes priekšsēdētājs	VARAM	Jelgavas sociālo lietu pārvalde
6.	Pirmās palīdzības sniegšana	Pēc nepieciešamības	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas CAK Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes	Fiziska un juridiska persona Valsts un pašvaldības institūcijas Jelgavas pilsētas ārstniecības iestādes NVO
7.	Atbalsta sniegšana NBS	Pastāvīgi		Ministrijas	Ministriju padotības iestādes Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei
8.	Sabiedriskās kārtības uzturēšanas pasākumu pastiprināšana	6–8 stundas	VP priekšnieks	VP PP NBS VARAM	VP PP NBS

9.	Iedzīvotāju evakuācija vai kontrolēta cilvēku pārvietošana no bīstamās zonas	24 stundas	Katastrofu pārvaldīšanas subjekts AIM	VARAM Civilās aizsardzības operacionālās vadības centrs	PP SIA "Jelgavas Autobusu Parks"
10.	Valsts un pašvaldību institūcijām kara vai militāra iebrukuma laikā turpināt to kompetenču jomā nodrošināt Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteiktās pamatvajadzības	Pastāvīgi	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei	Katastrofas pārvaldīšanas subjekts Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei
11.	Starptautiskās un humānās palīdzības pieprasīšanu un saņemšanu (t. sk. uzņemošās valsts atbalsta nodrošināšana)	Atkarībā no situācijas	MK	Atbildīgā ministrija	VUGD Jelgavas daļa CAK Visas pašvaldības institūcijas atbilstoši kompetencei

5. Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāji

42. tabula

Nr. p.k.	Apdraudējums vai veicamā pasākuma nosaukums	Institūcija, kuras amatpersona ir reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītājs
1.	Zemestrīce	Va lsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
2.	Plūdi	Va lsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
3.	Vētra, lietusgāzes, ilgstošas lieta vas, pērkonu negaiss un krusa, sniegs un putenis, apledojuums un slapja sniega nogulums, stiprs sals, karstuma, sausums	Va lsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
4.	Ugunsgrēku dzēšana mežos	Va lsts meža dienests
5.	Epidēmija	Slimību profilakses un kontroles centrs
6.	Epizootija	Pārtikas un veterinārais dienests
7.	Epifitotija	Va lsts augu aizsardzības dienests
8.	Bīstamo ķīmisko vielu noplūde (izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai)	Va lsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
9.	Avārijas gāzes sadales sistēmās	AS "Gaso"
10.	Avārijas dabasgāzes pārvades sistēmā	AS "Conexus Baltic Grid"
11.	Radiācijas avārija, negadījums (incidents) un kodolavārija	Va lsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs
12.	Bioloģisko vielu negadījumi	Slimību profilakses un kontroles centrs
13.	Ugunsgrēku dzēšana, izņemot mežus	Va lsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
14.	Dambju un citu hidrotehnisko būvju pārrāvumi	Va lsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
15.	Pārvades un sadales elektrotīklu bojājumi	AS "Sadales tīkls" un AS "Augstsprieguma tīkls"
16.	Būvju sabrukums	Va lsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
17.	Autotransporta vai autoceļu infrastruktūras avārija (ja nav jāveic glābšanas darbi, jādzēš ugunsgrēks vai jālikvidē bīstamo ķīmisko vielu noplūdes sekas)	VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" uz va lsts autoceļiem; Pašvaldība uz pašvaldības autoceļiem
18.	Aviācijas transporta avārija	Va lsts robezsardze
19.	Sabiedriskās nekārtības	Va lsts policija
20.	Terora akts	Va lsts drošības dienests
21.	Nezināmas izcelsmes vielas vai priekšmeta atrašanās gadījumā	Va lsts policija
22.	Glābšanas darbi (izņemot jūrā un iekšējos ūdeņos no bāzes līnijas līdz jūras krasta līnijai)	NBS krasta apsardzes dienests

6. Iedzīvotāju evakuācija no katastrofas apdraudētajām vai skartajām teritorijām, ņemot vērā attiecīgā apdraudējuma iespējamās sekas

Pirms cilvēku evakuācijas no katastrofu apdraudētajām vai skartajām teritorijām tiks nodrošināta šo cilvēku apziņošana. Novadu iedzīvotāju, operatīvu dienestu, iestāžu un pašvaldību apziņošana par katastrofas draudiem paredzama, izmantojot visus pieejamos sakaru līdzekļus: mobilo telefonu sakaru tīklus, fiksēto telefonu tīklus, rācījas, radiosakarus, masu medijus (TV, laikraksti, interneta portāli) un citus, kas tajā brīdī būs pieejami. Papildus iedzīvotāju apziņošanai tiks izmantotas civilās trauksmes un apziņošanas sistēmas sirēnas. Agrīnās brīdināšanas sistēmas darbību nosaka likums Par valsts civilās aizsardzības plānu (stājas spēkā 2020. gada 26. augustā) un 2017. gada 8. augusta MK noteikumi Nr. 440 “Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība”.

Jelgavā sirēnas atrodas Loka maģistrālē 19, Aviācijas ielā 18, Akadēmijas ielā 19 un Filozofu ielā 69. Sirēnas uzstādītas tā, lai raidītais skaņas signāls būtu dzirdams apmēram 1,5 km rādiusā atkarībā no sirēnas izvietojuma augstuma, gaisa mitruma un vēja stipruma.

Evakuācijas pasākumu organizēšana slimnīcās tiek organizēta atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plāna dokumentam (rekomendācijas). Plānojot un organizējot slimnīcas evakuācijas pasākumus, jāņem vērā tas, ka pastāv vairāki būtiski apstākļi, kas slimnīcas evakuācijas procesu atšķir no cita publiska objekta evakuācijas procesa. Atkarībā no veselības traucējumiem, pacienti paši ir spējīgi evakuēties vai ir pilnībā atkarīgi no citu cilvēku palīdzības. Daļai pacientu ir nepieciešama nepārtraukta ārstēšana / aprūpe, vai arī pacienti pilnībā atkarīgi no medicīniskām tehnoloģijām, līdz ar to evakuācijai ir nepieciešams ilgāks laiks un speciāla sagatavošana. Evakuācijas galamērķim, visticamāk, jābūt citai ārstniecības iestādei vai vietai, kur ir pieejamas medicīniskās tehnoloģijas. Lēmumu par to, vai nepieciešama slimnīcas evakuācija, kurā brīdī uzsākt evakuācijas procesu; par to, kāda līmeņa evakuācija būs nepieciešama un to, kāda būs evakuācijas steidzamības pakāpe, lielā mērā noteiks postošā notikuma / katastrofas raksturs jeb tas, cik ātri postošais notikums / katastrofa var apdraudēt (sasniegt) slimnīcā esošos pacientus un personālu. Evakuāciju var veikt pirms notikuma / katastrofas, jeb apsteidzoša evakuācija (ja zināms, ka gaidāmas bīstamas situācijas), katastrofas vai draudu laikā, vai pēc postošā notikuma/katastrofas. Daudzos gadījumos slimnīcas evakuācija var nebūt drošākais risinājums.

Tāpēc lēmumam evakuēt slimnīcu jābūt absolūti pamatotam – nepieciešama evakuācijas lēmuma pieņemšana, piedaloties aprūpes, ārstniecības, tehniskā nodrošinājuma un drošības vadošajiem speciālistiem. Lemjot par slimnīcas evakuāciju, ieteicams konsultēties ar katastrofu pārvaldīšanas subjektu un /vai reagēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāju, kas, atkarībā no katastrofas veida, tiek noteikts valsts civilās aizsardzības plānā vai sadarbības teritoriju civilās aizsardzības plānā. Papildus dokumentā sniegta izsmeļoša informācija par evakuācijas veikšanas procesiem.

6.1. Evakuācijas veids

Evakuācija no skartajām teritorijām, atkarībā no katastrofas veida, var notikt, izmantojot autotransportu, motorizētu transportu un nemotorizētu transportu. Autotransportam var tikt izmantots gan novadu nodrošinātais autotransports, gan iedzīvotāju privātais transports. Pie nemotorizētā transporta pieskaitāmi velosipēdi, skrejriteņi u.c. mehāniskie pārvietošanās līdzekļi. Pie motorizētajiem transportlīdzekļiem pieskaitāmi transportlīdzekļi ar iekšdedzes dzinējiem un elektromotoriem. Motorizētu transportlīdzekļu izmantošana var būt nedroša vietās, kur izplūdušas viegli uzliesmojošas ķīmiskas vielas, jo dzirksteles no motoriem var izraisīt to aizdegšanos. Ķīmisko vielu noplūdes gadījumā, evakuēties perpendikulāri vēja virzienam (tā lai vējš pūstu no sāniem).

6.2. Pulcēšanās vietas

Jelgavas pilsētā katastrofu gadījumā noteiktas vairākas pulcēšanās vietas. No pulcēšanās vietām notiek tālāka evakuācijas koordinēšana. Pulcēšanās vietas Jelgavas pilsētā skatīt 5. pielikumā.

6.3. Evakuācijas maršruti

Evakuācijas maršruti cilvēku un materiālo vērtību evakuācijai iepriekš nav noteikti. Evakuācijas virzienu un maršrutu izvēle atkarīga no katastrofas apdraudējuma veida, izvietojuma pašvaldības teritorijā, apdraudētās teritorijas platuma un konfigurācijas. Lēmumu par evakuācijas maršruta izvēli pieņems CA komisija sadarbībā ar vietējo pašvaldību un atbildīgajiem dienestiem. Evakuācijai tiks izmantoti pilsētas teritorijā esošie autoceļi. Pārvietošanās drošība evakuācijas laikā tiks nodrošināta sadarbībā ar valsts un pašvaldības policiju. Konvencionālas kara darbības gadījumā civiliedzīvotāju evakuācijas maršrutus nosaka NBS. CA komisija koordinē bēgļu plūsmu, to informēšanu un nepieciešamo pamata vajadzību nodrošināšanu.

6.4. Transporta nodrošinājums

Evakuācijas gadījumā pieļaujama situācija, kad iedzīvotāji katastrofas skartās teritorijas pamet ar savu privāto autotransportu. Pie masveida evakuācijas var tikt piesaistīts arī trešo personu transports, kā piemēram SIA “Jelgavas autobusu parks” pilsētas autobusi, kas apkalpo īpašumā esošos transportlīdzekļus skatīt 6. pielikumā.

6.5. Pagaidu izmitināšana

Evakuētos iedzīvotājus iespējams izmitināt izglītības iestāžu sporta zālēs, dienesta viesnīcās, tautas namos un pirmsskolas izglītības iestādēs. Viesnīcas ar gultas vietām var nodrošināt pavisam nelielam skaitam cilvēku. Izmitināšanas vietu apsardze var būt organizēta, piesaistot valsts un pašvaldības policijas darbiniekus, kā arī izmitināšanas objekta personālu. Apzinātās izmitināšanas vietas Jelgavas pilsētā skatīt 7. pielikumā.

6.6. Evakuēto uzskaite

Evakuēto uzskaiti veic pašvaldības un iesaistīto iestāžu darbinieki. Atbildīgo amatpersonu par iedzīvotāju uzskaites organizāciju nozīmē civilās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs vai izpilddirektors, vai cita nozīmēta persona. Atbildīgai amatpersonai par evakuēto iedzīvotāju jāsavāc visi personu dati. Izglītības iestādēm jānodrošina audzēkņu uzskaiti un uzraudzību evakuācijas pasākumu veikšanas gaitā.

6.7. Evakuēto ēdināšana

Jelgavas pilsētai nav noslēgtas vienošanās vai līgumi ar sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumiem par ēdināšanas nodrošinājumu katastrofas gadījumā, ņemot vērā neprognozējamus apstākļus šo uzņēmumu darbībai. Jelgavas teritorijā nav noliktavu pārtikas krājumu ilglaicīgai uzglabāšanai. Jelgavas pilsētā ir dažādi lielveikali (Rimi, Maxima, Mego, Lidl, Aibe, TOP, Elvi), kuros ir pārtikas rezerves 2 – 3 dienām (līdz nākamajam pārtikas pievedumam). Katastrofas gadījumā iespējama sadarbība ar šiem lielveikaliem. Organizējot iedzīvotāju evakuāciju, evakuētajiem tiks ieteikts sev līdzīgi ņemt pārtiku. Pilsētas dome nodrošinās glābšanas darbos vai avārijas seku likvidācijā iesaistīto institūciju personāla ēdināšanu. Evakuēto ēdināšana tiks organizēta atkarībā no situācijas, piesaistot skolu ēdnīcas un trešās personas (ēdināšanas uzņēmumus). Dzeramo ūdeni Jelgavas pilsētā nodrošina SIA “Jelgavas ūdens”.

6.8. Evakuēto sociālā aprūpe

Sociālo aprūpi un medicīniskopalīdzību nodrošinās NMPD, Jelgavas slimnīca un Zemgales veselības centrs. Krīzes situācijās iespējams var tikt piesaistīta palīdzība no Medicīnas centra “Fitosan plus”, medicīnas sabiedrība “Optima 1” un slimnīca “Ģintermuiža”. Atkarībā no nepieciešamības un ievainoto skaita, cietušie var tikt nogādāti citās ārstniecības iestādēs, kā, piemēram, Bauskas slimnīcā, Dobeles slimnīcā, Olaines poliklīnikā, Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīcā, Rīgas austrumu klīniskā universitātes slimnīcā un citās slimnīcās, ja tuvākās slimnīcas ir pārpildītas vai citu iemeslu dēļ nespēj uzņemt cietušos.

6.9. Evakuēto īpašuma apsardze

Evakuēto iedzīvotāju īpašuma apsardzi paredzēts nodrošināt, izmantojot Valsts policijas un NBS struktūrvienību pieejamos resursus, atbilstoši 2010. gada 5. oktobra MK noteikumiem Nr. 946 „Kārtība, kādā Nacionālie bruņotie spēki piedalās avārijas, ugunsdzēsības un glābšanas darbos, kā arī neatliekamās ārkārtējo situāciju izraisījušo notikumu seku likvidēšanas pasākumos”. NBS tiek iesaistīti, ja civilās aizsardzības sistēmas rīcībā esošie resursi ir nepietiekami apdraudējuma situācijas pārvarēšanas un seku likvidācijas neatliekamo pasākumu veikšanai un NBS resursu piesaiste ievērojami paātrina neatliekamo pasākumu īstenošanu, mazina iespējamos zaudējumus, paātrina cilvēku glābšanu vai ja NBS rīcībā ir speciāli resursi šo darbību veikšanai. NBS kā materiāltehnisko palīdzību var piesaistīt transportu, tehniku, ierīces, gaisa kuģus, lauka virtuves un pārvietojamos vadības centrus.

Nemot vērā Jelgavas pilsētas blīvo apbūvi, visas teritorijas evakuācijas gadījumā, NBS nebūs pietiekamu cilvēkresursu iedzīvotāju īpašumu apsardzei. Apsardzi iespējams veikt, sadalot pilsētu vairākos rajonos un noslēdzot tos piekļuvei svešām personām, kā arī veicot regulāras apgaitas pa izveidotajiem rajoniem. Rajonu sadalījumam var kalpot esošais mikrorajonu sadalījums vai pilsētā ieejošie galvenie ceļi. Ja nav iespējams nodrošināt visu īpašumu apsardzi, būtu nepieciešams apsargāt objektus, kas ir kritiski Jelgavas pilsētai. Šādi objekti ir saistīti ar ūdensapgādi, siltumapgādi, sakaru centriem un citiem svarīgiem infrastruktūras objektiem (dabaszāģes pārvades sistēmas (maģistrālie) cauruļvadi, galvenās elektroliņijas).

6.10. Sadarbība ar citām pašvaldībām evakuēto uzņemšanas jomā

Jelgavas pilsētai nav noslēgti līgumu ar blakus esošām pašvaldībām par evakuēto iedzīvotāju uzņemšanu. Nepieciešamības gadījumā var pieņemt, ka blakus esošās pašvaldības neatteiks cietušo uzņemšanu un palīdzību katastrofas gadījumā.

7. Iesaistāmie resursi

Katastrofu pārvaldīšanā Jelgavas pilsētā tiek iesaistīti pilsētas teritorijā dislocētie operatīvie un speciālie dienesti. Operatīvajiem un speciālajiem dienestiem ir savi resursi, kuri tiek iesaistīti glābšanas un seku likvidēšanas pasākumos.

7.1. Pašvaldības vai pašvaldību resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos

Jelgavas pilsētas pašvaldības pieejamos resursus, kas tiks iesaistīti reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos, skatīt 8. pielikumā. Šie ir apzinātie resursi, kurus ir iespējams piesaistīt reaģēšanas un seku likvidācijai. Visi resursi nav Jelgavas pilsētas pašvaldības īpašumā (pieder trešajām personām, kapitālsabiedrībām u.c.), bet to izmantošanas iespējamība ir saskaņota.

7.2. Fizisko vai juridisko personu resursi, kas iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos

Jelgavas pilsētai nav pieejama aktuāla informācija par fizisko vai juridisko personu resursiem, kuri ir iesaistāmi reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumos. Par šādu resursu izmantošanu nav noslēgti līgumi. Ar tiem uzņēmumiem, ar kuriem ir noslēgti līgumi, resursi ir apzināti. Katastrofas gadījumā, vadoties pēc nepieciešamības, var tikt lūgta fizisko un/vai juridisko personu palīdzība.

7.3. Nodrošinājums ar energoresursiem energoapgādes traucējumu gadījumā

Jelgavas pilsētas pašvaldības nodrošinājumu ar energoresursiem skatīt 9. pielikumā.

8. Sadarbība ar citu administratīvo teritoriju, sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisiju, valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām

Par sadarbību ar citu administratīvo teritoriju civilās aizsardzības komisijām valsts un citu valstu glābšanas dienestiem un blakus esošajām pašvaldībām nav noslēgti līgumi. Attiecīgo jomu iestādēm/uzņēmumiem (Latvijas Valsts meži, VUGD u.c.) ir savi pienākumi saistībā ar civilo aizsardzību bez līgumu noslēgšanas. Katastrofu gadījumā tiek pieņemts, ka blakus esošās pašvaldības neatteiks palīdzības sniegšanu nepieciešamības gadījumā. Jelgavas pilsēta nerobežojas citām valstīm, bet Lietuvas robeža atrodas ~25 km attālumā. Jelgavas pilsētai atsevišķi līgumi par materiālo resursu iesaisti ar Lietuvu nav noslēgti. Latvijas Republikas valdības, Igaunijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdība 2018. gada 22. martā ir parakstījušas nolīgumu par sadarbību katastrofu novēršanas, gatavības un reaģēšanas jomā. Nepieciešamības gadījumā pastāv iespēja, ka Lietuva iesaistās palīdzības sniegšanā Jelgavas pilsētai.

8.1. Ārkārtas situācija vai izņēmuma stāvoklis

Ārkārtējā situācija ir īpašs tiesiskais režīms, kura laikā Ministru kabinetam ir tiesības likumā noteiktajā kārtībā un apjomā ierobežot valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, fizisko un juridisko personu tiesības un brīvību, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus. Ārkārtējo situāciju var izsludināt tāda valsts apdraudējuma gadījumā, kas saistīts ar katastrofu, tās draudiem vai kritiskās infrastruktūras apdraudējumu, ja būtiski apdraudēta valsts, sabiedrības, vides, saimnieciskās darbības drošība vai cilvēku veselība un dzīvība.

Izņēmuma stāvoklis ir īpašs tiesiskais režīms, kas izsludināms, ja:

- valsti apdraud ārējais ienaidnieks,
- valstī vai tās daļā ir izcēlušies vai draud izcelties iekšēji nemieri, kas apdraud demokrātisko valsts iekārtu.

Izņēmuma stāvoklis ļauj likumā noteiktajā apjomā un kārtībā ierobežot fizisko un juridisko personu tiesības un brīvību, kā arī uzlikt tām papildus pienākumus. Izņēmuma stāvokli izsludina Ministru kabinets³⁹.

Ārkārtas situācijas vai izņēmuma stāvokļa gadījumā valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas ir tiesīgas noteikt aizliegumus / ierobežojumus resursiem, cilvēkiem, teritorijām, kā arī

³⁹ <https://likumi.lv/ta/id/255713-par-arkartejo-situaciju-un-iznemuma-stavokli>

izmantot savām vajadzībām fizisko un juridisko personu kustamo un nekustamo īpašumu, ja tas saistīts ar nacionālās drošības nodrošināšanu valsts apdraudējuma gadījumā. Ārkārtas situācijas vai izņēmuma stāvokļa izsludināšanu reglamentē likums “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” 07.03.2013.